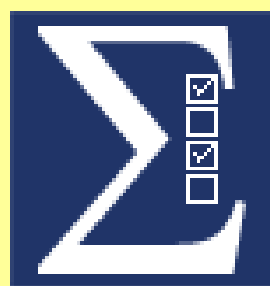

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**Навчальна лабораторія з прикладних
соціологічних досліджень**

Факультет соціології

УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ ДОСЛІДЖЕННЯ UNIDOS – 12:

У лютому 2009 року факультет соціології започаткував моніторингове опитування **UNIDOS** (Університетське ДОслідження), що виконується в межах навчальної практики студентів факультету один або два рази на рік. Опитувальник містить постійну (моніторингову) і змінну частини. Всього за цей час проведено 12 хвиль дослідження. Опитування проводять студенти старших курсів факультету соціології під керівництвом викладачів та за підтримки керівництва університету.

Дванадцята хвиля дослідження була проведена з 1 по 22 вересня 2016 р. В межах цієї хвилі за стратифікованою випадковою вибіркою було опитано 1127 студентів 2-6 курсів всіх факультетів та інститутів університету за виключенням Військового інституту (похибка вибірки не перевищує 4,2% із довірчою імовірністю 0,95).

До 12-ї хвили опитування UNIDOS було включено наступні теми:

1. Мотивація отримання вищої освіти	3
2. Плани на майбутнє після закінчення навчання в університеті	7
3. Очікування студентів щодо ринку праці та подальшого працевлаштування	12
4. Думки студентів про навчальний та позанавчальний процес на факультетах	25
5. Ставлення студентів до реформ у вищій освіті	36
6. Трудова активність студентів під час навчання	42
7. Рівень володіння іноземною мовою	46
8. Поїздки за кордон, громадська активність, соціальні мережі	53
9. Ставлення студентів до плагіату	58
10. Соціально-демографічний портрет студентів університету	60
11. Одновимірні розподіли відповідей на запитання анкети	65

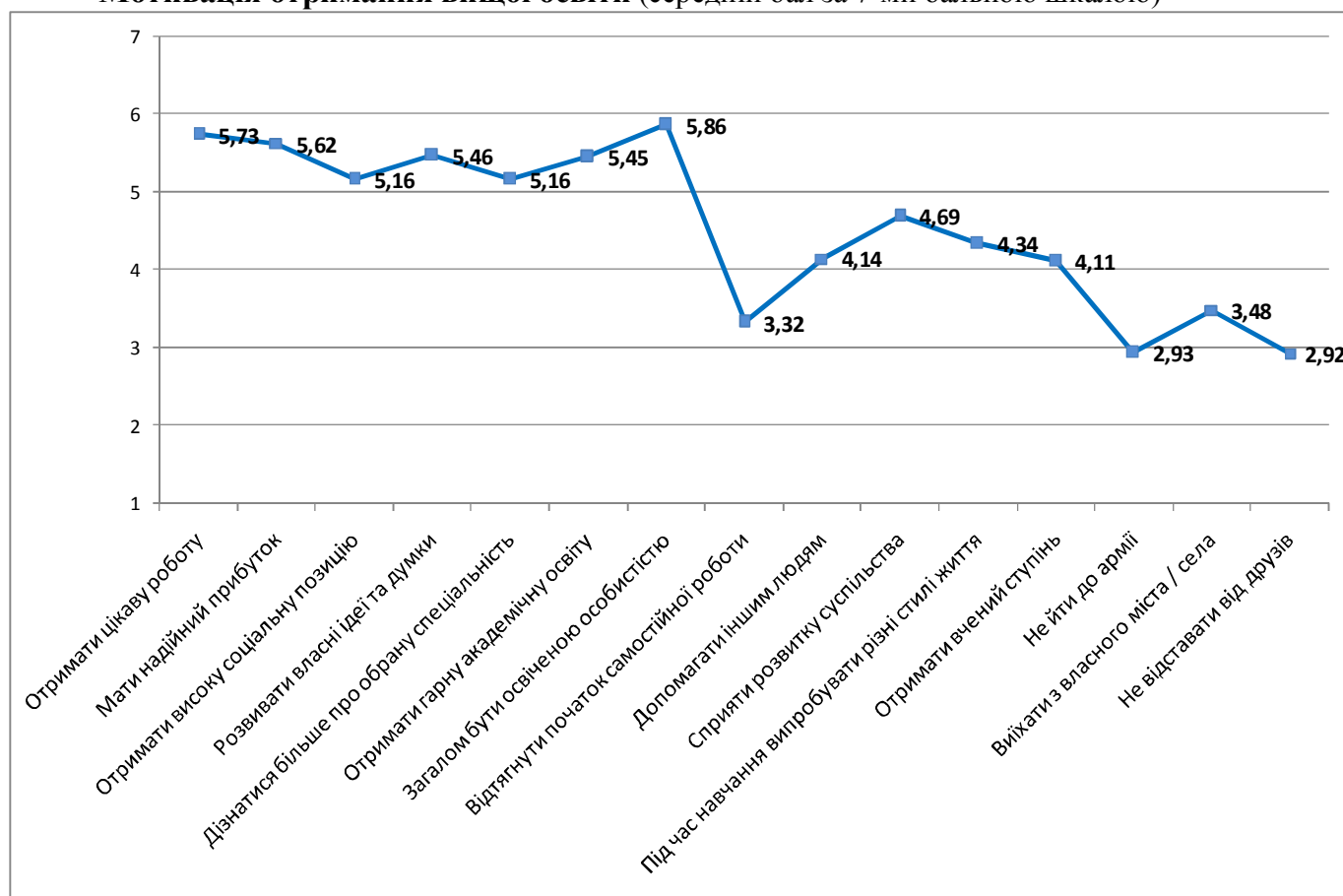
1. МОТИВАЦІЯ ОТРИМАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Найбільш важливими мотивами отримання вищої освіти для студентів університету з року в рік залишаються: бажання *загалом бути освіченою людиною* (5,86 бала за шкалою від 1 до 7), *отримати цікаву роботу* (5,73 балів), *мати надійний прибуток* (5,62 балів), *розвивати власні ідеї та думки* (5,46 балів). У порівнянні з минулими роками тенденція незмінна – вищевказані мотиви займають стійкі позиції у якості найбільш значущих для студентів. Виключенням в цьому році стало бажання *отримати гарну академічну освіту* (5,45 бала), яке набуло більшого значення для сучасних студентів.

Найменш значущими причинами для отримання вищої освіти стали: бажання *не відставати від друзів* (2,92 бала), *не йти до армії* (2,93 бала), *відтягнути початок самостійної роботи* (3,32 бала) (див. Діаграму 1). Слід зазначити, що у порівнянні з минулими роками значення вищезгаданих мотивів в цьому році дещо зросло.

Діаграма 1

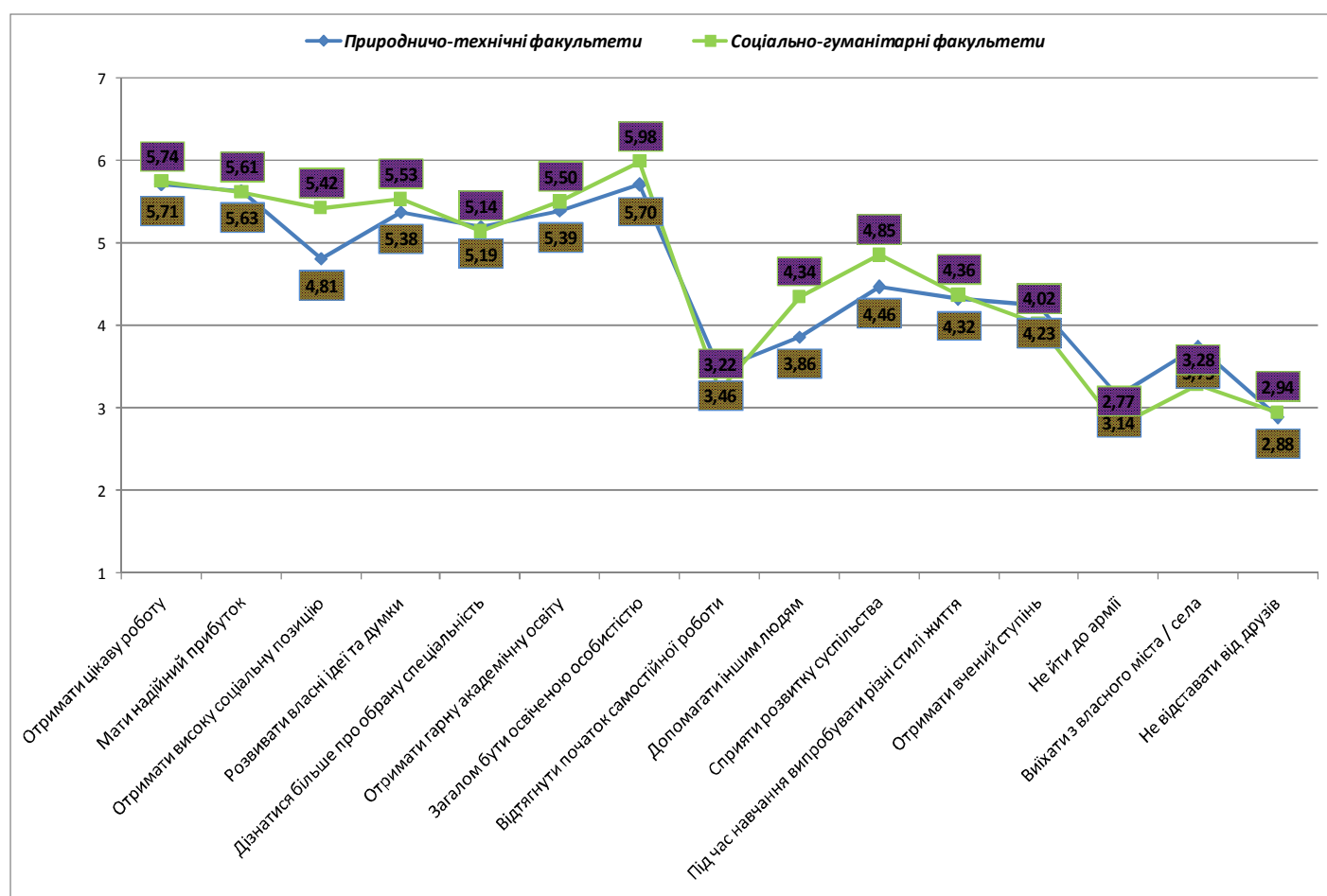
Мотивація отримання вищої освіти (середній бал за 7-ми бальною шкалою)

Аналізуючи особливості мотивації отримання вищої освіти серед студентів різних факультетів, виявилось, що для студентів різного спрямування навчання, однаково важливими є такі мотиви: *загалом бути освіченою особистістю, отримати цікаву роботу, мати надійний прибуток, розвивати власні ідеї та думки, отримати гарну академічну освіту*. Проте для студентів соціально-гуманітарних факультетів більш вираженою є мотивація *отримати високу соціальну позицію, допомагати іншим людям*, тоді як для студентів природничо-технічних факультетів більш важливим стало бажання *не йти до армії та виїхати з власного міста/ села* (див. Діаграму 2).

Діаграма 2

Мотивація отримання вищої освіти серед студентів факультетів різного спрямування (середній бал за 7-ми бальною шкалою)

Розглядаючи мотивацію отримання вищої освіти серед студентів різного року навчання, можемо спостерігати наступне: студенти ОР «спеціаліст», «магістр» в більшій мірі прагнуть *розвивати власні ідеї та думки, отримати гарну академічну освіту*, тоді як студенти 2-3 курсів прагнуть *під час навчання випробувати різні стилі життя та виїхати з власного міста/ села* (див. Таблицю 1).

Таблиця 1

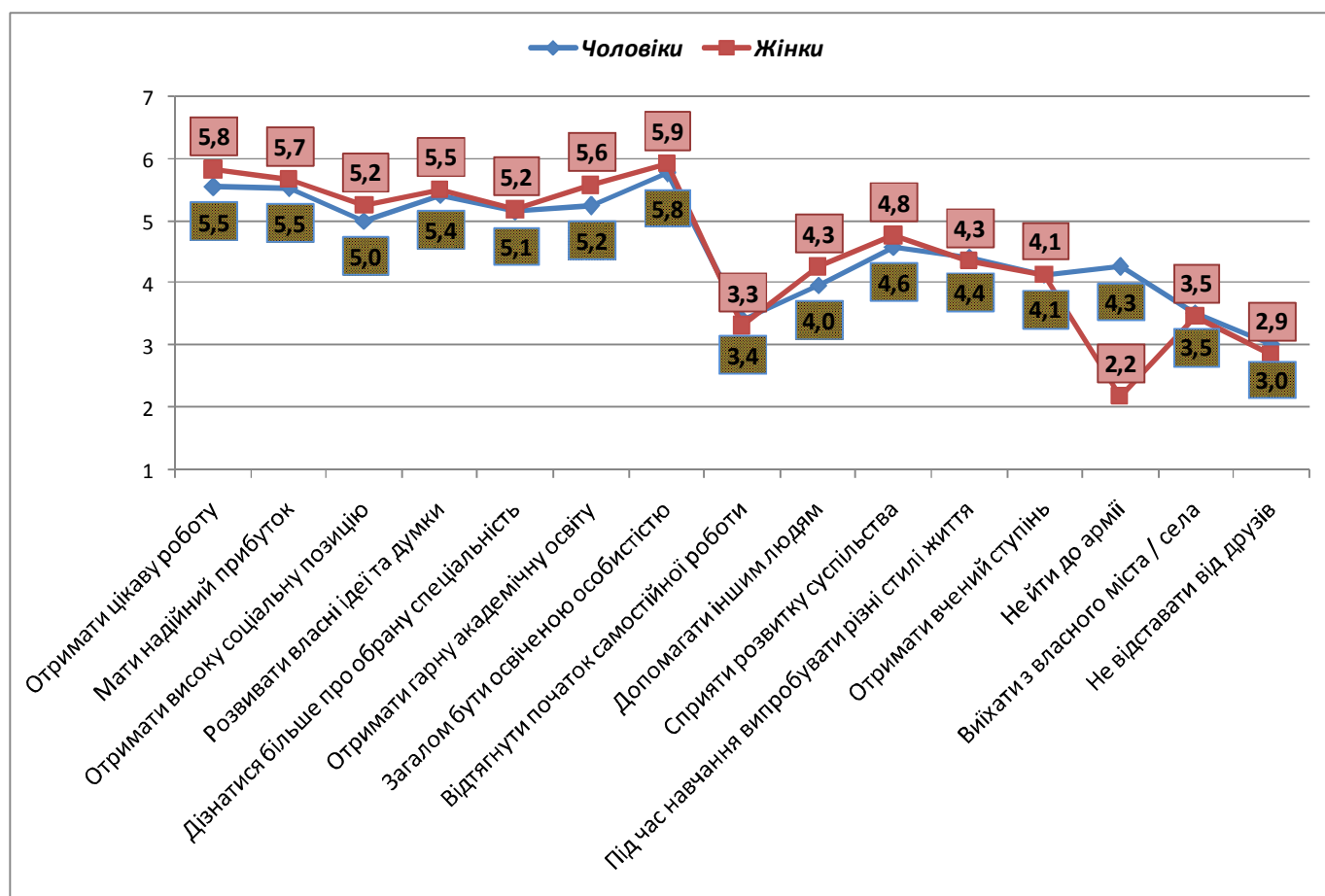
Мотивація отримання вищої освіти серед студентів різних курсів навчання
(середній бал за 7-ми бальною шкалою)

	2-3курс	4 курс	ОР "спеціаліст", "магістр-1рік навчання", "магістр-2 рік навчання"
Отримати цікаву роботу	5,77	5,54	5,82
Мати надійний прибуток	5,64	5,56	5,65
Отримати високу соціальну позицію	5,20	5,09	5,16
Розвивати власні ідеї та думки	5,43	5,35	5,61
Дізнатися більше про обрану спеціальність	5,09	5,20	5,26
Отримати гарну академічну освіту	5,38	5,44	5,62
Загалом бути освіченою особистістю	5,77	6,04	5,92
Відтягнути початок самостійної роботи	3,28	3,31	3,42
Допомагати іншим людям	4,22	3,97	4,13
Сприяти розвитку суспільства	4,73	4,48	4,78
Під час навчання випробувати різні стилі життя	4,46	4,14	4,29
Отримати вчений ступінь	4,10	3,87	4,29
Не йти до армії	3,01	3,03	2,70
Виїхати з власного міста / села	3,56	3,54	3,28
Не відставати від друзів	3,02	2,83	2,82

Мотивація отримання вищої освіти серед дівчат та хлопців в цілому дуже подібна, і ті й інші прагнуть *загалом бути освіченими особистостями, отримати цікаву роботу та мати надійний прибуток*. Проте слід відмітити деяку цікаву відмінність: дівчата в більшій мірі прагнуть *отримати високу соціальну позицію та отримати гарну академічну освіту* (див. Діаграму 3).

Діаграма 3

Мотивація отримання вищої освіти серед студентів відповідно до статеві ознаки
(середній бал за 7-ми бальною шкалою)

2. ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

Найбільш розповсюдженими планами на майбутнє серед студентів є: *робота за фахом у комерційній установі* (28%) та *виїзд за кордон з метою навчання або працевлаштування* (24,5%). Також значна частина студентів бажає *відкрити «власну» справу* (22,6%). Варто відзначити зменшення відсотка тих, хто бажає *продовжити навчання в аспірантурі* (10,1%) у порівнянні з минулими роками (так, у 2014 р. цей показник становив 16,2%, а у 2015 році – 13,3%). 6% студентів *не замислювалися над планами на майбутнє* (див. Діаграму 4).

Діаграма 4

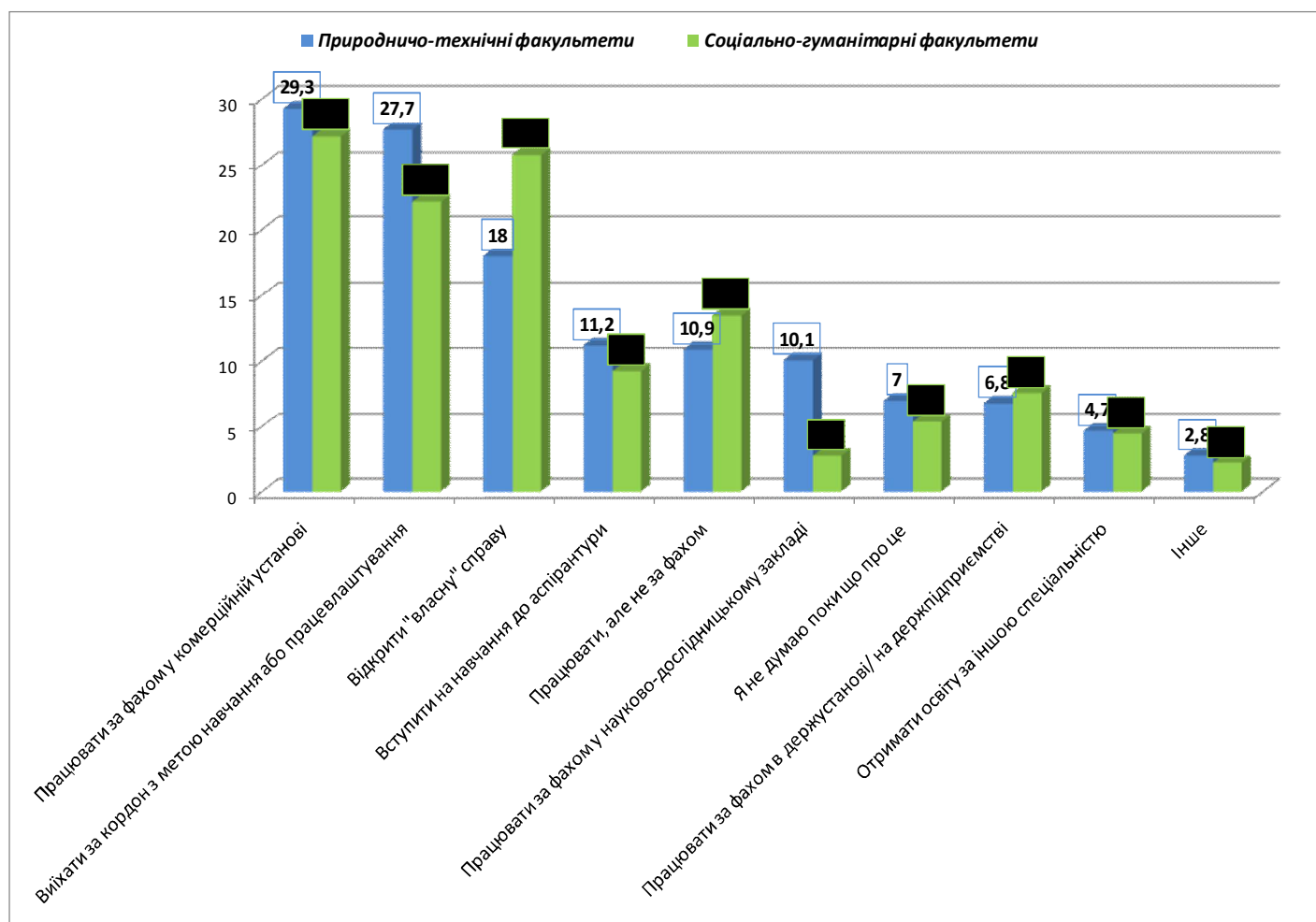
Плани студентів на майбутнє після закінчення університету (% до всіх опитаних)

Якщо порівнювати між собою плани на майбутнє у студентів різних факультетів, то бажаючих *виїхати за кордон з метою навчання або працевлаштування* серед студентів природничо-технічного профілю більше (27,4%), ніж серед студентів соціально-гуманітарного (22,2%). Натомість, студенти факультетів соціально-гуманітарного спрямування частіше бажають *відкрити «власну» справу* (25,8%) у порівнянні зі студентами природничо-технічних факультетів (18%) (див. Діаграму 5).

Діаграма 5

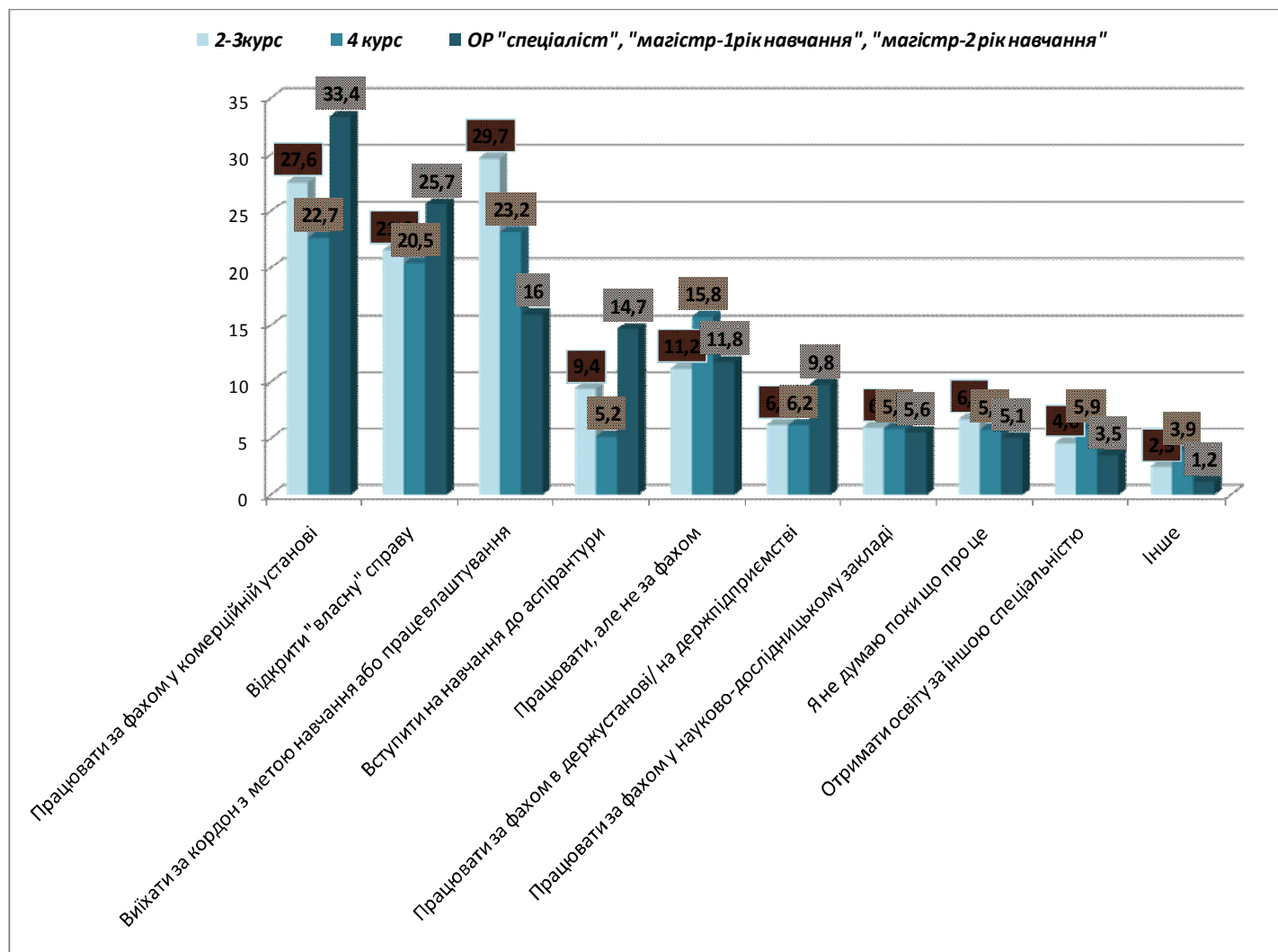
Плани на майбутнє після закінчення навчання в університеті студентів факультетів різного спрямування (% до всіх опитаних)

Студенти освітніх рівнів «спеціаліст» та «магістр» схильні в більшій мірі пов'язувати своє професійне майбутнє з роботою за фахом в комерційній установі. Натомість, студент 2-3 курсів та 4 курсу більш схильні планувати своє професійне майбутнє за кордоном (вийхати за кордон з метою навчання або працевлаштування). (Див. Діаграму 6).

Діаграма 6

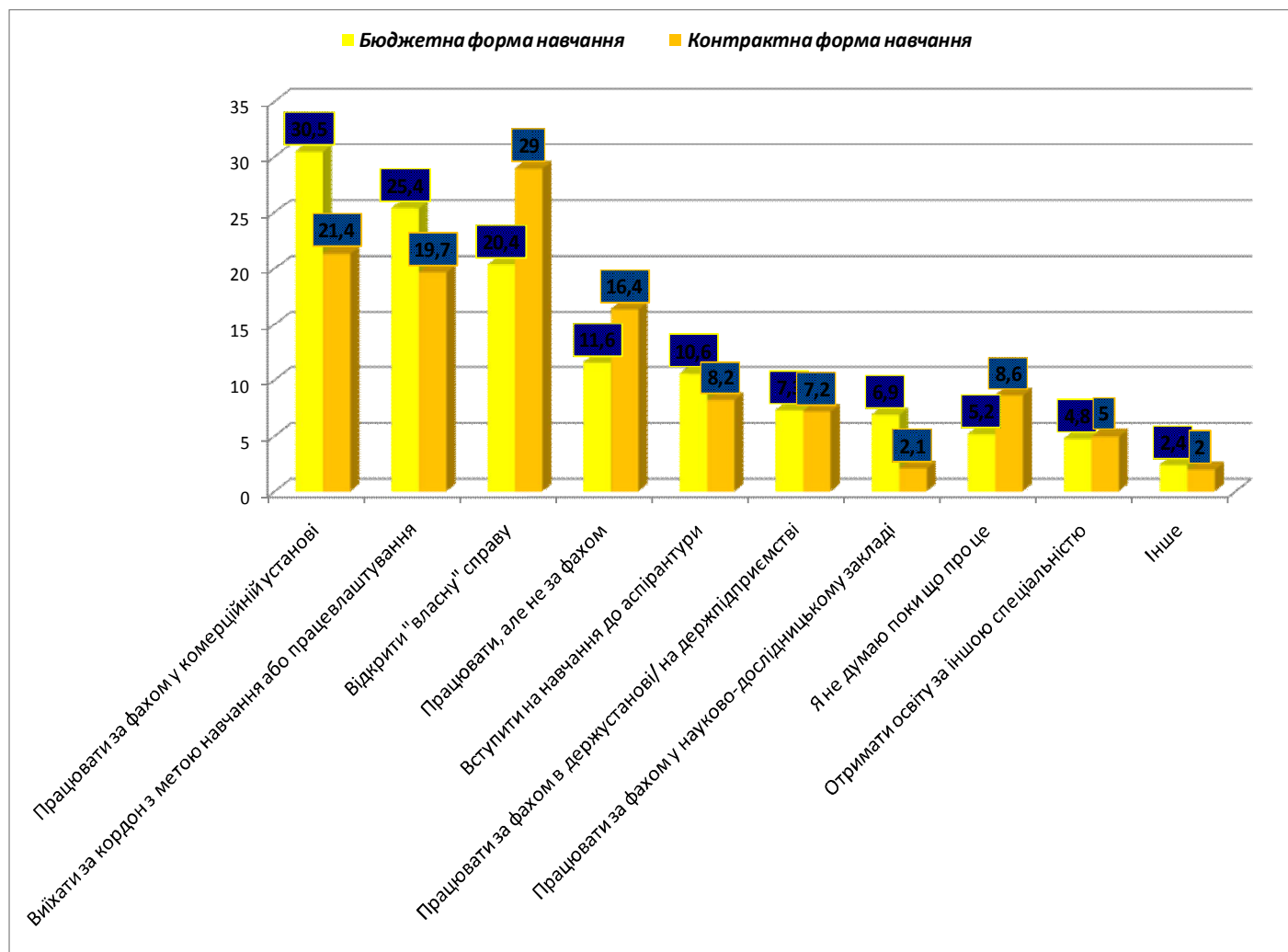
Плани на майбутнє після закінчення навчання в університеті студентів різного року навчання (% до всіх опитаних)

Студенти бюджетної форми навчання частіше планують *працювати за фахом в комерційній установі* (30,5%) та *вийхати за кордон з метою навчання або працевлаштування* (25,4%) у порівнянні зі студентами контрактної форми навчання (21,4% та 19,7% відповідно). Натомість, серед студентів контрактної форми навчання більше бажаючих *відкрити «власну» справу* (29,0%), ніж серед студентів бюджетної форми навчання (20,4%) (див. Діаграму 7).

Діаграма 7

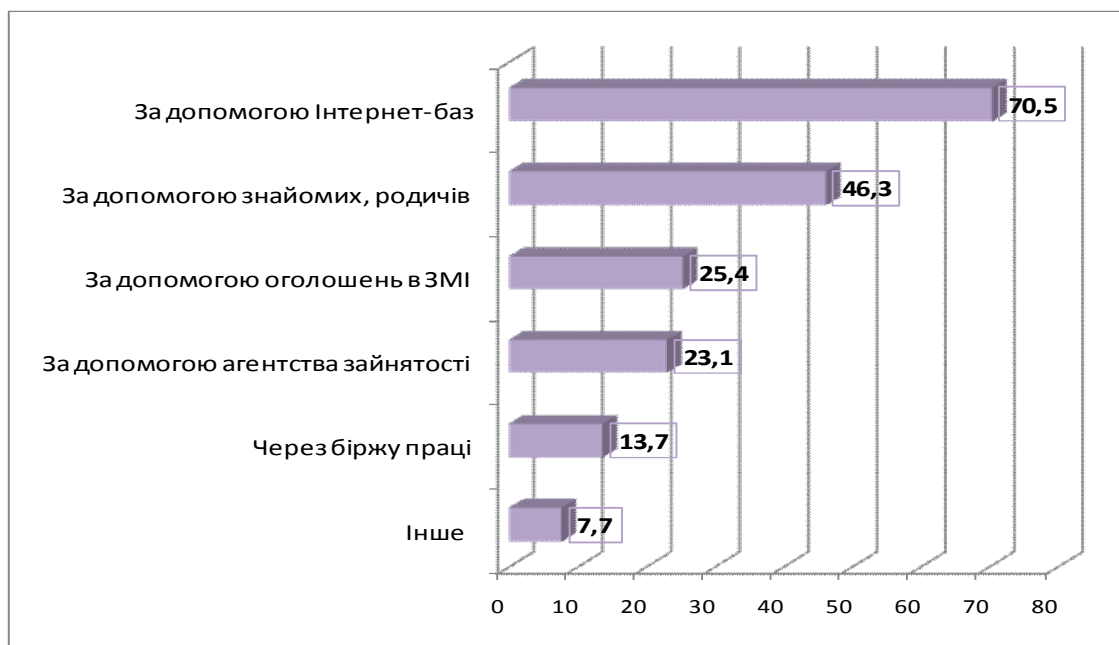
**Плани на майбутнє після закінчення навчання в університеті серед студентів
різної форми навчання (% до всіх опитаних)**

Найбільш популярними шляхами пошуку роботи залишаються *Інтернет-бази вакансій* (70,5%) та *поради родичів і знайомих* (46,3%). Найменш ефективним шляхом, на думку студентів, лишається пошук роботи через *біржі праці* (13,7%) (див. Діаграму 8).

Діаграма 8

Яким чином студенти планують шукати роботу після закінчення навчання
(% до всіх опитаних)

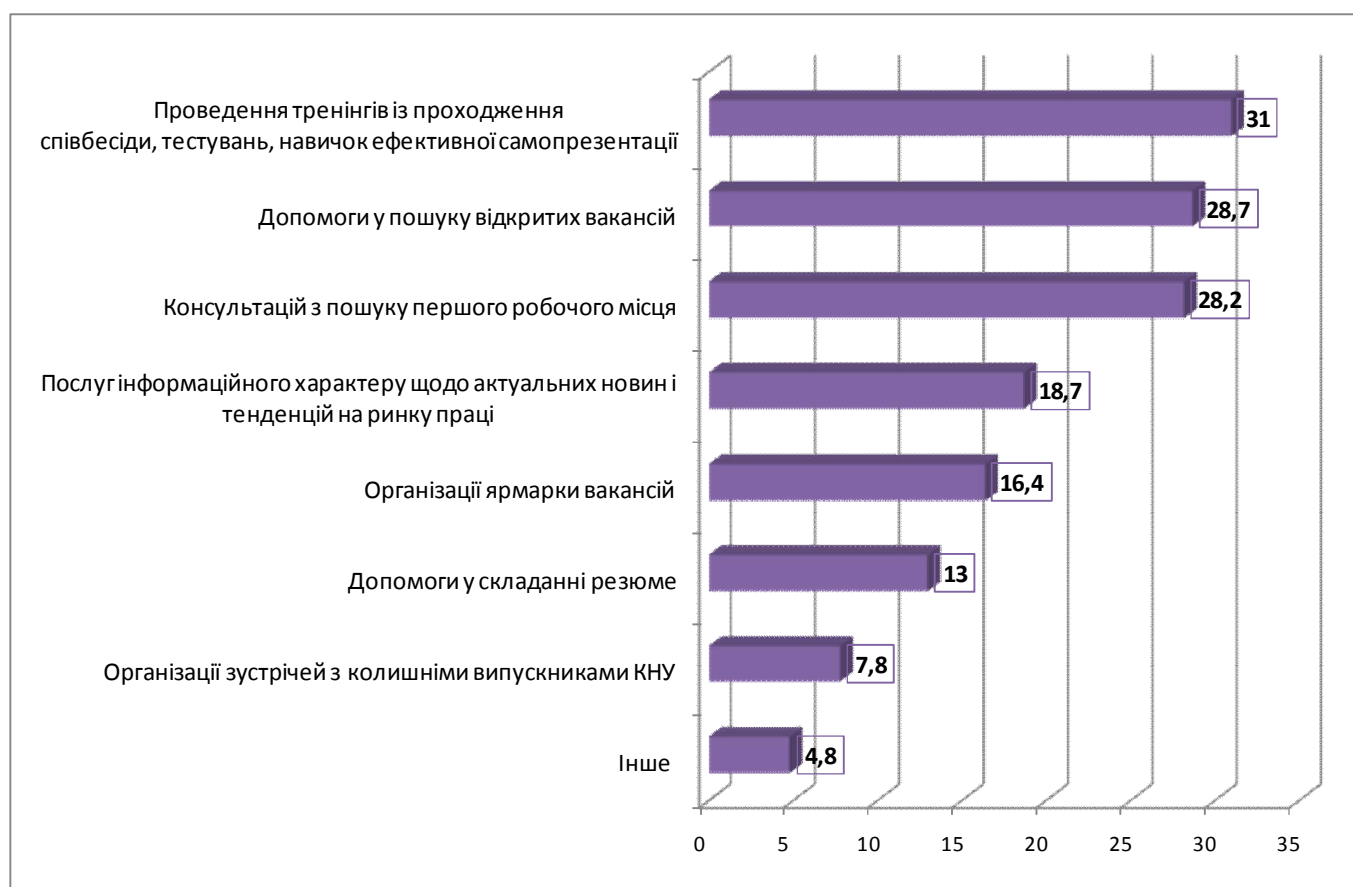

3. ОЧІКУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО РИНКУ ПРАЦІ ТА ПОДАЛЬШОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

У питаннях працевлаштування найбільше з боку Університету студенти потребують наступного: *проведення тренінгів із проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної самопрезентації* (31%), *допомоги у пошуку відкритих вакансій* (28,7%, 2015 рік – 34,4%) та *консультацій з пошуку першого робочого місця* (28,2%, 2015 рік – 31,1%) (див. Діаграму 9).

Діаграма 9

Допомога, якої потребують студенти з боку Університету в питаннях працевлаштування (% до всіх опитаних)

Варто зазначити, що студенти соціально-гуманітарних факультетів в більшій мірі потребують допомоги з боку Університету у *проведенні тренінгів із проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної самопрезентації*, ніж студенти природничо-гуманітарних факультетів. Останні, в свою чергу, частіше потребують *послуг інформаційного характеру щодо актуальних новин і тенденцій на ринку праці* (див. Таблицю 2).

Таблиця 2

**Допомога, якої потребують студенти з боку Університету в питаннях із
працевлаштування в залежності від спрямування факультетів (% до всіх опитаних)**

	Природничо-технічні факультети	Соціально-гуманітарні факультети
Консультацій з пошуку першого робочого місця	29,7	27,1
Проведення тренінгів із проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної само презентації	28,1	33,0
Послуг інформаційного характеру щодо актуальних новин і тенденцій на ринку праці	20,3	17,4
Допомоги у пошуку відкритих вакансій	29,3	28,3
Допомоги у складанні резюме	10,4	14,9
Організації ярмарки вакансій	16,4	16,3
Організації зустрічей з колишніми випускниками КНУ	7,9	7,8
Інше	3,6	5,6

Крім того, чим молодшим є курс, тим більше студенти потребують *консультацій з пошуку першого робочого місця*. Натомість, для студентів освітніх рівнів «спеціаліст» та «магістр» більш актуальною є *допомога у пошуку відкритих вакансій* (див. Таблицю 3).

Таблиця 3

**Допомога, якої потребують студенти з боку Університету в питаннях із
працевлаштування в залежності від курсу навчання (% до всіх опитаних)**

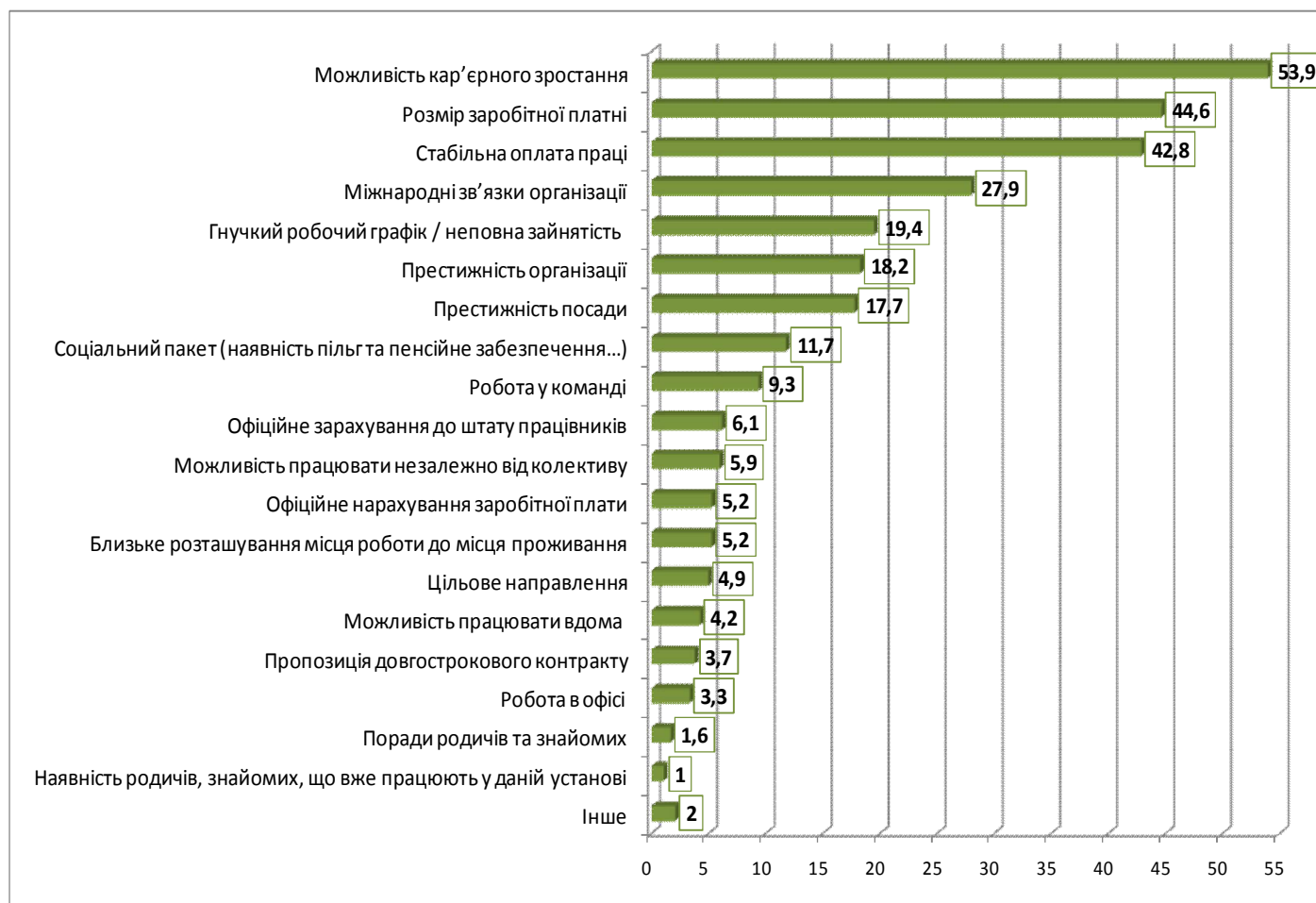
	2-3курс	4 курс	ОР "спеціаліст", "магістр-1 рік навчання", "магістр-2 рік навчання"
Консультацій з пошуку першого робочого місця	30,1	25,3	26,7
Проведення тренінгів із проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної само презентації	30,9	29,5	32,0
Послуг інформаційного характеру щодо актуальних новин і тенденцій на ринку праці	19,1	18,1	18,2
Допомоги у пошуку відкритих вакансій	27,1	26,2	33,4
Допомоги у складанні резюме	13,1	13,4	12,8
Організації ярмарки вакансій	15,4	16,7	17,8
Організації зустрічей з колишніми випускниками КНУ	8,7	7,4	6,7
Інше	4,7	4,8	4,9

Як і в минулих роках, при виборі місця роботи після закінчення навчання студенти в першу чергу звертають увагу на такі фактори як: *можливість кар'єрного зростання* (53,9%), *розмір заробітної платні* (44,6%) та *стабільна оплата праці* (42,8%). Найменш значущими

факторами виявилися наявність родичів, знайомих, які вже працюють у даній установі (1%) та поради родичів і знайомих (1,6%) (див. Діаграму 10).

Діаграма 10

Фактори вибору майбутнього місця роботи (% до всіх опитаних)

Студенти природничо-технічних факультетів частіше звертають увагу на такі фактори: розмір заробітної платні та стабільна оплата праці (49,7% та 47,1%) у порівнянні зі студентами соціально-гуманітарних факультетів (40,9% та 39,7% відповідно), для яких більш важливими є такі фактори як престижність організації та престижність посади (див. Таблицю 4).

Таблиця 4

Фактори вибору майбутнього місця роботи студентами факультетів різного спрямування (% до всіх опитаних)

	Природничо-технічні факультети	Соціально-гуманітарні факультети
Можливість кар'єрного зростання	54,4	53,6
Стабільна оплата праці	47,1	39,7
Соціальний пакет (наявність пільг та пенсійне забезпечення...)	11,4	11,9
Гнучкий робочий графік / неповна зайнятість	19,4	19,3
Робота в офісі	2,2	4,2
Престижність організації	16,2	19,7
Можливість працювати незалежно від колективу	6,4	5,6
Робота у команді	7,8	10,4
Престижність посади	15,3	19,4
Пропозиція довгострокового контракту	4,1	3,5
Офіційне зарахування до штату працівників	5,5	6,6
Близьке розташування місця роботи до місця проживання	6,2	4,5
Наявність родичів, знайомих, що вже працюють у даній установі	0,7	1,2
Офіційне нарахування заробітної плати	4,0	6,1
Міжнародні зв'язки організації	28,8	27,4
Розмір заробітної платні	49,7	40,9
Поради родичів та знайомих	1,2	1,9
Цільове направлення	5,6	4,4
Можливість працювати вдома	5,2	3,4
Інше	2,7	1,6

Для всіх курсів однаково важливим є фактор *розміру заробітної платні*. Чим старшим є курс, тим більшого значення студенти надають *можливості кар'єрного зростання* та *гнучкому робочому графіку / неповній зайнятості*. Також, для старшого курсу (спеціалісти, магістри) важливішими є: *стабільна оплата праці, робота в команді*. Натомість, студенти 2 курсу частіше звертають увагу на *міжнародні зв'язки організації, можливість працювати вдома та престижність організації* (див. Таблицю 5).

Таблиця 5

Фактори вибору майбутнього місця роботи студентами різного року навчання
(% до всіх опитаних)

	2-3курс	4 курс	ОР "спеціаліст", "магістр-1 рік навчання", "магістр-2 рік навчання"
Можливість кар'єрного зростання	48,9	57,1	60,6
Стабільна оплата праці	40,9	42,4	46,9
Соціальний пакет (наявність пільг та пенсійне забезпечення...)	10,8	12,8	12,7
Гнучкий робочий графік / неповна зайнятість	18,1	16,3	23,8
Робота в офісі	3,9	1,7	3,5
Престижність організації	20,4	17,0	14,9
Можливість працювати незалежно від колективу	6,9	4,5	5,0
Робота у команді	7,7	8,4	12,7
Престижність посади	18,7	17,3	16,3
Пропозиція довгострокового контракту	3,9	2,1	4,8
Офіційне зарахування до штату працівників	4,3	8,6	7,0
Близьке розташування місця роботи до місця проживання	5,0	5,3	5,5
Наявність родичів, знайомих, що вже працюють у даній установі	1,1	1,3	0,6
Офіційне нарахування заробітної плати	5,8	5,8	3,7
Міжнародні зв'язки організації	30,8	26,2	24,5
Розмір заробітної платні	44,7	44,5	44,0
Поради родичів та знайомих	1,9	1,2	1,3
Цільове направлення	5,4	4,3	4,5
Можливість працювати вдома	6,1	2,0	2,4
Інше	2,5	1,6	1,7

Студенти контрактної форми навчання частіше відмічають у якості важливих факторів *престижність посади* та *престижність організації* у порівнянні зі студентами бюджетної форми навчання, для яких, натомість, більш значущими є *міжнародні зв'язки організації* та *розмір заробітної платні* (див. Таблицю 6).

Таблиця 6

Фактори вибору майбутнього місця роботи студентами різних форм навчання
(% до всіх опитаних)

	Бюджетна форма навчання	Контрактна форма навчання
Можливість кар'єрного зростання	54,8	54,3
Стабільна оплата праці	43,9	41,0
Соціальний пакет (наявність пільг та пенсійне забезпечення...)	12,4	9,2
Гнучкий робочий графік / неповна зайнятість	18,5	20,4
Робота в офісі	2,5	6,5
Престижність організації	16,9	21,5
Можливість працювати незалежно від колективу	5,6	7,1
Робота у команді	9,6	10,2
Престижність посади	15,4	24,6
Пропозиція довгострокового контракту	3,9	3,2
Офіційне зарахування до штату працівників	6,2	6,3
Близьке розташування місця роботи до місця проживання	5,1	4,6
Наявність родичів, знайомих, що вже працюють у даній установі	1,2	0,4
Офіційне нарахування заробітної плати	5,6	4,1
Міжнародні зв'язки організації	30,1	19,3
Розмір заробітної платні	45,5	40,6
Поради родичів та знайомих	1,1	2,4
Цільове направлення	5,1	4,6
Можливість працювати вдома	4,2	3,6
Інше	2,4	0,8

Дівчата надають більшого значення *можливості кар'єрного зростання* та *міжнародним зв'язкам організації* у порівнянні з хлопцями, для яких важливішими є *розмір заробітної платні* та *гнучкий робочий графік/ неповна зайнятість* (див. Таблицю 7).

Таблиця 7

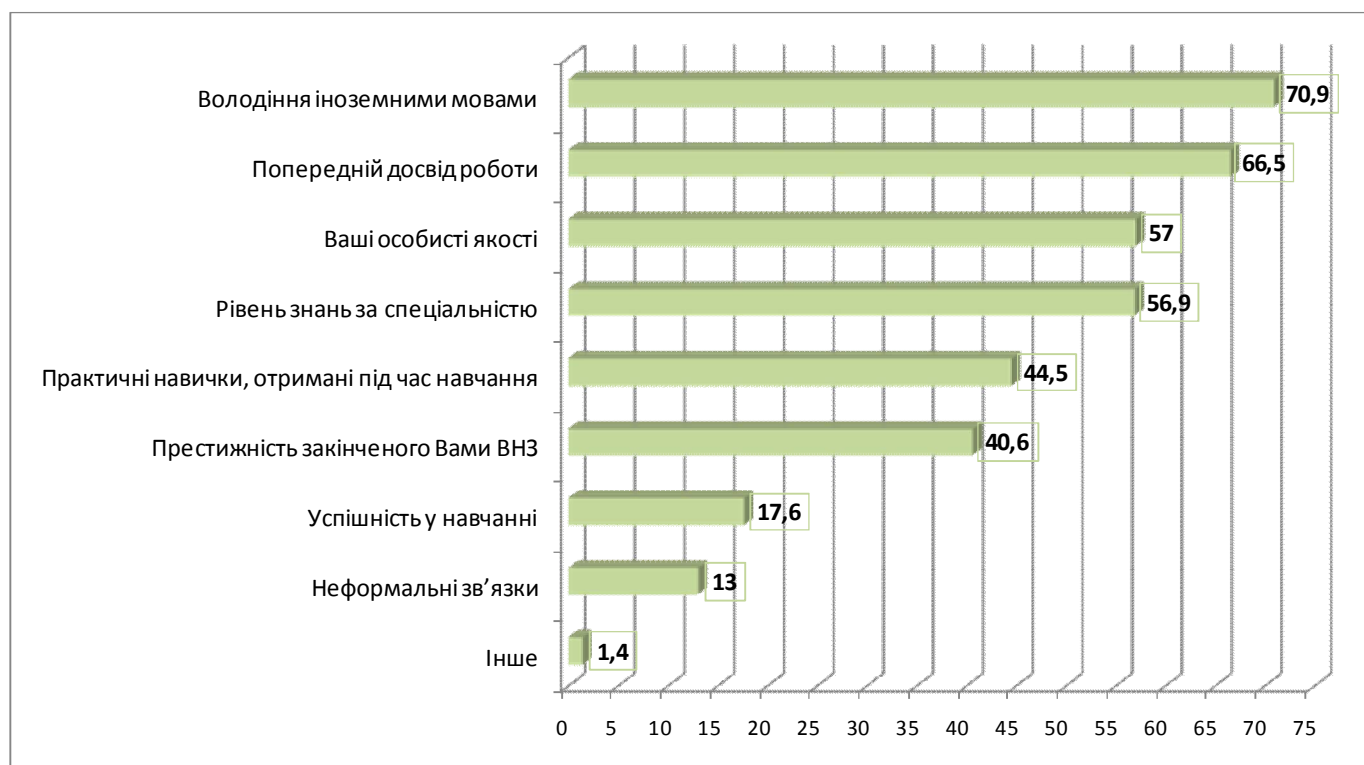
Фактори вибору майбутнього місця роботи студентами різної статі
(% до всіх опитаних)

	Чоловіки	Жінки
Можливість кар'єрного зростання	49,6	57,5
Стабільна оплата праці	41,6	44,3
Соціальний пакет (наявність пільг та пенсійне забезпечення...)	10,1	12,7
Гнучкий робочий графік / неповна зайнятість	23,6	16,7
Робота в офісі	2,7	3,8
Престижність організації	15,8	19,2
Можливість працювати незалежно від колективу	7,1	5,3
Робота у команді	11,0	9,0
Престижність посади	17,6	17,1
Пропозиція довгострокового контракту	4,0	3,6
Офіційне зарахування до штату працівників	3,7	7,4
Близьке розташування місця роботи до місця проживання	5,3	4,8
Наявність родичів, знайомих, що вже працюють у даній установі	1,0	1,1
Офіційне нарахування заробітної плати	5,3	5,2
Міжнародні зв'язки організації	23,8	29,9
Розмір заробітної платні	48,0	42,8
Поради родичів та знайомих	1,2	1,6
Цільове направлення	6,2	4,4
Можливість працювати вдома	6,1	2,8
Інше	1,9	2,1

На думку студентів, основними вимогами з боку роботодавця до майбутнього працівника можуть стати: *володіння іноземними мовами, попередній досвід роботи, особисті якості та рівень знань за спеціальністю* (див. Діаграму 11).

Діаграма 11

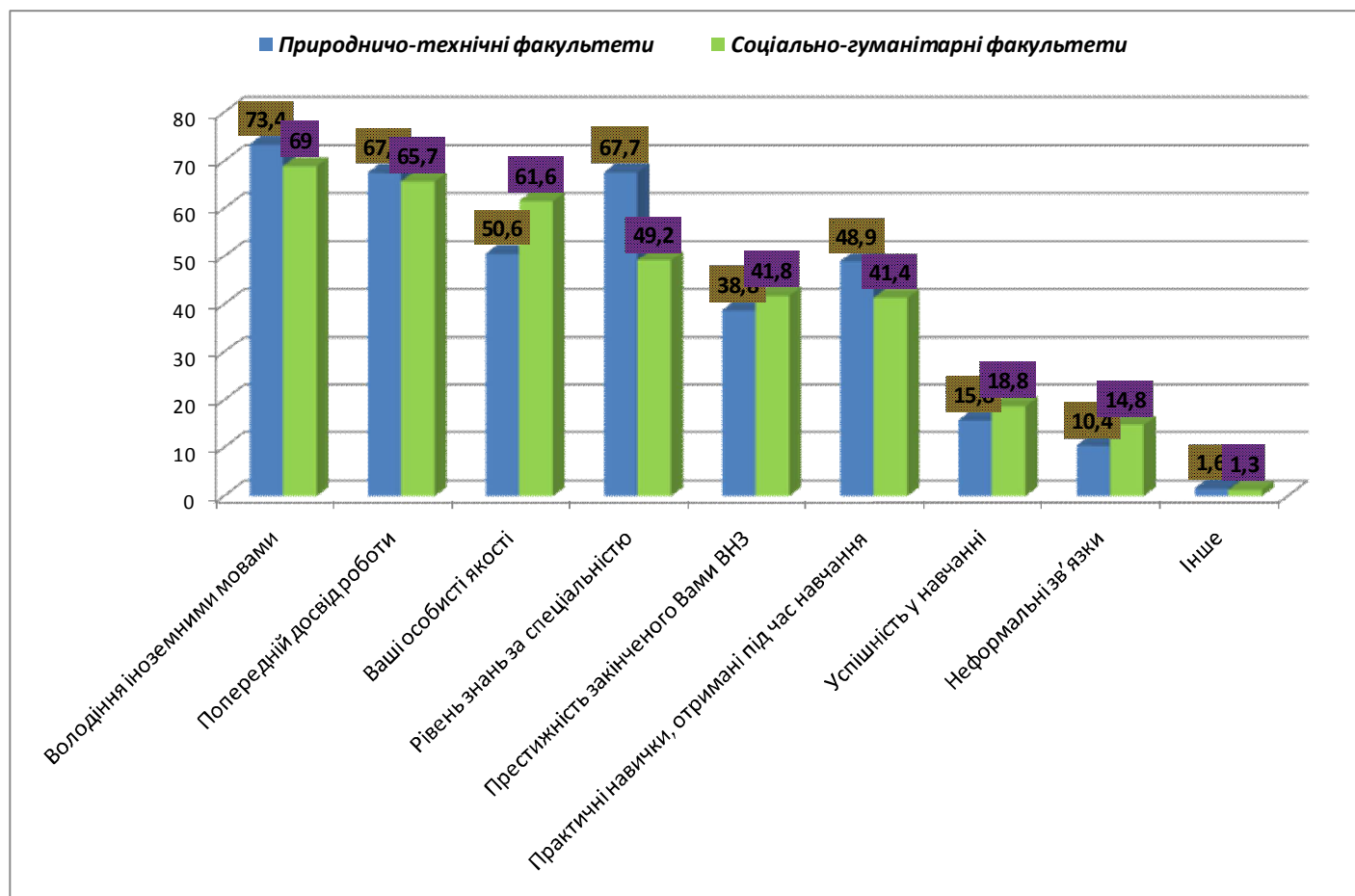
На Вашу думку, які вимоги з боку роботодавця будуть впливати на Ваші шанси отримати роботу? (% до всіх опитаних)

В ході аналізу було виявлено, що студенти природничо-технічних факультетів очікують від роботодавців в першу чергу такі вимоги: *володіння іноземними мовами* (73,4%), високий *рівень знань за спеціальністю* (67,7%), значні *практичні навички, отримані під час навчання* (48,9%). Тоді як, студенти соціально-гуманітарних факультетів схильні думати, що більш важливими є *особисті якості* (61,6%) (див. Діаграму 12).

Діаграма 12

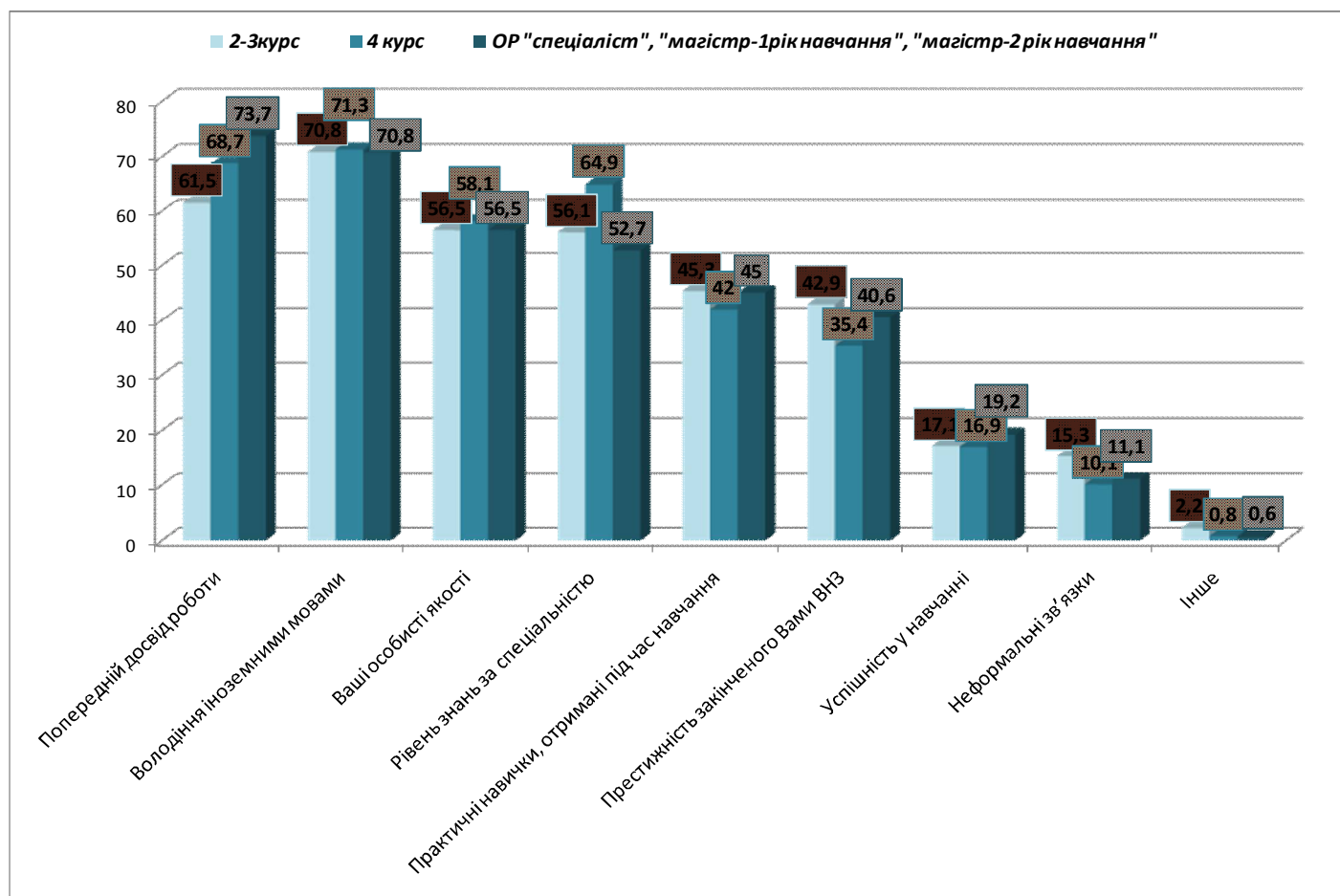
На Вашу думку, які вимоги з боку роботодавця будуть впливати на Ваші шанси отримати роботу? (% до всіх опитаних відповідно до спрямування факультетів)

Студенти старших курсів, у порівнянні з молодшими курсами вважають, що одним з важливих критеріїв у працевлаштуванні стане попередній досвід роботи. А на думку, молодших курсів важливими залишаються неформальні зв'язки (див. Діаграму 13).

Діаграма 13

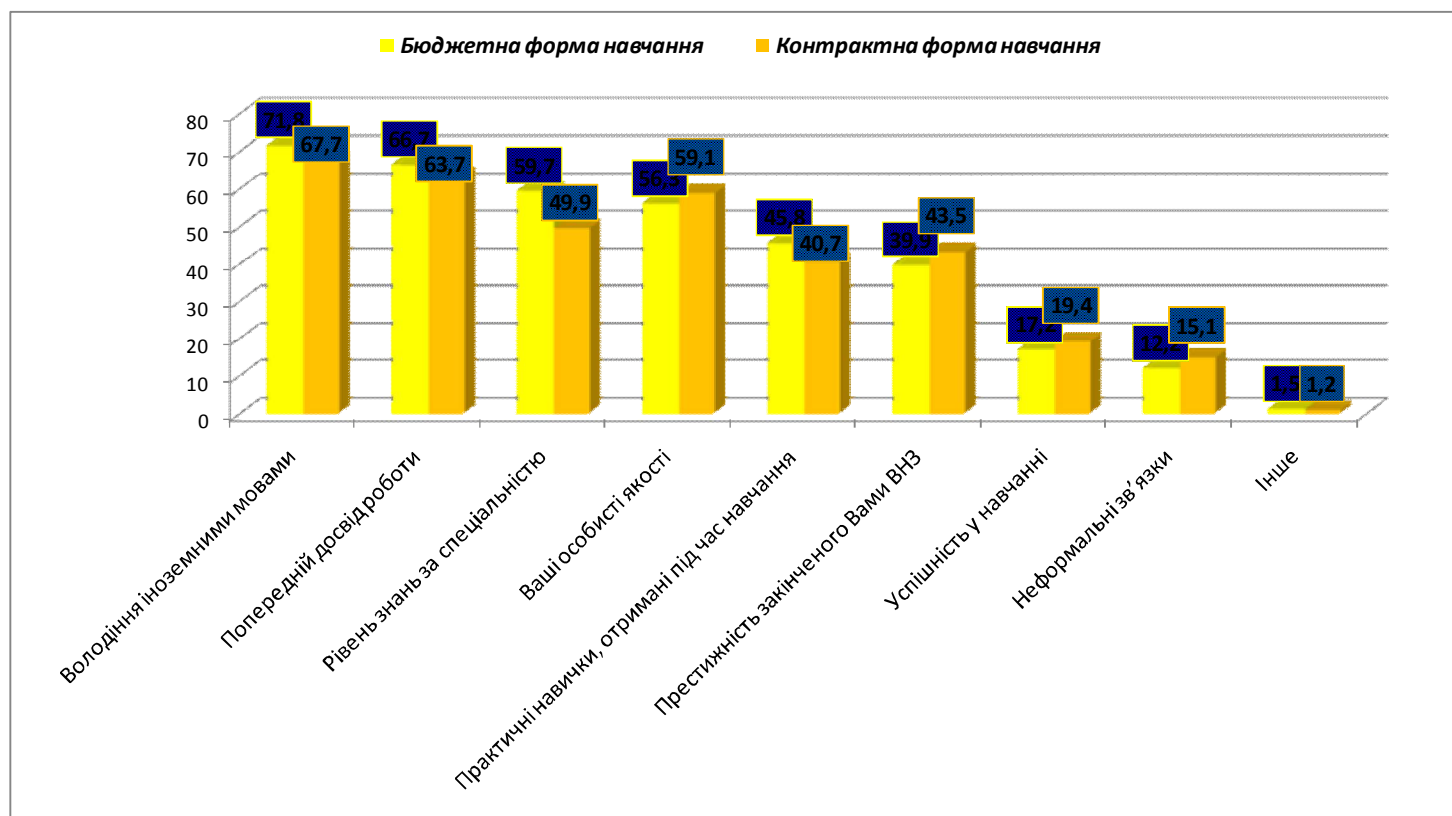
На Вашу думку, які вимоги з боку роботодавця будуть впливати на Ваші шанси отримати роботу? (% до всіх опитаних в залежності від року навчання)

Аналізуючи дані, виявилось, що студенти бюджетної форми навчання основні вимоги від роботодавця вбачають в рівневі знань за спеціальністю та практичних навичках, отриманих під час навчання (див. Діаграму 14).

Діаграма 14

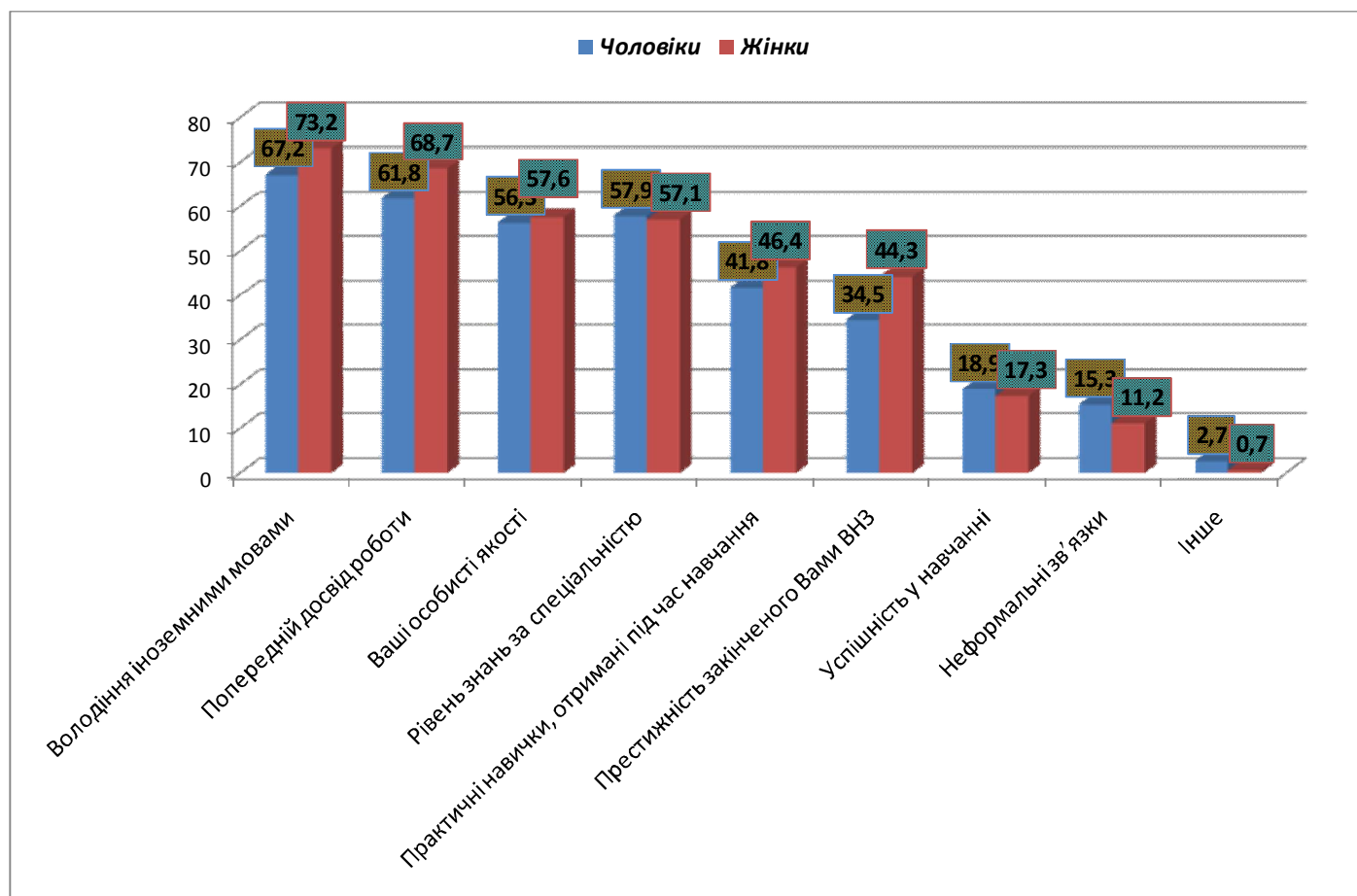
На Вашу думку, які вимоги з боку роботодавця будуть впливати на Ваші шанси отримати роботу? (% до всіх опитаних відповідно до форми навчання)

73,2% опитаних дівчат вважають, що важливим для працевлаштування стане *рівень володіння іноземними мовами*. Також, на думку дівчат, важливими будуть: *попередній досвід роботи* (68,7%), *практичні навички, отримані під час навчання* (46,4%), а також *престижність закінченого ВНЗ* (44,3%) (див. Діаграму 15).

Діаграма 15

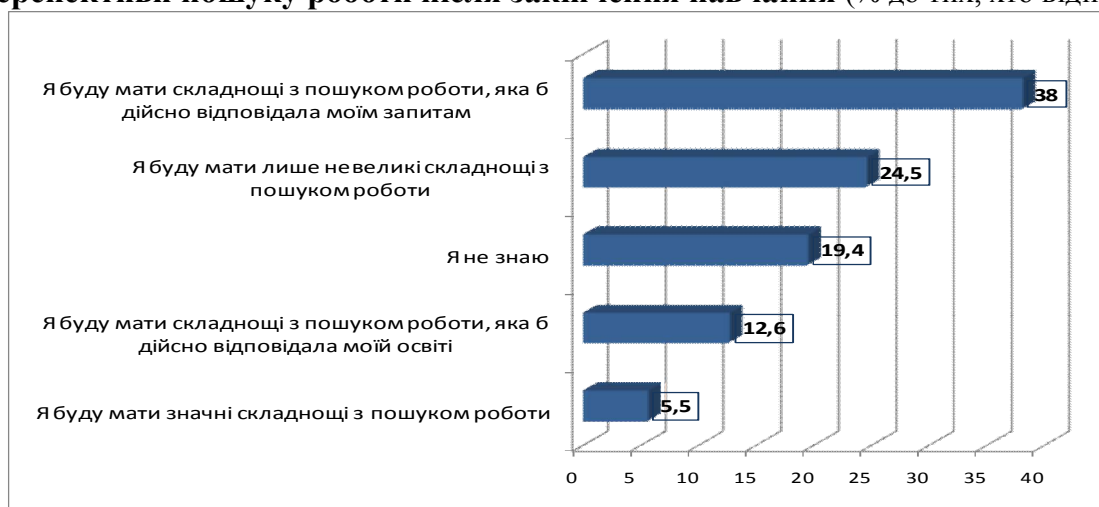
На Вашу думку, які вимоги з боку роботодавця будуть впливати на Ваші шанси отримати роботу? (% до всіх опитаних відповідно до статевої ознаки)

38% опитаних студентів думають, що будуть мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала їхнім запитам (у 2015 році – 39,3%, у 2014 році – 42%). Тоді як, значні складнощі з пошуком роботи матимуть 5,5% опитаних студентів (див. Діаграму 16).

Діаграма 16

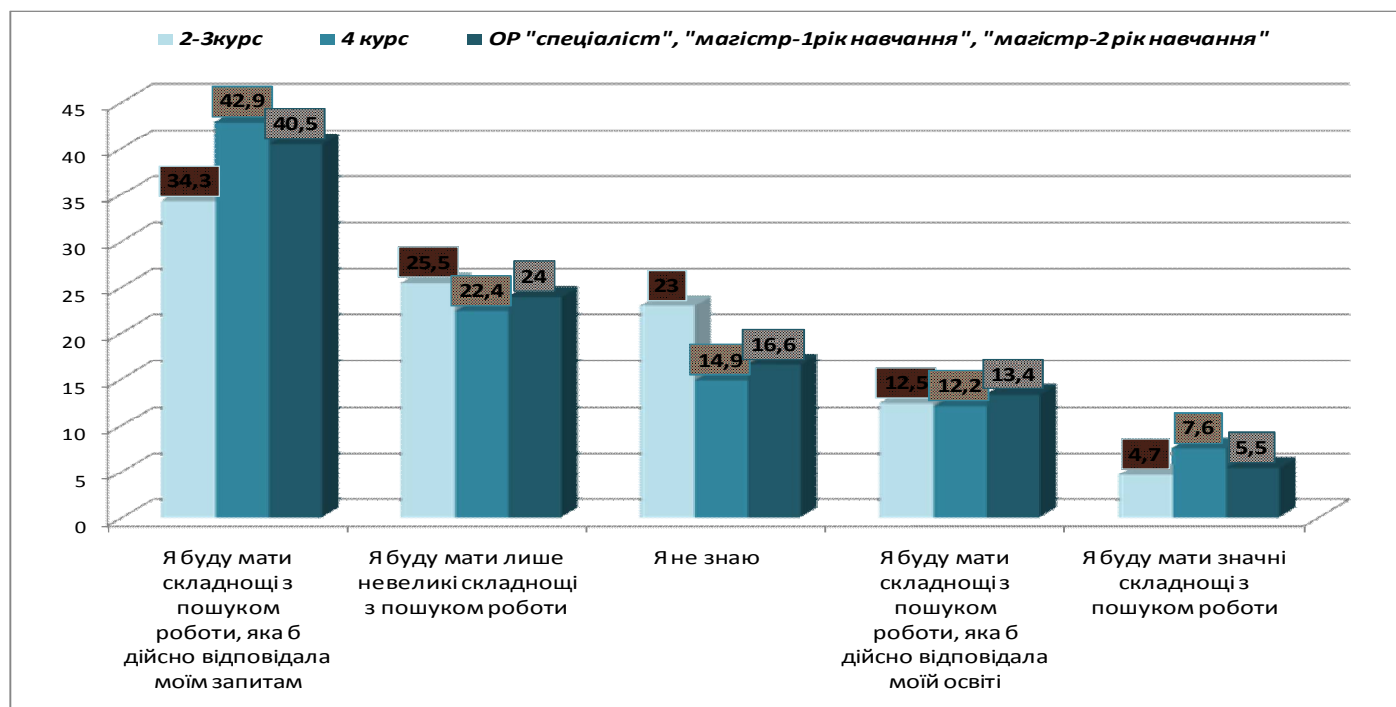
Перспективи пошуку роботи після закінчення навчання (% до тих, хто відповіли)

В ході аналізу виявилось, що найбільше турбуються про те, що матимуть складності з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала запитам студенти 4 року навчання – 42,9% опитаних (див. Діаграму 17).

Діаграма 17

Перспективи пошуку роботи після закінчення навчання студентів різного року навчання (% до тих, хто відповіли)

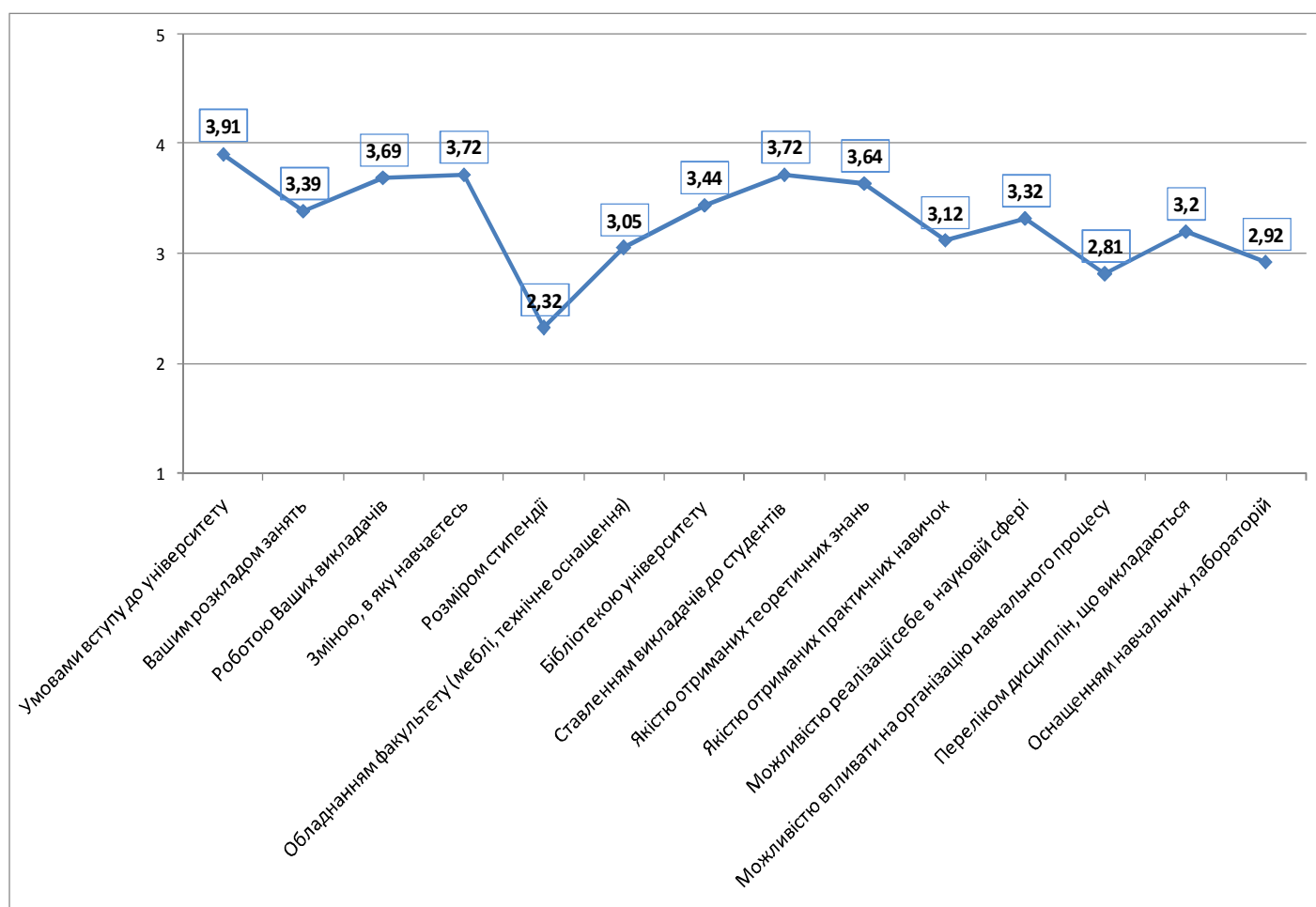

4. ДУМКИ СТУДЕНТІВ ПРО НАВЧАЛЬНИЙ ТА ПОЗНАВАЛЬНИЙ ПРОЦЕС НА ФАКУЛЬТЕТАХ

Аналізуючи отримані дані по задоволеності студентів різними аспектами студентського життя в університеті, ми прийшли до наступних висновків: *найбільше студенти задоволені умовами вступу до університету – 3,91 бала (за 5-бальною шкалою), також їх в рівній мірі влаштовує зміна, в яку вони навчаються та ставлення до них викладачів – 3,72 бала в середньому. Окрім цього студенти задоволені роботою викладачів – 3,69 бала та якістю отриманих теоретичних знань – 3,64 бала. Найменше у студентів викликає задоволення розмір їх стипендії – 2,32 бала в середньому та можливість впливати на організацію навчального процесу – 2,81 бала (див. Діаграму 18).*

Діаграма 18

Задоволеність різними аспектами студентського життя в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (середній бал за 5-ти бальною шкалою)

Аналізуючи крайні значення середніх оцінок, можна відмітити наступні тенденції на факультетах/інститутах: найменше задоволені *умовами вступу до університету* в інституті журналістики (3,48 бала), найбільше – на факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (4,3 бала); *розкладом занять* найменше задоволені студенти факультету інформаційних технологій (3,89 бала), найбільше – студенти механіко-математичного факультету (4 бала); *роботою викладачів* найменше задоволені в інституті журналістики (3,25 бала), найбільше задоволені – в інституті високих технологій (4,32 бала); найменше *зміна навчання* влаштовує студентів на факультеті інформаційних технологій (2,3 бала), найбільше – на механіко-математичному (4,68 бала); *розміром стипендії* в середньому в однаковій мірі не задоволені студенти всіх факультетів та інститутів; *обладнанням факультету* найменше задоволені студенти факультету інформаційних технологій (2,05 бала), а найбільше – філософського факультету (3,64 бала); *бібліотекою університету* найменше задоволені в інституті біології (2,86 бала), найбільше – на юридичному факультеті (3,78 бала); *ставлення викладачів до студентів* найменше влаштовує студентів інституту журналістики (3,22 бала), найбільше – інституту високих технологій (4,39 бала); *якістю отриманих теоретичних знань* найменше задоволені студенти інституту журналістики (3,04 бала), найбільше – інституту високих технологій (4,18 бала); *якістю отриманих практичних навичок* найменше задоволені в інституті журналістики (2,43 бала), найбільше – інституті високих технологій (3,91 бала); *можливістю реалізувати себе в науковій сфері* найменше задоволені студенти інституту журналістики (2,93 бала), найбільше – інституту високих технологій (3,82 бала); *можливістю впливати на організацію навчального процесу* найменше задоволені студенти інституту журналістики (2,55 бала), найбільше – інституту високих технологій (3,33 бала); *переліком дисциплін, що викладаються* найменше задоволені в інституті журналістики (2,65 бала), найбільше – в інституті високих технологій (3,94 бала); найменше задоволені оснащенням навчальних лабораторій студенти факультету кібернетики (2,14 бала), найбільше – економічного факультету (3,31 бала) (див. Таблицю 8).

Оцінка різних аспектів освітнього процесу на факультетах (середній бал за 5-ти бальною шкалою)* Таблиця 8

	Умови вступу до університету	Ваш розклад занять	Робота Ваших викладачів	Зміна, в яку навчаєтесь	Розмір стипендії	Обладнання факультету (меблі, технічне оснащення)	Бібліотека університету	Ставлення викладачів до студентів	Якість отриманих теоретичних знань	Якість отриманих практичних навичок	Можливість реалізації себе в науковій сфері	Можливість впливати на організацію навчального процесу	Перелік дисциплін, що викладаються	Оснащення навчальних лабораторій
Географічний факультет	4,05	3,45	3,79	3,83	2,13	3,30	3,44	3,83	3,53	3,18	3,35	2,85	2,78	3,05
Економічний факультет	3,83	3,43	3,47	3,56	2,21	3,53	3,27	3,56	3,41	2,68	3,01	2,76	3,29	3,31
Історичний факультет	4,02	3,61	3,71	3,02	2,60	3,43	3,75	3,78	3,67	3,33	3,43	2,88	3,45	2,98
Механіко-математичний факультет	4,00	3,94	3,94	4,68	2,38	2,81	3,48	4,06	4,08	3,33	3,35	2,96	3,31	2,90
Факультет інформаційних технологій(ФІТ)	3,89	2,43	3,35	2,30	1,94	2,05	2,92	3,86	3,49	2,78	3,16	3,19	3,49	2,38
Факультет кібернетики	4,20	3,76	3,46	4,30	2,18	2,52	3,36	3,62	3,50	3,14	3,38	2,70	2,96	2,14
Факультет психології	3,94	2,77	3,28	3,15	2,60	3,17	3,52	3,60	3,42	2,53	3,11	2,57	3,19	2,63
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем(ФРЕКС)	4,30	3,23	3,93	4,47	2,42	2,63	3,42	3,98	3,88	3,40	3,37	2,91	3,44	2,84
Факультет соціології	3,92	3,19	3,60	2,54	2,52	2,71	3,13	3,87	3,81	3,35	3,19	2,62	2,87	2,60
Фізичний факультет	4,21	3,79	4,03	4,32	2,61	2,89	3,47	3,87	3,84	3,61	3,71	3,08	3,47	3,05
Філософський факультет	3,96	3,66	3,85	3,52	2,84	3,64	3,61	3,74	3,72	2,83	3,57	2,96	3,53	3,28
Хімічний факультет	3,98	3,38	3,76	4,61	1,80	2,56	3,75	3,67	3,90	3,42	3,70	2,56	2,98	2,68
Юридичний факультет	3,65	3,77	3,78	4,45	2,59	3,41	3,78	3,54	3,62	3,13	3,53	2,95	3,40	3,30
Інститут геології	4,14	3,25	3,75	4,51	2,00	3,20	3,72	3,75	3,84	3,64	3,34	2,86	3,18	3,23
Інститут філології	3,64	3,09	3,57	3,09	2,13	3,07	3,50	3,48	3,46	3,07	3,21	2,69	2,95	2,96
Інститут журналістики	3,48	3,03	3,25	3,11	2,22	2,69	3,22	3,22	3,04	2,43	2,93	2,55	2,65	2,35
Інститут біології	3,96	3,40	3,64	4,00	2,16	2,68	2,86	3,72	3,64	3,48	3,14	2,58	3,00	2,54
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	3,85	3,58	3,82	4,13	2,42	3,37	3,55	3,84	3,66	2,88	3,20	2,73	3,24	3,17
Інститут високих технологій (ІВТ)	4,18	3,53	4,32	3,41	2,50	3,06	3,22	4,39	4,18	3,91	3,82	3,33	3,94	3,21

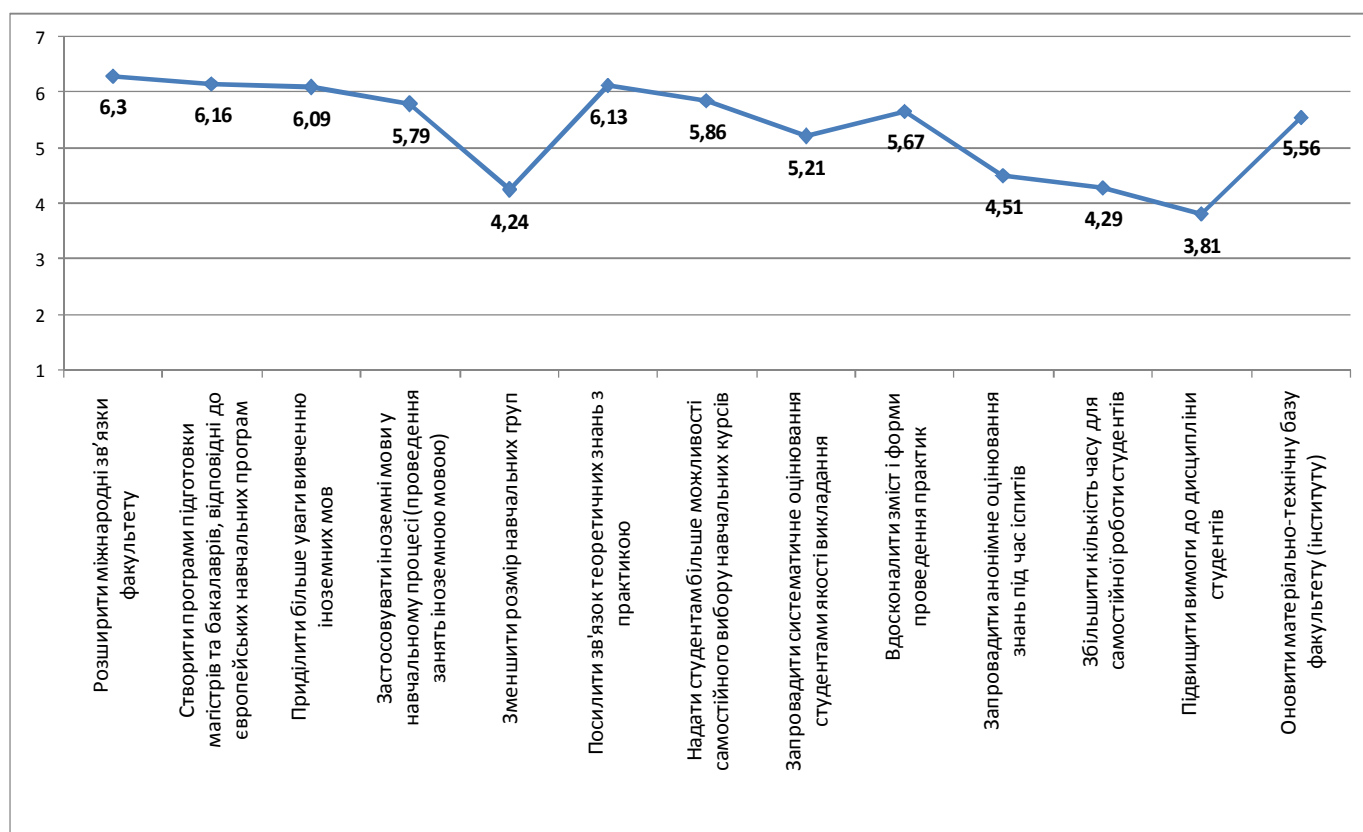
* в таблиці виділено найнижчі та найвищі показники середнього по кожному факультету та інституту

Розглянемо, які заходи поліпшення життя в університеті та підвищення якості освітнього процесу обирають студенти. Отже, на першому місці – *розширення міжнародних зв'язків факультету* (6,3 бала в середньому), також важливим є, на думку студентів, *створення бакалаврських та магістерських програм європейського зразка* (6,16 бала), *посилення зв'язку теоретичних знань з практикою* (6,13 бала) та *придільення більшої уваги вивченню іноземних мов* (6,09 бала). Найменш важливим, як і в минулих роках, але все ж значущим серед пропонованих варіантів, студенти вважають *підвищення вимог до студентської дисципліни* (3,81 бала в середньому) (див. Діаграму 19).

У порівнянні з минулорічними результатами, верхівка пріоритетів даного переліку заходів не змінилась, але кожен з них підвищив, на думку студентів, свою значущість.

Діаграма 19

Заходи підвищення якості освітнього процесу на факультеті (середній бал за 7-ми бальною шкалою)

Якщо ж розглядати даний перелік питань у розрізі всіх факультетів та інститутів, то можна спостерігати наступне: серед всіх факультетів та інститутів найбільше *розширити міжнародні зв'язки та створити програми підготовки магістрів та бакалаврів, відповідні до європейських навчальних програм* прагнуть студенти інституту геології (відповідно 6,69 бала і 6,51 бала в середньому), *приділити більше уваги вивченню іноземних мов* – студенти економічного факультету (6,55 бала), *застосовувати іноземні мови у навчальному процесі (проведення занять іноземною мовою)* – студенти інституту філології (6,32 бала), *зменшити розмір навчальних груп* – студенти історичного факультету (5,28 бала), *посилити зв'язок теоретичних знань з практикою* – студенти економічного факультету (6,48 бала), *надати студентам більше можливості самостійного вибору навчальних курсів* – студенти факультету кібернетики (6,24 бала), *запровадити систематичне оцінювання студентами якості викладання* – студенти історичного факультету (5,7 бала), *вдосконалити зміст і форми проведення практик* – студенти факультету соціології (6,02 бала), *запровадити анонімне оцінювання знань під час іспитів* – студенти інституту журналістики (5,15 бала), *збільшити кількість часу для самостійної роботи студентів* – студенти факультету інформаційних технологій (5,03 бала), *підвищити вимоги до дисципліни студентів* – студенти юридичного факультету (4,42 бала), *оновити матеріально-технічну базу факультету (інституту)* – студенти факультету інформаційних технологій (6,23 бала) (див. Таблицю 9).

Заходи підвищення якості освітнього процесу на факультетах (середній бал за 7-ми бальною шкалою)* Таблиця 9

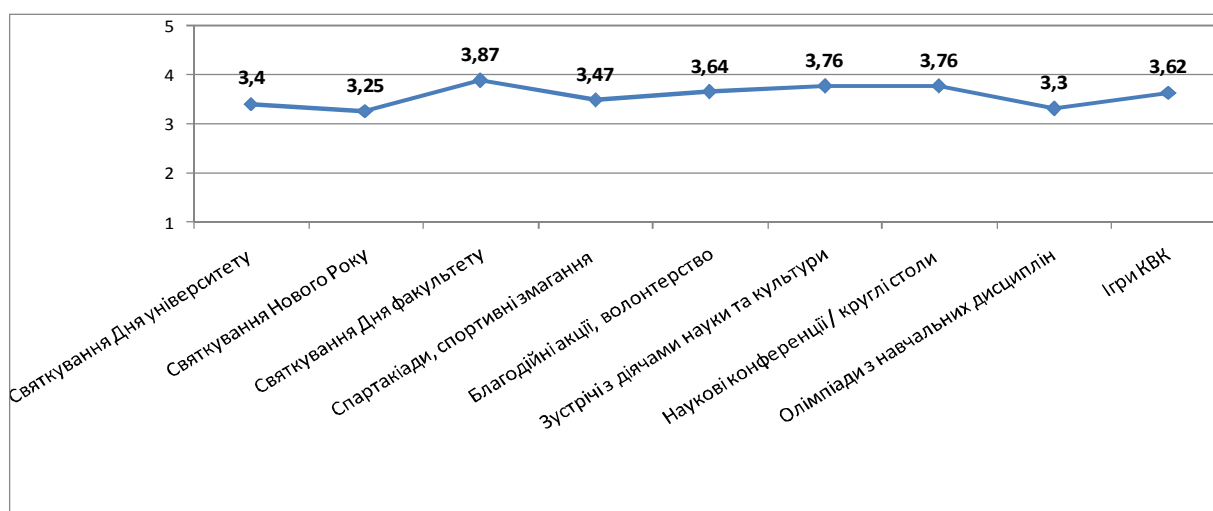
	Розширити міжнародні зв'язи факультету	Створити програми підготовки магістрів та бакалаврів, відповідні до європейських навчальних програм	Приділити більше уваги вивченню іноземних мов	Застосовувати іноземні мови у навчальному процесі (проведення занять іноземною мовою)	Зменшити розмір навчальних груп	Посилити зв'язок теоретичних знань з практикою	Надати студентам більше можливості самостійного вибору навчальних курсів	Запровадити систематичне оцінювання студентами якості викладання	Вдосконалити зміст і форми проведення практик	Запровадити анонімне оцінювання знань під час іспитів	Збільшити кількість часу для самостійної роботи студентів	Підвищити вимоги до дисципліни студентів	Оновити матеріально-технічну базу факультету (інституту)
Географічний факультет	6,58	6,37	6,36	5,58	4,03	6,08	6,00	4,81	5,47	4,32	3,74	4,18	5,67
Економічний факультет	6,37	6,33	6,55	6,21	4,22	6,48	6,09	5,31	5,90	4,54	4,47	4,21	5,24
Історичний факультет	6,43	6,28	6,54	6,26	5,28	6,21	6,20	5,70	5,79	4,66	4,75	3,80	5,74
Механіко-математичний факультет	6,23	6,23	6,04	5,76	3,66	5,60	5,36	4,87	4,83	4,18	4,04	3,48	5,24
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	6,39	6,28	6,08	5,71	3,67	6,43	5,86	5,17	6,00	4,97	5,03	3,61	6,23
Факультет кібернетики	6,00	5,90	5,33	5,37	3,76	6,00	6,24	5,13	5,54	4,54	4,46	3,11	5,76
Факультет психології	6,13	5,98	5,80	5,45	4,85	6,30	5,95	5,39	5,74	4,35	4,65	3,90	5,29
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	5,95	5,93	5,83	5,05	4,21	6,02	5,78	4,85	5,43	3,80	3,54	3,74	5,98
Факультет соціології	6,22	6,25	6,40	5,73	4,10	6,16	6,10	5,50	6,02	5,04	4,10	3,82	5,76
Фізичний факультет	6,00	5,63	5,71	5,19	3,11	5,29	4,97	4,45	5,12	3,91	3,86	3,34	5,55
Філософський факультет	6,36	5,96	5,98	5,93	4,36	6,27	6,02	5,10	5,83	4,65	4,33	3,68	4,98
Хімічний факультет	6,16	6,06	5,73	5,53	4,22	5,91	5,67	5,24	5,39	4,30	3,00	3,16	6,23
Юридичний факультет	6,31	6,20	6,24	5,85	4,73	6,19	5,83	5,70	5,85	4,82	5,00	4,42	5,24
Інститут геології	6,69	6,51	6,47	5,93	3,86	6,05	5,57	5,17	5,80	4,35	3,68	3,80	5,76
Інститут філології	6,31	6,13	6,21	6,32	4,50	6,18	6,00	5,41	5,72	4,56	4,71	3,77	5,24
Інститут журналістики	6,18	5,89	5,86	5,54	4,64	5,94	5,85	5,48	5,70	5,15	4,98	3,98	5,52
Інститут біології	6,60	6,30	6,18	5,44	3,43	5,92	5,74	4,94	5,62	4,21	3,68	3,78	6,18
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	6,52	6,26	5,92	5,89	4,72	6,43	5,96	5,40	5,89	4,73	4,41	3,89	5,59
Інститут високих технологій (ІВТ)	6,06	6,38	5,88	5,85	3,78	6,21	5,58	4,24	5,44	4,07	3,45	3,81	5,59

* в таблиці виділено найнижчі та найвищі показники середнього по кожному факультету та інституту

Студентів попросили оцінити деякі найбільш масові заходи, що відбуваються в університеті, і ось яким є розподіл середніх балів: найбільше студенти задоволені святкуванням Дня факультету (3,87 бала в середньому, у 2015 році – 3,79) та в однаковій мірі зустрічами з діячами науки та культури і науковими конференціями/круглими столами (3,76 бала, 2015 рік – 3,67 та 3,71 відповідно) (див. Діаграму 20).

Діаграма 20

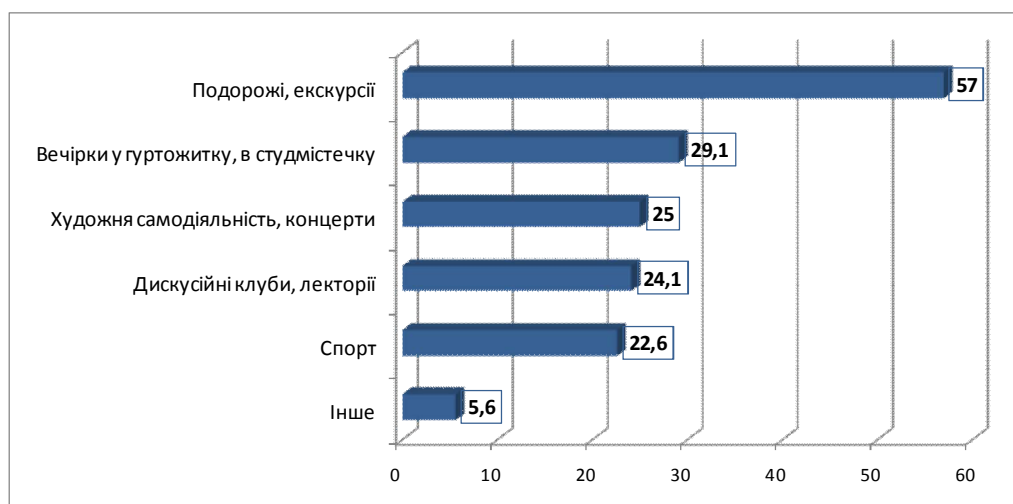
Оцініть Вашу задоволеність наступними заходами, які проводяться в університеті (середній бал за 5-ти бальною шкалою)

На запитання щодо необхідної допомоги від університету в проведенні дозвілля студенти відповіли, що найбільше потребують допомоги в організації *подорожей та екскурсій* – 57% (за рік суттєвих змін не відбулося, 2015 рік – 59%) (див. Діаграму 21).

Діаграма 21

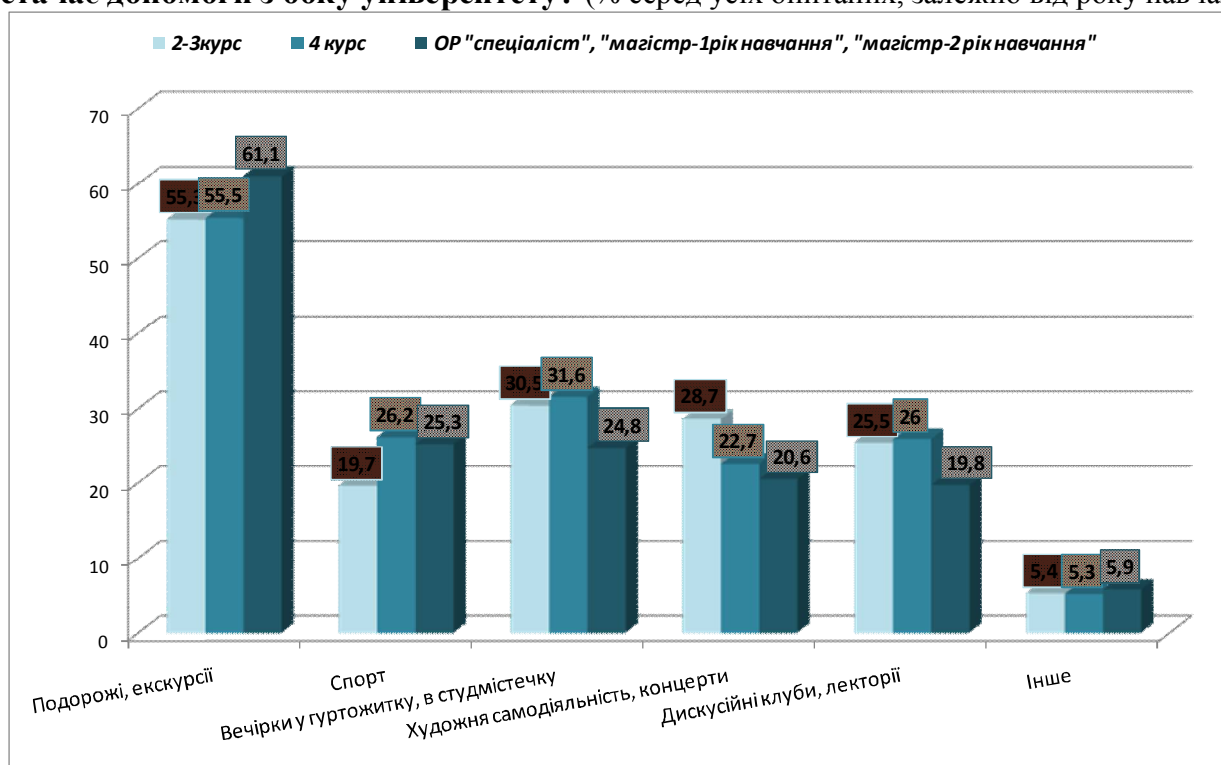
Вкажіть, в яких з нижче наведених способів проведення вільного часу Вам не вистачає допомоги з боку університету? (% до всіх опитаних)

Якщо розділити респондентів за курсами, то побачимо, що чим старший курс, тим більше допомоги студенти потребують в організації *спортивних клубів*, але менше – в організації *концертів та художньої самодіяльності*, а от молодші курси значно більше потребують сприяння університету в *проведенні вечірок у гуртожитку та студмістечку і дискусійних клубів, лекторіїв*. Практично в однаковій мірі всі студенти потребують допомоги з боку університету в організації подорожей та екскурсій (див. Діаграму 22).

Діаграма 22

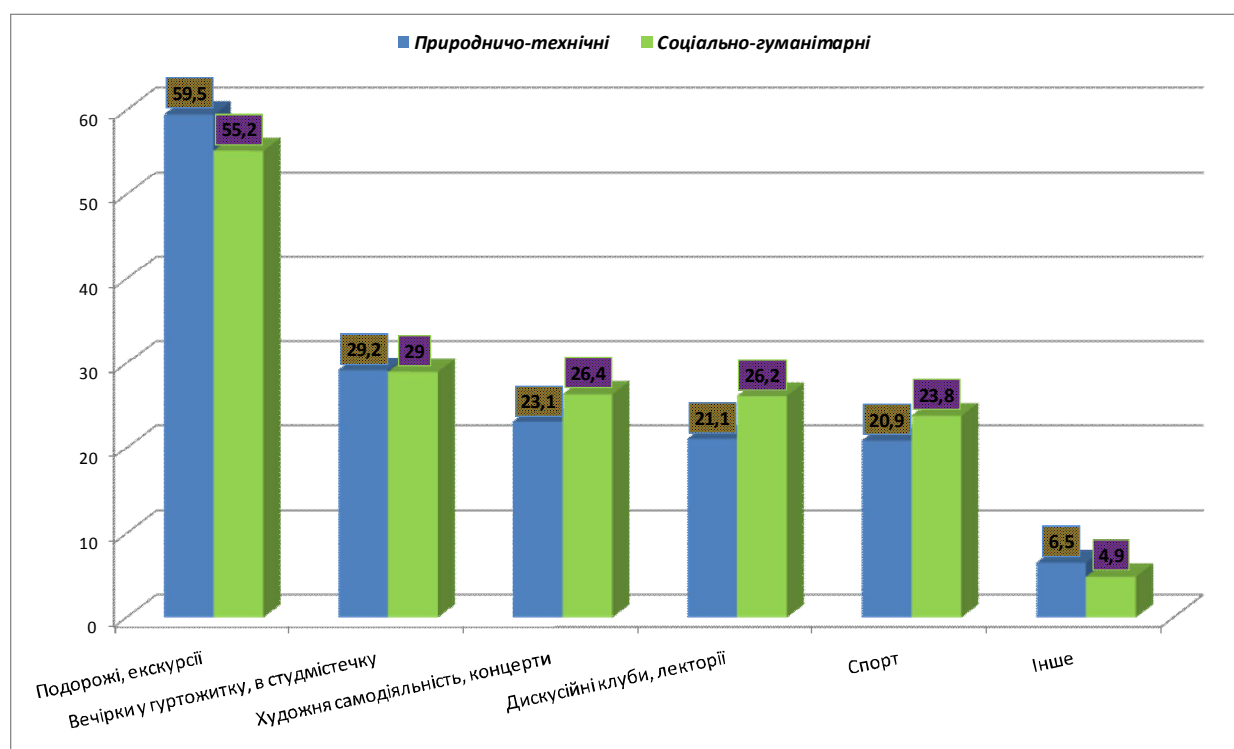
Вкажіть, в яких з нижче наведених способів проведення вільного часу Вам не вистачає допомоги з боку університету? (% серед усіх опитаних, залежно від року навчання)

Якщо розглядати респондентів залежно від спрямування факультету на якому вони навчаються, то отримаємо наступні дані: студенти природно-технічних факультетів в більшій мірі потребують допомоги в організації *подорожей та екскурсій*, тоді як студенти соціально-гуманітарних факультетів – в організації *дискусійних клубів, лекторіїв* (див. Діаграму 23).

Діаграма 23

Вкажіть, в яких з нижче наведених способів проведення вільного часу Вам не вистачає допомоги з боку університету? (% серед усіх опитаних, залежно від спрямування факультету)

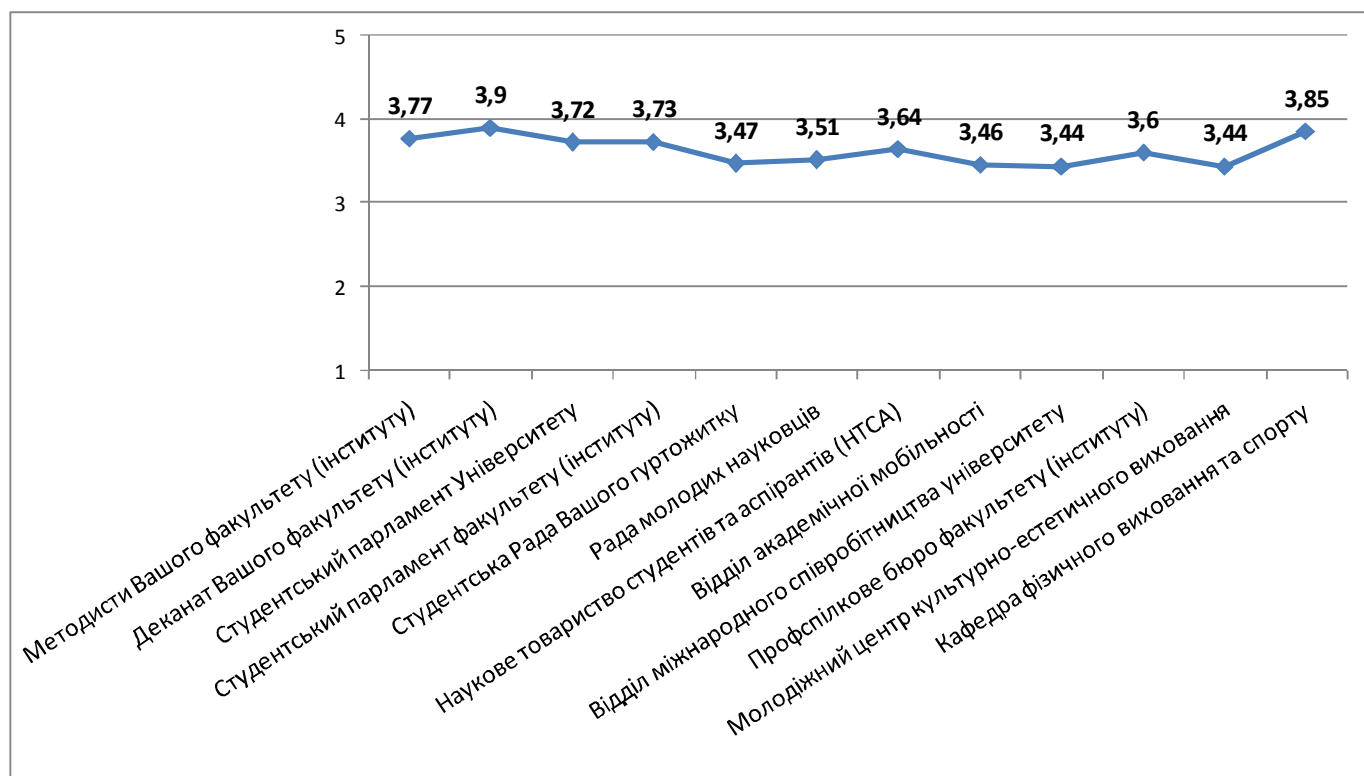

Аналізуючи отримані дані, окрім допомоги у вищезазначених способах проведення вільного часу, студенти висловили наступні окремі побажання: волонтерство, тренінги, ярмарки, контроль у студмістечку, не вистачає гуртків, кіберспорт, дебатні турніри, допомога у фінансуванні відвідування наукових конференцій за кордоном, літературні вечори, кінопокази, курси мов, танці, турніри «Що? Де? Коли?» та «Мафія».

Ми запропонували студентам оцінити їх ступінь задоволеності роботою певних підрозділів університету і виявилось, що найбільше студенти задоволені роботою *деканату свого факультету* (3,9 бала в середньому) та *кафедрою фізичного виховання та спорту* (3,85 бала) (див. Діаграму 24).

Діаграма 24

Визначте, будь ласка, наскільки Ви задоволені діяльністю наступних підрозділів
(середній бал за 5-ти бальною шкалою)

Також цікавими виявилися дані про задоволеність студентів роботою підрозділів університету або факультету/ інституту в залежності від факультету навчання (див. Таблицю 10).

Визначте, будь ласка, наскільки Ви задоволені діяльністю наступних підрозділів (середній бал за 5-ти бальною шкалою)* Таблиця 10

	Методисти Вашого факультету (інституту)	Деканат Вашого факультету (інституту)	Студентський парламент університету	Студентський парламент факультету (інституту)	Студентська Рада Вашого гуртожитку	Рада молодих науковців	Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА)	Відділ академічної мобільності	Відділ міжнародного співробітництва університету	Профспілкувальне бюро факультету (інституту)	Молодіжний центр культурно-естетичного виховання	Кафедра фізичного виховання та спорту
Географічний факультет	3,61	3,56	3,97	4,08	3,17	3,68	3,72	3,38	3,48	3,63	3,22	4,00
Економічний факультет	3,76	3,29	3,63	3,72	3,62	3,43	3,62	3,44	3,26	3,64	3,42	3,82
Історичний факультет	4,17	4,48	4,24	4,38	3,93	4,06	4,14	4,14	3,83	3,98	3,94	4,00
Механіко-математичний факультет	3,52	4,04	3,63	3,69	3,42	3,27	3,42	3,00	3,24	3,77	3,43	3,95
Факультет інформаційних технологій(ФІТ)	2,90	3,17	3,38	3,30	3,16	3,33	3,31	3,00	3,19	3,52	3,60	4,24
Факультет кібернетики	3,97	3,85	3,86	3,96	3,75	3,32	3,56	3,44	3,17	3,50	3,21	3,83
Факультет психології	3,33	4,17	3,77	3,56	3,32	3,41	3,86	3,32	3,29	3,57	3,12	3,21
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем(ФРЕКС)	4,00	3,98	3,66	3,58	3,28	3,00	3,26	3,00	2,86	3,11	3,00	4,21
Факультет соціології	3,92	4,00	4,00	3,98	3,54	3,39	3,63	3,09	3,18	3,67	3,32	3,68
Фізичний факультет	3,96	4,26	3,94	3,88	3,50	4,09	3,58	3,50	3,81	3,40	3,64	4,05
Філософський факультет	4,24	4,19	3,44	3,65	3,83	4,07	3,97	3,93	3,59	4,00	3,65	3,83
Хімічний факультет	3,36	3,12	2,96	2,98	3,02	3,00	3,25	3,13	3,60	3,32	2,88	3,72
Юридичний факультет	3,40	4,02	3,97	3,94	3,67	3,69	3,73	3,57	3,70	3,78	3,75	3,80
Інститут геології	3,76	4,42	3,53	3,50	3,23	3,38	3,41	3,18	3,44	3,08	2,89	3,88
Інститут філології	3,76	3,88	3,63	3,56	3,45	3,40	3,58	3,57	3,26	3,43	3,37	3,61
Інститут журналістики	3,78	3,59	3,61	3,73	3,37	2,92	3,13	3,16	3,15	3,62	3,55	3,71
Інститут біології	3,62	3,45	3,52	3,53	3,32	3,80	3,72	3,37	3,06	3,23	3,07	4,02
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	4,13	4,29	4,04	4,00	3,66	3,49	3,85	3,53	3,84	3,83	3,66	3,96
Інститут високих технологій (ІВТ)	4,32	4,36	3,53	3,56	3,37	3,83	3,57	3,96	3,81	4,07	3,70	4,00

* в таблиці виділено найнижчі та найвищі показники середнього по кожному факультету та інституту

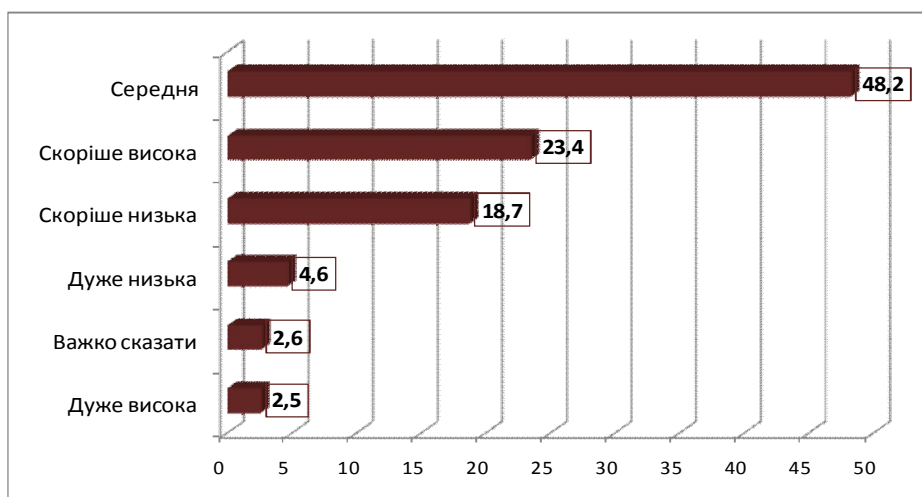
5. СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО РЕФОРМ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

В зв'язку з набранням чинності закону про реформування вищої освіти в Україні до 12 хвили UNIDOS було включено блок питань, які стосуються цього закону. Студентам університету було поставлено ряд питань, які стосуються загалом вищої освіти в Україні та безпосередньо новацій, пов'язаних з прийняттям Верховною Радою України в 2014 році Закону «Про вищу освіту».

Аналізуючи оцінку якості вищої освіти в Україні в цілому та в університеті зокрема, варто зазначити, що 48,2% опитаних студентів оцінили *вищу освіту в Україні* як *середню*, тоді як *в університеті* 49% опитаних оцінили як *скоріше високу* (див. Діаграми 25 та 26).

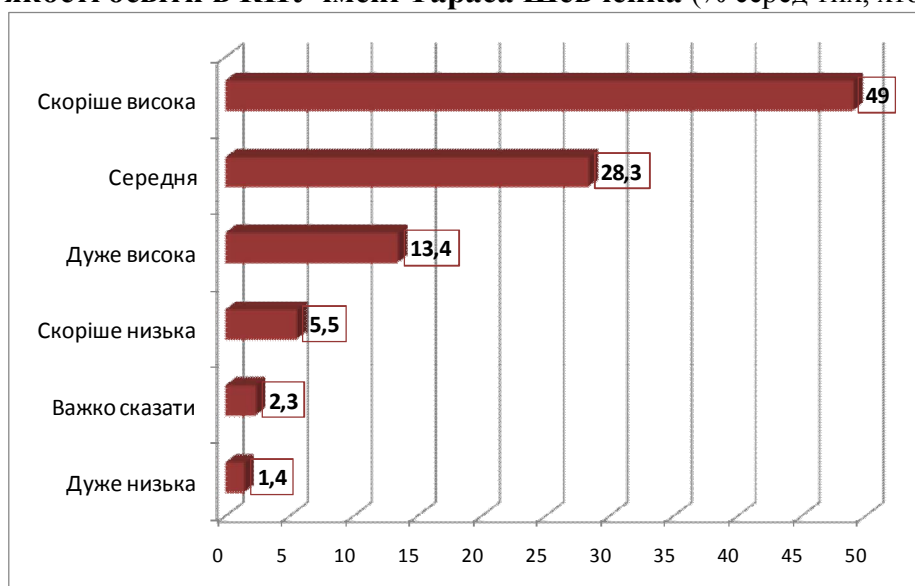
Діаграма 25

Оцінка якості вищої освіти в Україні (% серед тих, хто відповіли)

Діаграма 26

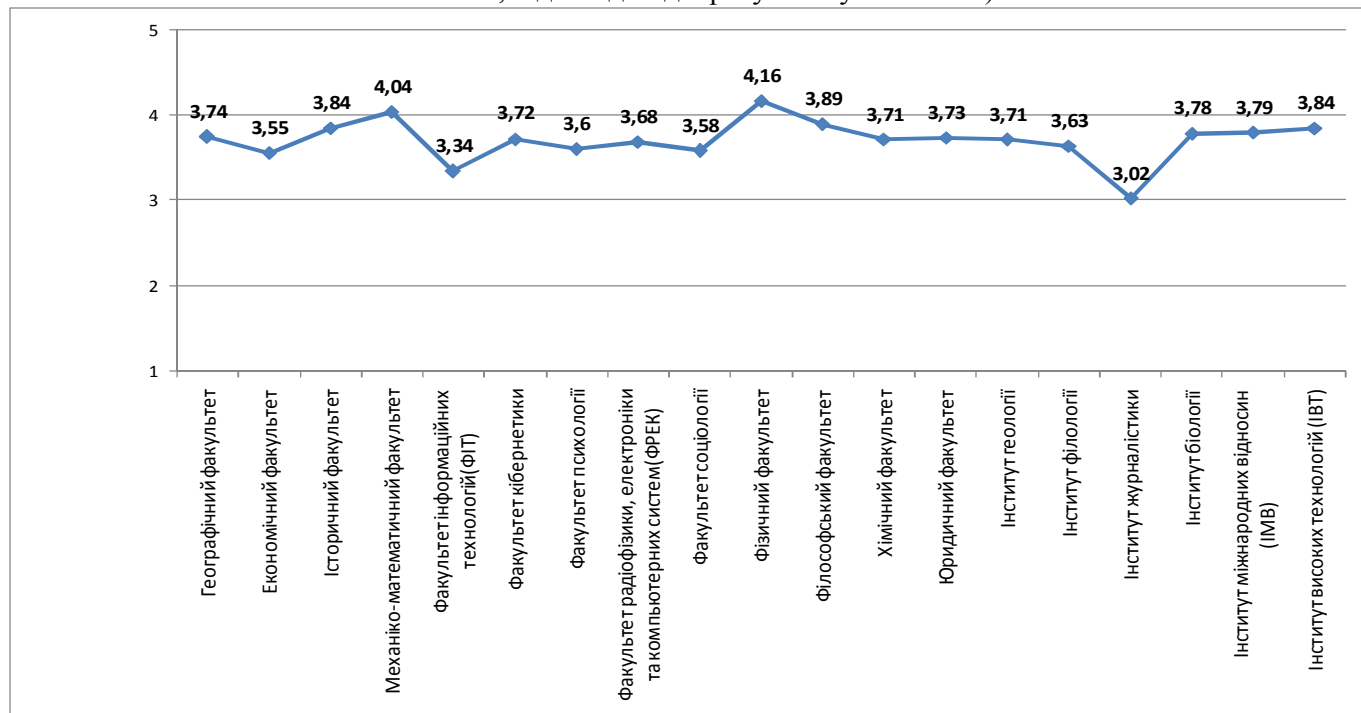
Оцінка якості освіти в КНУ імені Тараса Шевченка (% серед тих, хто відповіли)

Найкраще якість освіти в університеті оцінили такі факультети: фізичний – 4,16 балів, механіко-математичний – 4,04 балів. Найгірше оцінили якість освіти в університеті студенти інституту журналістики – 3,02 балів (див. Діаграму 27).

Діаграма 27

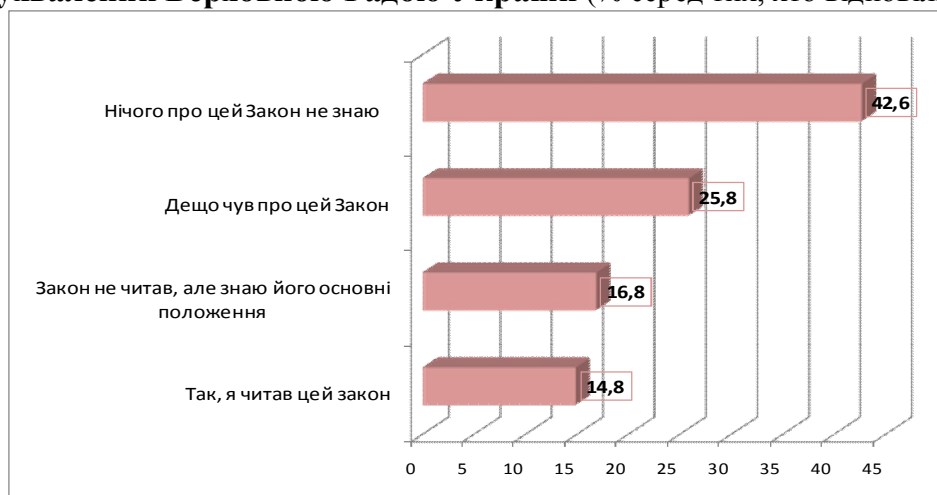
Оцінка якості освіти в КНУ імені Тараса Шевченка (середній бал за 5-ти бальною шкалою, відповідно до факультету навчання)

Як виявилося 42,6% опитаних студентів про реформування вищої освіти, про новий Закон про вищу освіту в цілому, нічого не знають, тоді як лише 14,8% опитаних студентів читали цей закон (див. Діаграму 28).

Діаграма 28

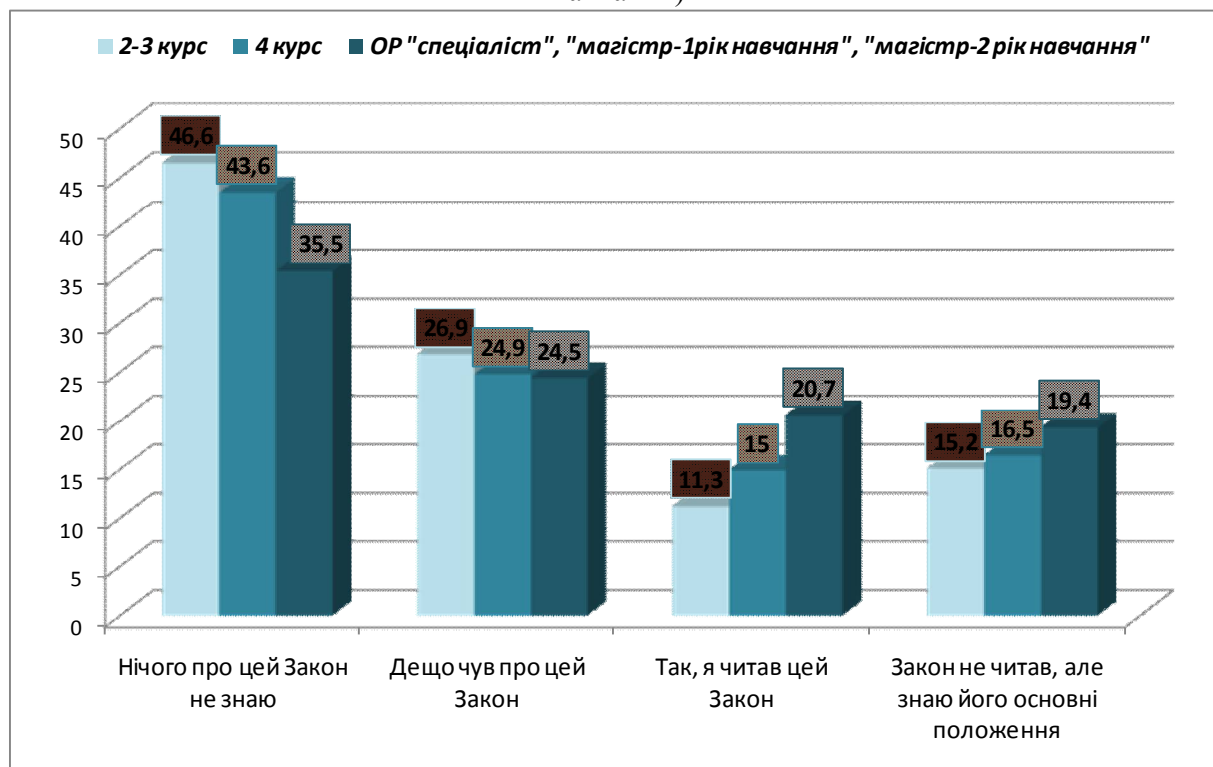
Ознайомленість студентів із Законом про вищу освіту, який в 2014 році був ухвалений Верховною Радою України (% серед тих, хто відповіли)

Аналізуючи рівень ознайомленості студентів з Законом про вищу освіту, виявилось, що чим старше курс, тим більше студенти знають про цей Закон (див. Діаграму 29).

Діаграма 29

Ознайомленість студентів із Законом про вищу освіту, який в 2014 році був ухвалений Верховною Радою України (% серед тих, хто відповіли, відповідно до курсу навчання)

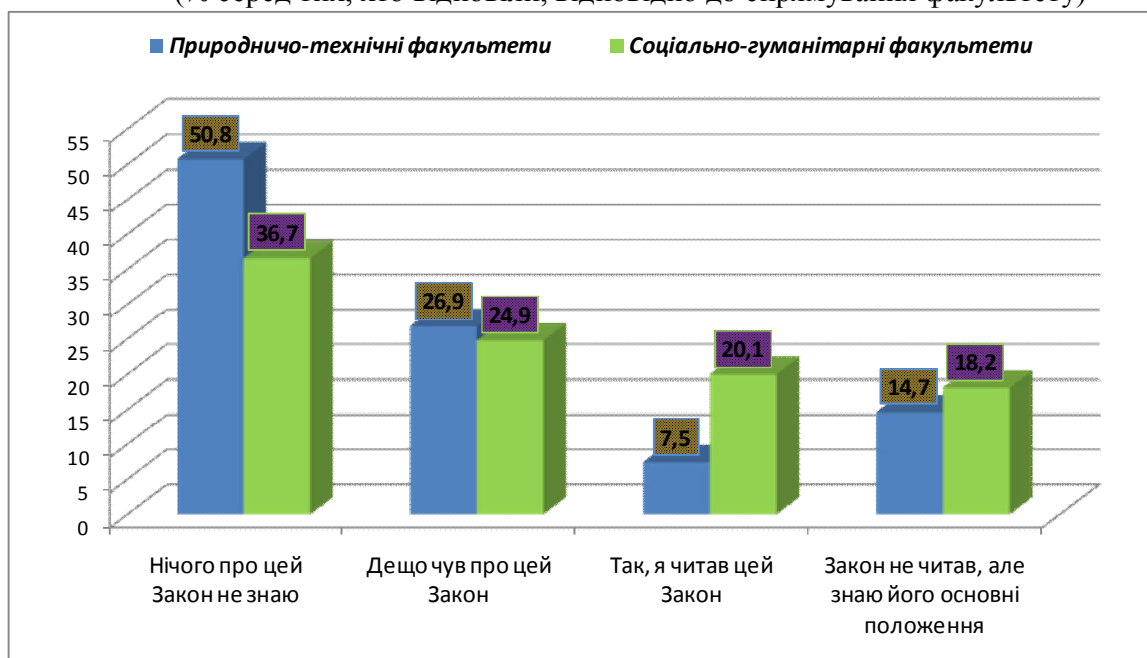
20,1% опитаних студентів соціально-гуманітарного спрямування читали Закон про вищу освіту, тоді як серед студентів природничо-технічного спрямування таких виявилось 7,5% (див. Діаграму 30).

Найбільш поінформованими виявились студенти *юридичного факультету* (37,8%), *історичного факультету* (30,6%) та *філософського факультету* (29,8%). В той же час найчастіше зазначали свою непоінформованість із Законом студенти *механіко-математичного факультету* (64,6%), *факультету кібернетики* (60%), *факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем* (58,5%), *факультету соціології* (55,8%) (див. Таблицю 11).

Діаграма 30

Ознайомленість студентів із Законом про вищу освіту, який в 2014 році був ухвалений Верховною Радою України

(% серед тих, хто відповіли, відповідно до спрямування факультету)

Таблиця 11

Ознайомленість студентів із Законом про вищу освіту, який в 2014 році був ухвалений Верховною Радою України (% серед тих, хто відповіли, відповідно до факультету)

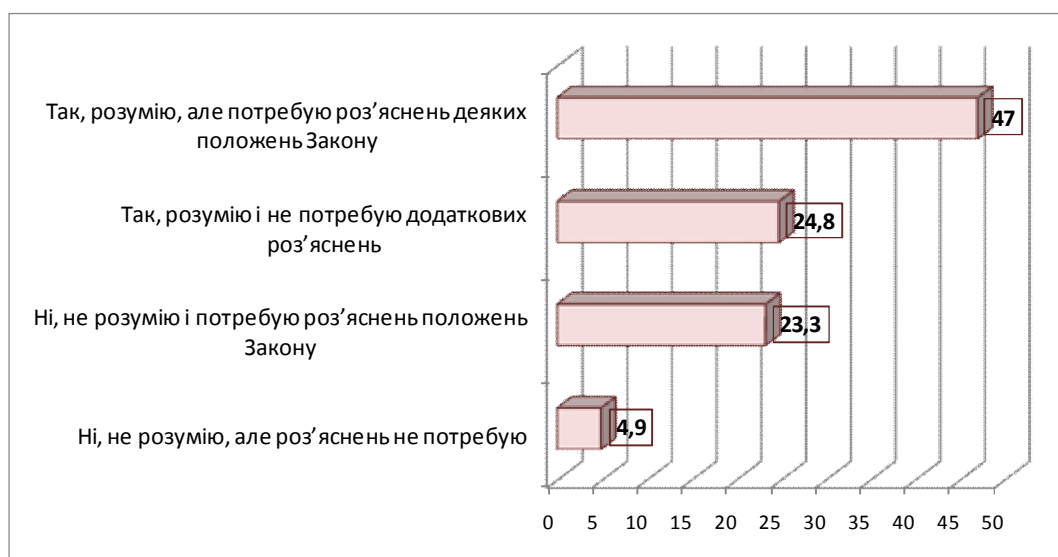
	Так, я читав цей Закон	Закон не читав, але знаю його основні положення	Дещо чув про цей Закон	Нічого про цей Закон не знаю
Географічний факультет	7,5	20,0	35,0	37,5
Економічний факультет	15,1	18,3	30,1	36,6
Історичний факультет	30,6	8,2	30,6	30,6
Механіко-математичний факультет	8,3	6,3	20,8	64,6
Факультет інформаційних технологій(ФІТ)	8,1	8,1	32,4	51,4
Факультет кібернетики	6,0	14,0	20,0	60,0
Факультет психології	14,6	16,7	25,0	43,8
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем(ФРЕКС)	7,3	9,8	24,4	58,5
Факультет соціології	3,8	23,1	17,3	55,8
Фізичний факультет	5,3	18,4	23,7	52,6
Філософський факультет	29,8	19,1	19,1	31,9
Хімічний факультет	6,0	12,0	30,0	52,0
Юридичний факультет	37,8	24,5	18,4	19,4
Інститут геології	11,1	28,9	24,4	35,6
Інститут філології	10,3	19,9	27,9	41,9
Інститут журналістики	19,3	8,8	29,8	42,1
Інститут біології	4,1	14,3	26,5	55,1
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	22,3	18,4	23,3	35,9

Інститут високих технологій (ІВТ)	11,8	14,7	32,4	41,2
-----------------------------------	------	------	------	------

Наскільки зрозумілим є Закон про вищу освіту для студентів університету? В ході дослідження на це питання ми отримали наступні дані: 47 % опитаних студентів розуміють, але *потребують роз'яснень деяких положень Закону* і лише 24,8% студентів *не потребують додаткових роз'яснень* (див. Діаграму 31).

Діаграма 31

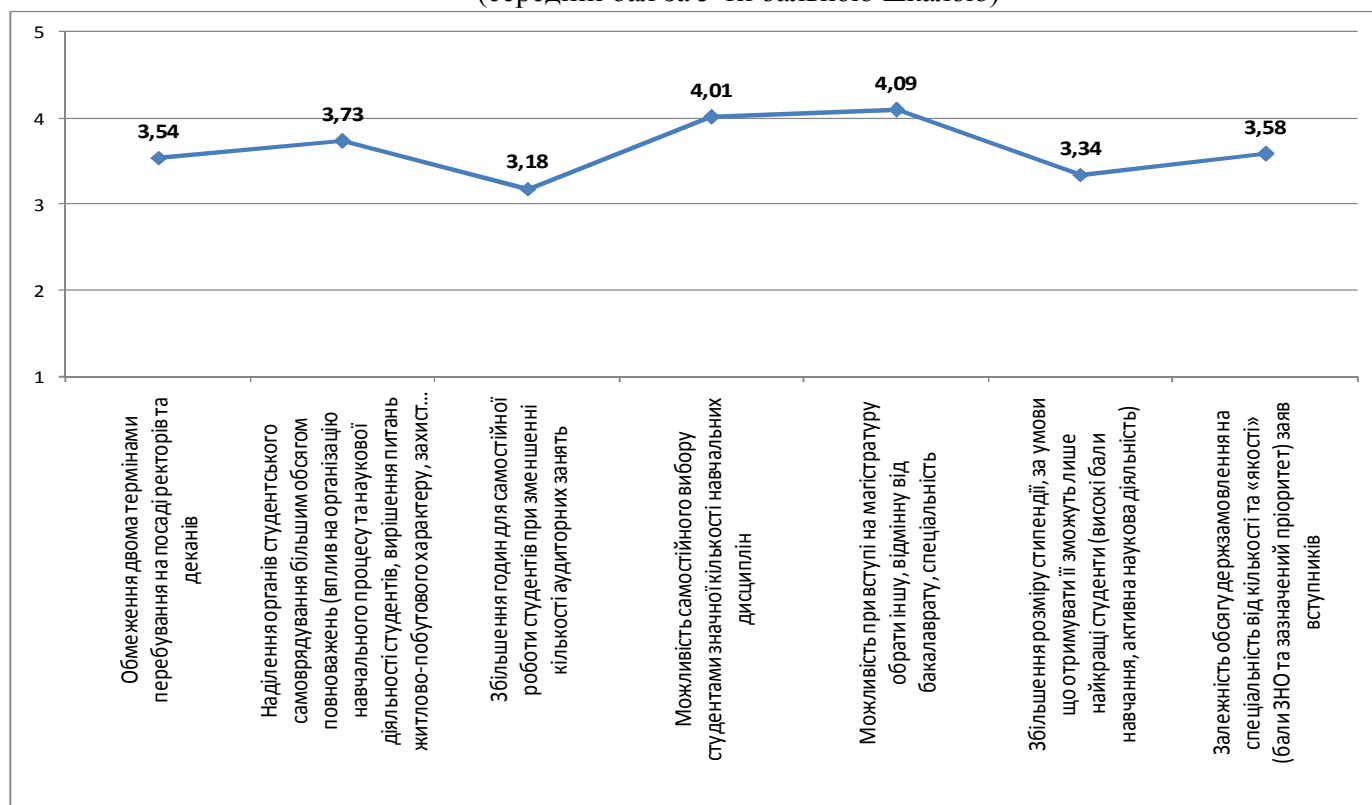
Чи достатньо Ви розумієте Закон про вищу освіту для захисту своїх прав і можливостей? (% серед тих, хто відповіли)

Оцінюючи новації в системі вищої освіти, що пов'язані з розпочатими реформами в 2014 році, *найбільшої підтримки* серед студентів набули такі: можливість при вступі на магістратуру обрати іншу, відмінну від бакалаврату, спеціальність (4,09 бала в середньому) та можливість самостійного вибору студентами значної кількості навчальних дисциплін (4,01 бала). *Найменше студенти підтримують* збільшення годин для самостійної роботи студентів при зменшенні кількості аудиторних занять (3,18 бала) (див. Діаграму 32).

Діаграма 32

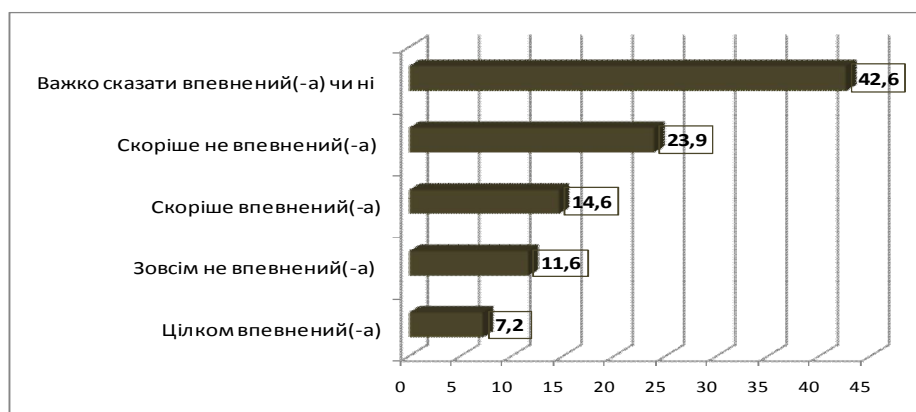
Як Ви оцінюєте наступні новації в системі вищої освіти?
(середній бал за 5-ти бальною шкалою)

Студентам було задано питання стосовно довіри до того, що процес реформування системи вищої освіти в Україні принесе очікувані результати та буде успішним. Виявилося, що 11,6% опитаних *зовсім не впевнені* в результативності цих реформ і лише 7,2 % опитаних *цілком впевнені* в успіху (див. Діаграму 33).

Діаграма 33

Чи вірите Ви, що процес реформування системи вищої освіти України буде успішним? (% серед тих, хто відповіли)

6. ТРУДОВА АКТИВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ

З тих, чи інших причин студенти працюють під час навчання, намагаючись поєднати навчання в університеті з роботою, тому до опитувальника було включено ряд питань, які стосуються трудової активності студентів.

В ході аналізу було виявлено, що *постійно працює* 21% опитаних студентів (див. Діаграму 34).

56,4% опитаних студентів 4 курсу та 56% – ОР «спеціаліст», «магістр» поєднують навчання в університеті з роботою, серед студентів 2-3 курсів таких лише 48,8%. Цікавим виявилось те, що студенти соціально-гуманітарних факультетів частіше поєднують навчання з роботою – 56% опитаних, тоді як серед студентів природничо-технічних факультетів таких 48,6%. Хлопці та дівчата практично рівною мірою поєднують навчання з роботою (відповідно 51,2% та 53,9%).

Діаграма 34

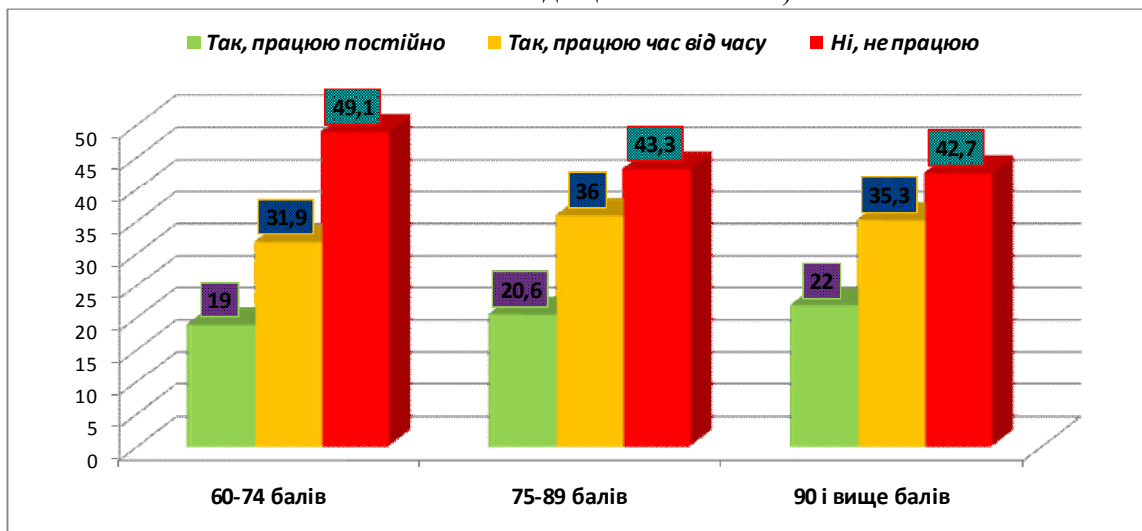
Чи поєднуєте Ви навчання в університеті з роботою? (% серед тих, хто відповіли)

Серед студентів, які навчаються на 90 балів і вище більше працюючих постійно, ніж серед студентів, які навчаються на 60-47 балів (див. Діаграму 35).

Діаграма 35

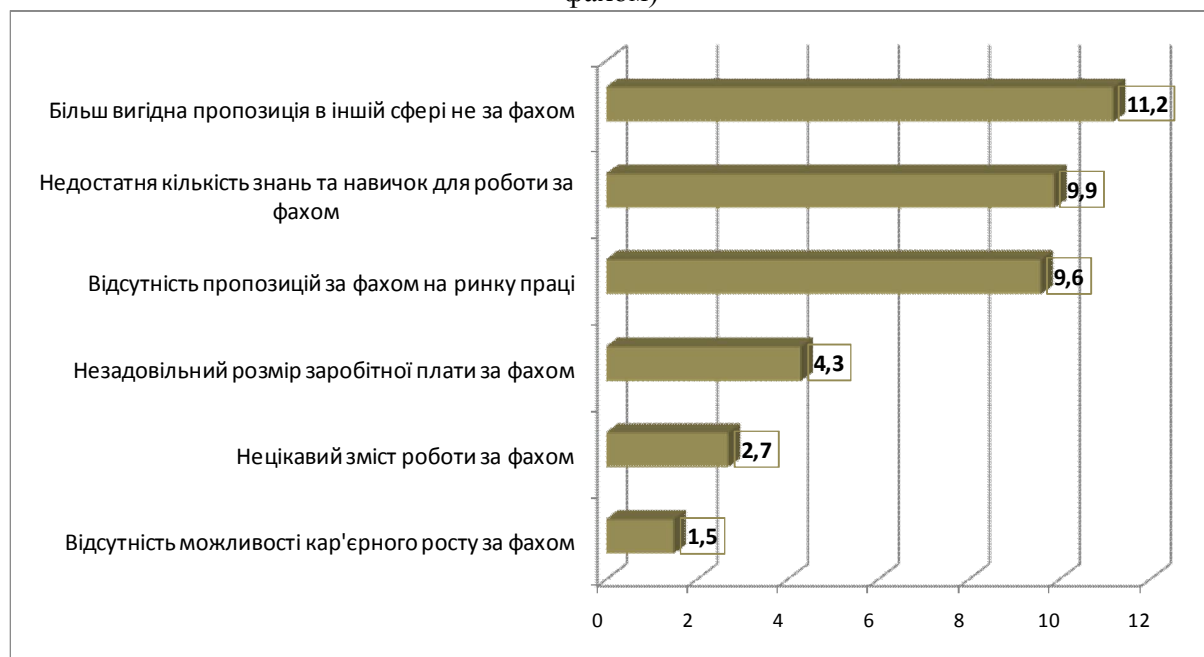
Чи поєднуєте Ви навчання в університеті з роботою? (% серед тих хто відповіли, в залежності від оцінок за іспити)

Серед студентів, які постійно працюють або час від часу працюють, лише у 44,7% робота пов'язана з фахом, який вони отримують. Основними ж причинами цього явища стали: *більш вигідна пропозиція в іншій сфері не за фахом* (11,2% опитаних, серед тих, хто працює не за фахом), *недостатня кількість знань та навичок для роботи за фахом* (9,9%) та *відсутність пропозицій за фахом на ринку праці* (9,6%) (див. Діаграму 36).

Діаграма 36

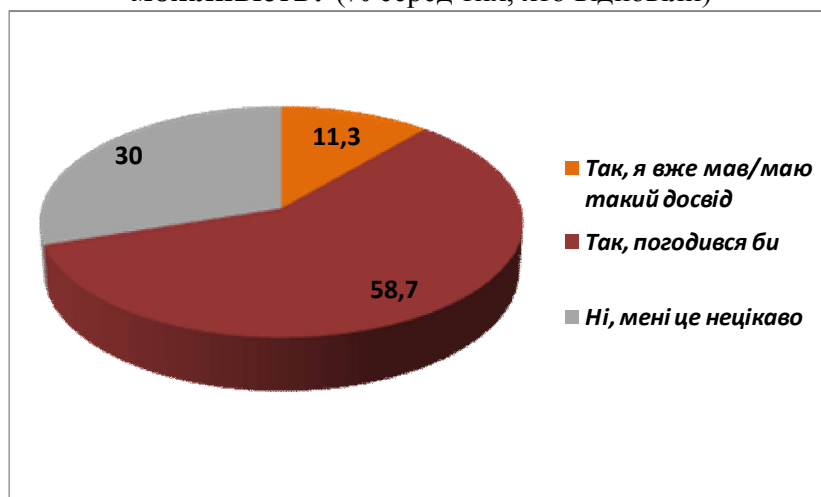
Причини через, які студенти працюють не за фахом (% серед тих, хто не працює за фахом)

58,7% опитаних студентів погодилися б поєднувати навчання в університеті з роботою в університеті (див. Діаграму 37).

Діаграма 37

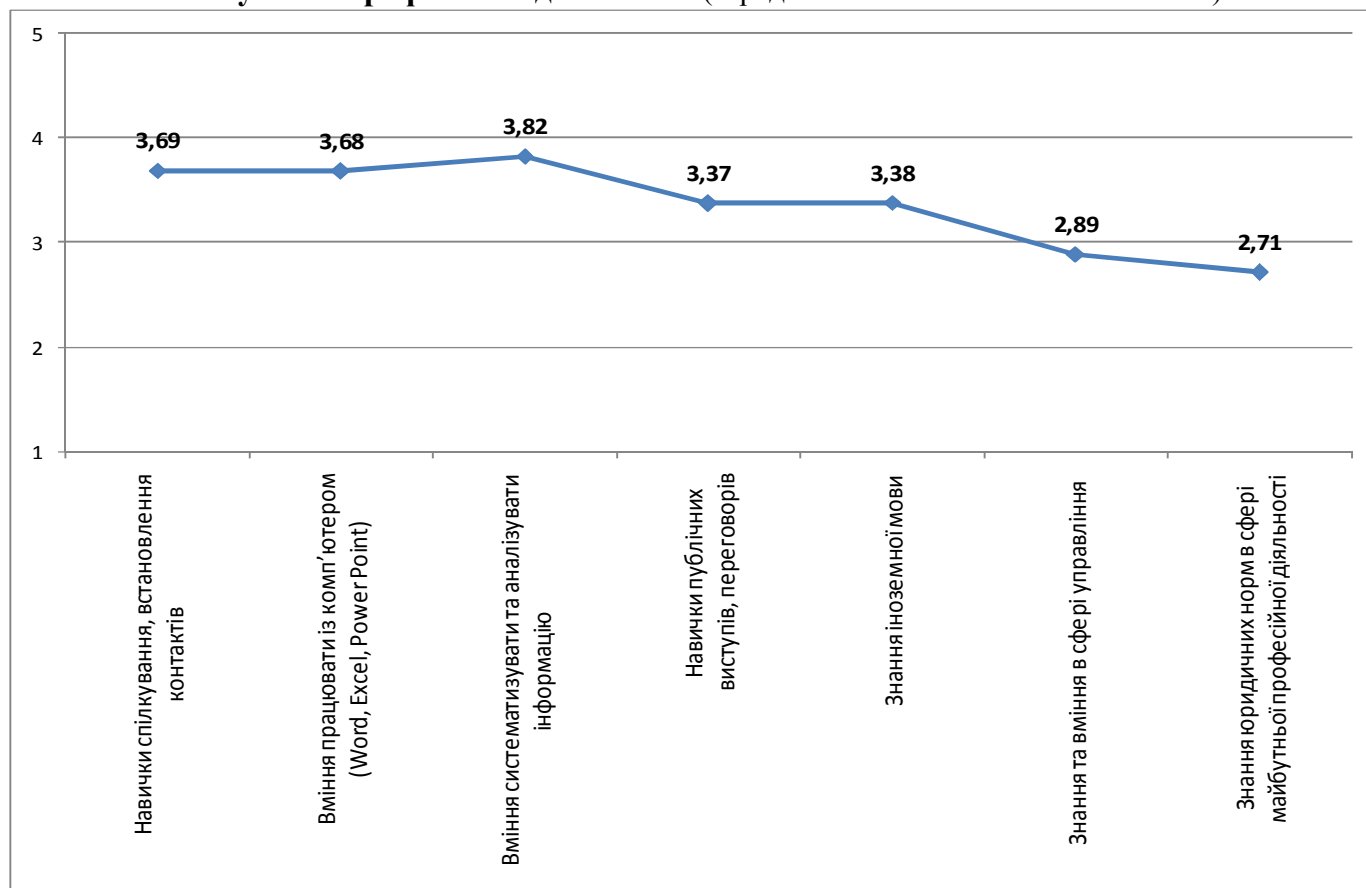
Чи погодилися би Ви працювати в університеті під час навчання, якби була така можливість? (% серед тих, хто відповіли)

Найвище студенти оцінили необхідність таких знань, вмінь та навичок, отримуваних в університеті, для майбутньої професійної діяльності: вміння систематизувати та аналізувати інформацію (3,82 бала в середньому), навички спілкування, встановлення контактів (3,69 бала) та вміння працювати із комп'ютером (Word, Excel, Power Point) (3,68 бала). Найгірше студенти оцінили знання юридичних норм в сфері майбутньої професійної діяльності (2,71 бала) та знання і вміння в сфері управління (2,89 бала) (див. Діаграму 38).

Діаграма 38

Оцінка необхідності отримуваних в університеті знань, вмінь, навичок для майбутньої професійної діяльності (середній бал за 5-ти бальною шкалою)

Аналізуючи дані стосовно оцінки необхідності отримуваних знань, вмінь та навичок студентів маємо наступні дані: *навички спілкування, встановлення контактів* найвище оцінили студенти історичного факультету (4,31 бала в середньому), *вміння працювати із комп'ютером (Word, Excel, Power Point)* – студенти інституту геології (4,37 бала), *вміння систематизувати та аналізувати інформацію* – студенти фізичного факультету (4,28 бала), *навички публічних виступів, переговорів* – студенти історичного факультету (4,23 бала), *знання іноземної мови* – студенти інституту міжнародних відносин (4,46 бала), *знання та вміння в сфері управління* – студенти інституту міжнародних відносин (3,31 бала), *знання юридичних норм в сфері майбутньої професійної діяльності* – студенти юридичного факультету (4,19 бала) (див. Таблицю 12).

Таблиця 12

Оцінка отримуваних в університеті знань, вмінь, навичок для майбутньої професійної діяльності (середній бал за 5-ти бальною шкалою, відповідно до факультету)

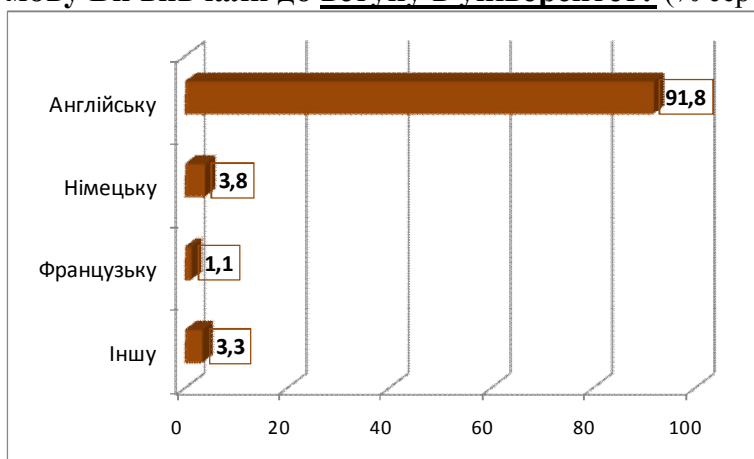
	Навички спілкування, встановлення контактів	Вміння працювати із комп'ютером (Word, Excel, Power Point)	Вміння систематизувати та аналізувати інформацію	Навички публічних виступів, переговорів	Знання іноземної мови	Знання та вміння в сфері управління	Знання юридичних норм в сфері майбутньої професійної діяльності
Географічний факультет	3,78	3,48	3,80	3,59	2,95	2,79	2,27
Економічний факультет	3,71	3,86	3,85	3,52	3,00	3,10	2,60
Історичний факультет	4,31	3,64	4,27	4,23	3,38	3,31	3,04
Механіко-математичний факультет	3,57	3,45	3,89	3,02	2,81	2,61	2,15
Факультет інформаційних технологій(ФІТ)	3,58	4,21	3,86	3,28	3,42	3,22	3,40
Факультет кібернетики	3,44	4,07	4,00	2,62	3,12	2,67	2,22
Факультет психології	3,92	3,25	3,75	3,47	3,06	2,70	2,62
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем(ФРЕКС)	3,44	4,12	3,79	3,03	3,11	2,53	2,11
Факультет соціології	3,49	3,84	3,64	3,12	3,37	2,70	2,24
Фізичний факультет	3,59	4,15	4,28	2,97	3,00	2,58	2,29
Філософський факультет	3,70	3,07	3,98	3,98	3,45	3,07	3,10
Хімічний факультет	3,40	3,88	3,94	3,20	3,12	2,54	2,06
Юридичний факультет	3,89	3,34	3,83	3,67	3,23	3,26	4,19
Інститут геології	3,81	4,37	3,83	3,25	3,61	2,98	2,85
Інститут філології	3,55	3,32	3,55	3,43	4,04	2,98	2,56
Інститут журналістики	3,96	3,51	3,59	3,35	3,02	2,71	3,11
Інститут біології	3,37	3,49	3,54	3,06	2,94	2,15	2,00
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	3,94	3,80	3,80	3,45	4,46	3,31	3,00
Інститут високих технологій (ІВТ)	3,45	3,79	4,03	3,19	3,18	2,59	2,24

7. РІВЕНЬ ВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МООВОЮ

Результати дослідження демонструють наступні показники стосовно вивчення та знань іноземних мов студентами університету. По-перше, 91,8% опитаних студентів до вступу в університет вивчали *англійську мову*, по-друге, 86,9% опитаних вивчає *англійську мову* після вступу в університет (див. Діаграми 39 та 40)¹.

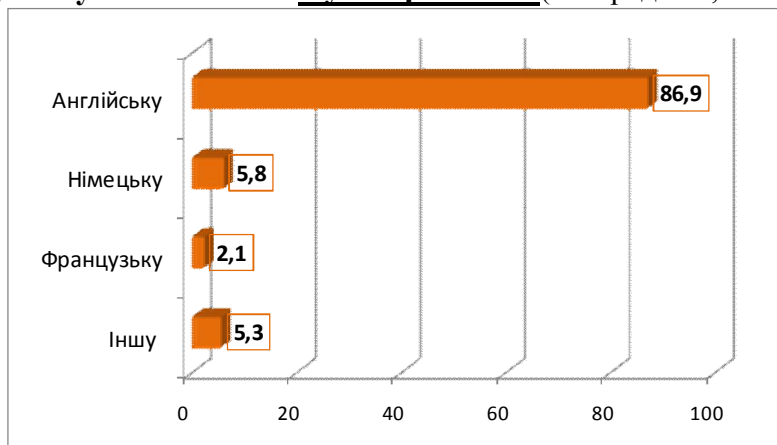
Діаграма 39

Яку іноземну мову Ви вивчали до вступу в університет? (% серед тих, хто відповіли)

Діаграма 40

Яку іноземну мову Ви вивчаєте в університеті? (% серед тих, хто відповіли)

До вступу в університет студенти окрім англійської, німецької та французької також вивчали: турецьку, іспанську, польську, корейську, італійську, китайську, японську.

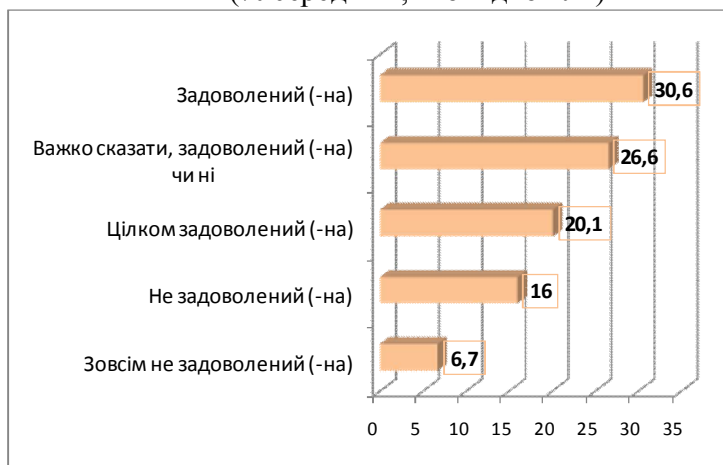
Окрім перерахованих, в університеті студенти вивчають: іспанську, польську, японську, італійську, китайську.

¹ Дані питання передбачали можливість вибору лише одного варіанту відповіді

30,6% опитаних студентів *задоволені викладанням іноземної мови* в університеті і лише 6,7% – зовсім не задоволені (див. Діаграму 41). При цьому 33,9% опитаних студентів сказали, що вивчення іноземної мови в університеті позитивно вплинуло на рівень володіння нею (див. Діаграму 42).

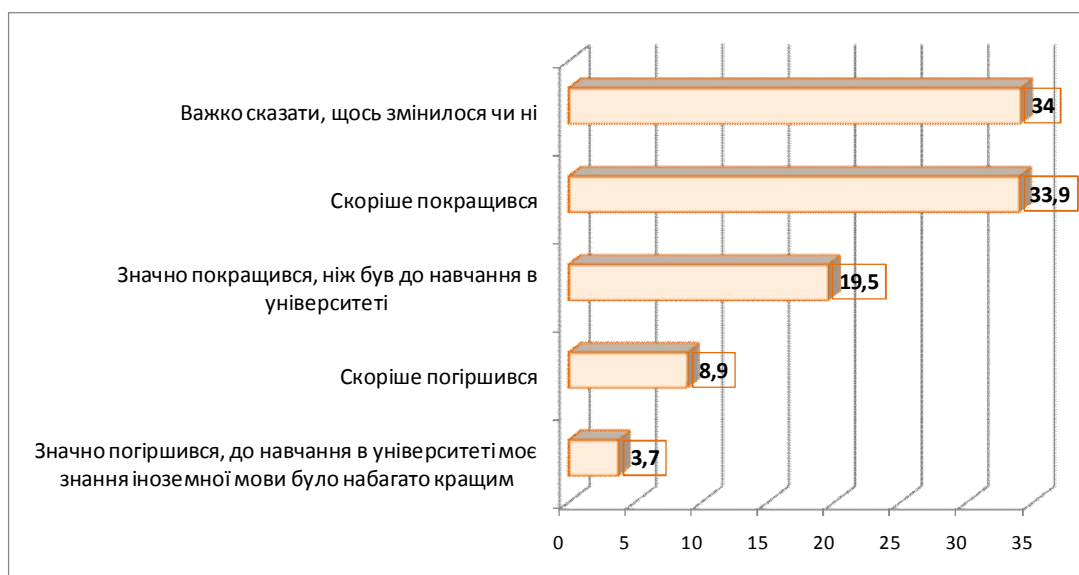
Діаграма 41

Задоволеність студентів викладанням іноземної мови в університеті
(% серед тих, хто відповіли)

Діаграма 42

Як вплинуло вивчення іноземної мови в університеті на Ваш рівень володіння нею у порівнянні із тим рівнем, з яким Ви вступили на навчання до університету?
(% серед тих, хто відповіли)

Аналізуючи задоволеність викладанням іноземної мови по факультетам, найбільш задоволеними виявилися студенти *інституту міжнародних відносин*(48,6%), *інституту геології* (29,5%) та *факультету соціології* (25%) (див. Таблицю 13).

Таблиця 13

Задоволеність студентів викладанням іноземної мови в університеті (% серед тих, хто відповіли, **відповідно до факультету**)

	Цілком задоволений (-на)	Задоволений (-на)	Важко сказати, задоволений (-на) чи ні	Не задоволений (-на)	Зовсім не задоволений (-на)
Географічний факультет	12,8	20,5	15,4	38,5	12,8
Економічний факультет	15,2	25,0	25,0	25,0	9,8
Історичний факультет	22,4	38,8	16,3	14,3	8,2
Механіко-математичний факультет	10,6	19,1	14,9	34,0	21,3
Факультет інформаційних технологій(ФІТ)	5,3	42,1	26,3	15,8	10,5
Факультет кібернетики	12,0	30,0	34,0	22,0	2,0
Факультет психології	10,6	21,3	31,9	29,8	6,4
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем(ФРЕКС)	14,3	33,3	40,5	4,8	7,1
Факультет соціології	25,0	42,3	11,5	17,3	3,8
Фізичний факультет	13,2	34,2	36,8	13,2	2,6
Філософський факультет	21,7	30,4	26,1	17,4	4,3
Хімічний факультет	23,5	23,5	23,5	17,6	11,8
Юридичний факультет	21,4	25,5	34,7	12,2	6,1
Інститут геології	29,5	34,1	27,3	4,5	4,5
Інститут філології	26,4	49,4	18,4	3,4	2,3
Інститут журналістики	15,5	24,1	39,7	12,1	8,6
Інститут біології	10,2	28,6	32,7	24,5	4,1
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	48,6	33,3	13,3	3,8	1,0
Інститут високих технологій (ІВТ)	8,8	17,6	50,0	14,7	8,8

54,8% опитаних студентів *інституту міжнародних відносин* впевнені, що вивчення іноземної мови в університеті позитивно вплинуло на рівень їх знань, також в цьому переконані студенти *інституту геології та історичного факультету* (відповідно 35,6% та 30,6%) (див. Таблицю 14).

Таблиця 14

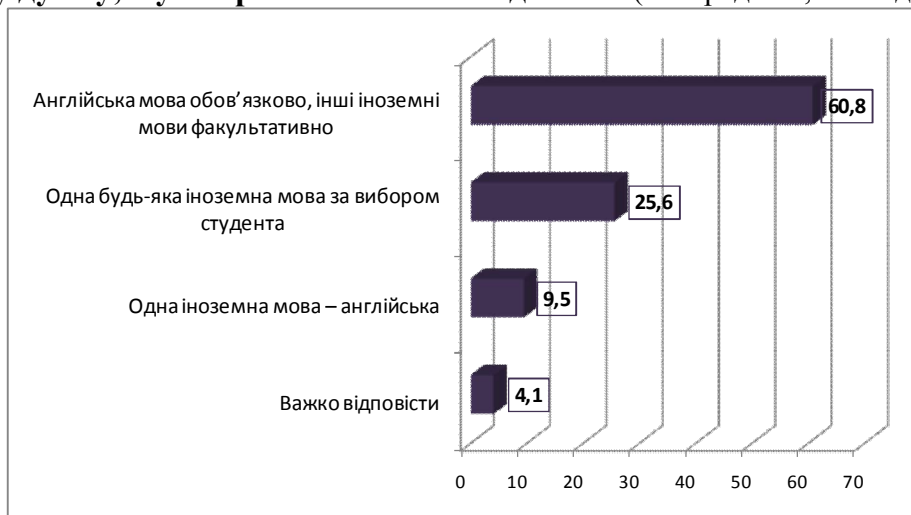
Як вплинуло вивчення іноземної мови в університеті на Ваш рівень володіння нею у порівнянні із тим рівнем, з яким Ви вступили на навчання до університету?
(% серед тих, хто відповіли, відповідно до факультету)

	Значно покращився, ніж був до навчання в університеті	Скоріше покращився	Важко сказати, щось змінилося чи ні	Скоріше погіршився	Значно погіршився, до навчання в університеті моє знання іноземної мови було набагато кращим
Географічний факультет	12,8	35,9	33,3	12,8	5,1
Економічний факультет	5,4	32,6	43,5	13,0	5,4
Історичний факультет	30,6	30,6	30,6	2,0	6,1
Механіко-математичний факультет	6,3	22,9	43,8	16,7	10,4
Факультет інформаційних технологій(ФІТ)	8,6	28,6	37,1	25,7	,0
Факультет кібернетики	8,0	30,0	42,0	18,0	2,0
Факультет психології	10,9	26,1	56,5	4,3	2,2
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем(ФРЕКС)	9,5	50,0	33,3	7,1	,0
Факультет соціології	15,4	34,6	34,6	13,5	1,9
Фізичний факультет	10,5	39,5	44,7	5,3	,0
Філософський факультет	15,2	39,1	34,8	6,5	4,3
Хімічний факультет	23,5	35,3	19,6	11,8	9,8
Юридичний факультет	20,6	26,8	42,3	7,2	3,1
Інститут геології	35,6	31,1	31,1	2,2	,0
Інститут філології	36,4	44,3	12,5	3,4	3,4
Інститут журналістики	5,2	43,1	34,5	10,3	6,9
Інститут біології	14,3	28,6	42,9	10,2	4,1
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	54,8	28,8	13,5	1,9	1,0
Інститут високих технологій (ІВТ)	5,9	38,2	41,2	8,8	5,9

В ході дослідження було з'ясовано, що 60,8% опитаних студентів переконані в тому, що в університеті має викладатися *англійська мова обов'язково, а інші іноземні мови факультативно* (див. Діаграму 43)

Діаграма 43

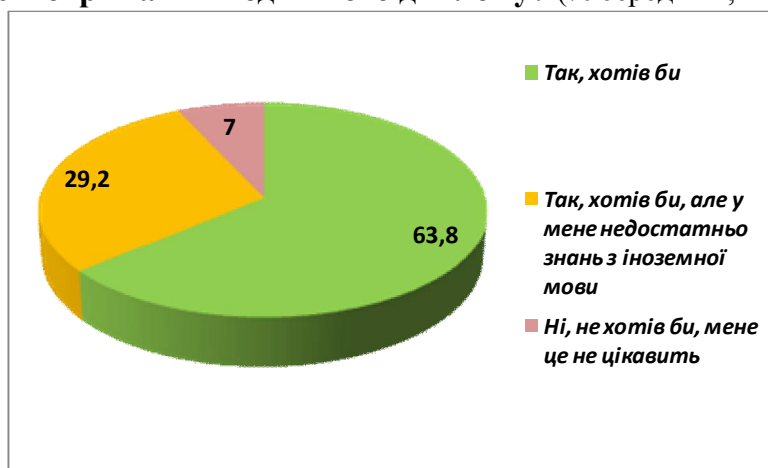
На Вашу думку, в університеті має викладатись: (% серед тих, хто відповіли)

Переважає більшість студентів – 63,8% хотіли б, щоб *навчальні курси викладалися іноземною мовою для можливості отримання подвійного диплому* (див. Діаграму 44)

Діаграма 44

Чи хотіли б Ви, щоб навчальні курси викладалися іноземною мовою для можливості отримання подвійного диплому? (% серед тих, хто відповіли)

Аналізуючи відповіді на питання: «На Вашу думку, в університеті має викладатись...» та «Чи хотіли б Ви, щоб навчальні курси викладалися іноземною мовою для можливості отримання подвійного диплому?» отримано наступний розподіл див. Таблиця 15 та 16.

Таблиця 15

На Вашу думку, в університеті має викладатись (% серед тих, хто відповіли, відповідно до факультету)

	Одна іноземна мова – англійська	Одна будь-яка іноземна мова за вибором студента	Англійська мова обов'язково, інші іноземні мови факультативно	Важко відповісти
Економічний факультет	5,4	11,8	81,7	1,1
Фізичний факультет	5,3	23,7	71,1	,0
Філософський факультет	6,5	19,6	69,6	4,3
Географічний факультет	7,7	23,1	69,2	,0
Інститут філології	6,8	11,4	68,2	13,6
Факультет соціології	7,7	25,0	65,4	1,9
Факультет інформаційних технологій(ФІТ)	21,1	15,8	63,2	,0
Інститут біології	16,3	22,4	61,2	,0
Інститут журналістики	6,9	19,0	60,3	13,8
Юридичний факультет	9,2	29,6	60,2	1,0
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	4,8	30,5	59,0	5,7
Історичний факультет	6,3	33,3	56,3	4,2
Механіко-математичний факультет	10,4	31,3	54,2	4,2
Факультет кібернетики	8,0	36,0	52,0	4,0
Інститут високих технологій (ІВТ)	24,2	21,2	51,5	3,0
Інститут геології	15,6	33,3	51,1	,0
Хімічний факультет	7,8	39,2	49,0	3,9
Факультет психології	4,3	42,6	46,8	6,4
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	18,6	32,6	44,2	4,7

Таблиця 16

Чи хотіли б Ви, щоб навчальні курси викладалися іноземною мовою для можливості отримання подвійного диплому? (% серед тих, хто відповіли, відповідно до факультету)

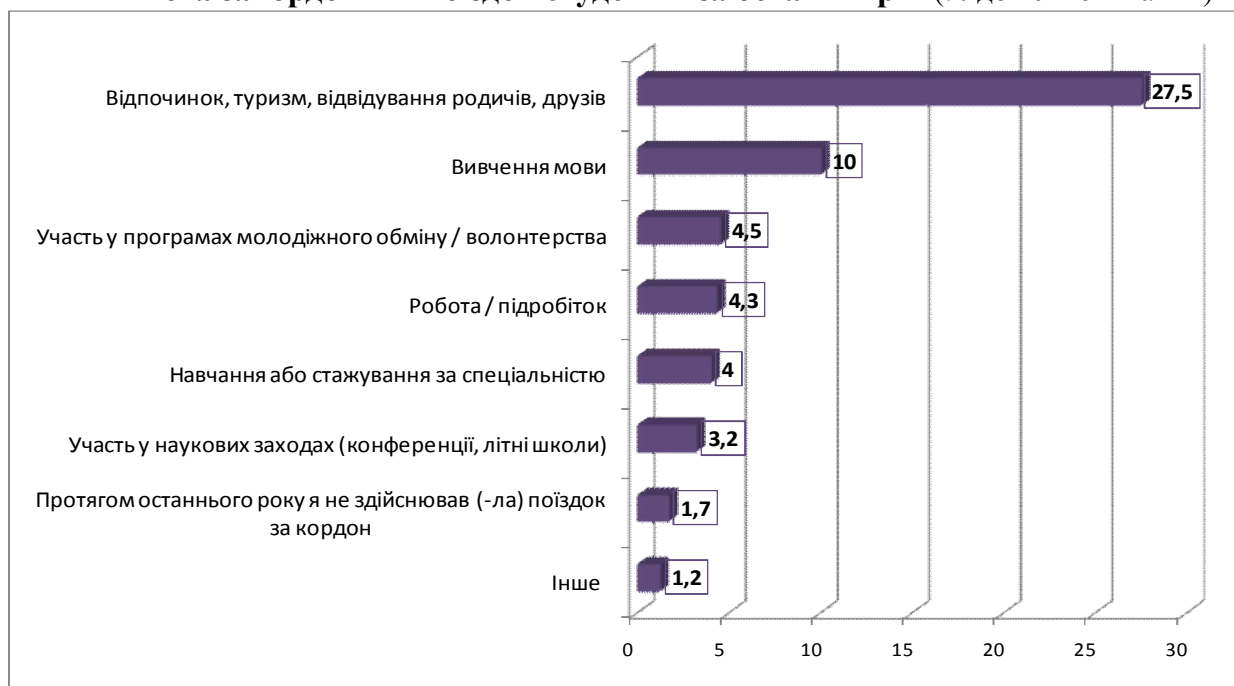
	Так, хотів би	Так, хотів би, але у мене недостатньо знань з іноземної мови	Ні, не хотів би, мене це не цікавить
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	80,0	13,3	6,7
Філософський факультет	78,3	21,7	,0
Інститут філології	75,9	13,9	10,2
Економічний факультет	72,3	24,5	3,2
Історичний факультет	67,3	26,5	6,1
Юридичний факультет	67,3	22,4	10,2
Факультет кібернетики	64,0	30,0	6,0
Інститут журналістики	63,8	25,9	10,3
Факультет інформаційних технологій(ФІТ)	63,2	31,6	5,3
Фізичний факультет	63,2	31,6	5,3
Механіко-математичний факультет	60,4	25,0	14,6
Хімічний факультет	58,8	33,3	7,8
Інститут високих технологій (ІВТ)	58,8	38,2	2,9
Факультет соціології	57,7	36,5	5,8
Факультет психології	54,2	41,7	4,2
Інститут біології	48,0	46,0	6,0
Географічний факультет	47,5	47,5	5,0
Інститут геології	44,4	48,9	6,7
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем(ФРЕКС)	35,7	52,4	11,9

8. ПОЇЗДКИ ЗА КОРДОН, ГРОМАДСЬКА АКТИВНІСТЬ, СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

37,5% опитаних студентів здійснювали поїздки за кордон протягом навчання в Університеті (в минулому році таких студентів було 34%). Найчастіше метою закордонних поїздок студентів були *відпочинок, туризм, відвідування родичів, друзів* – 27,5% серед тих, хто здійснювали такі поїздки, зазначили таку мету (див. Діаграму 45).

Діаграма 45

Мета закордонних поїздок студентів за останній рік (% до всіх опитаних)

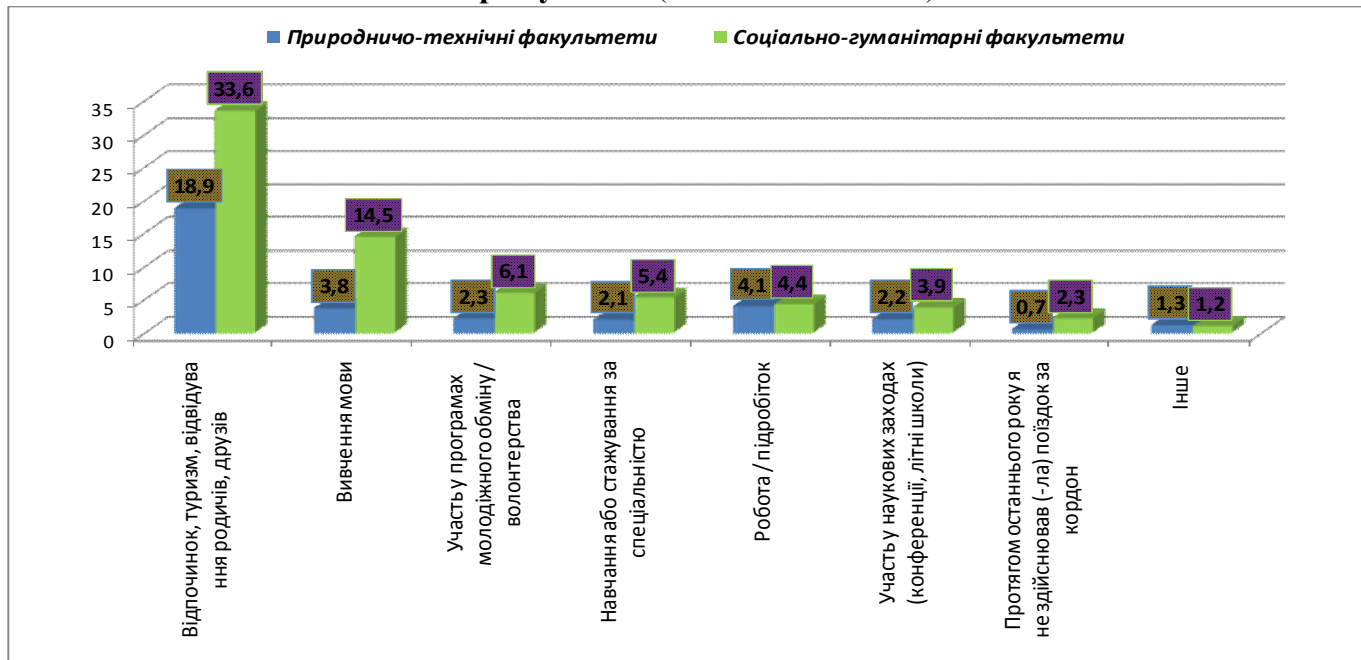

Більше подорожують студенти соціально-гуманітарних факультетів - 45% опитаних, тоді як серед студентів природничо-технічних факультетів таких лише 27,1%. Також, більше подорожують студенти старших курсів: 4 курс – 44,8% опитаних, ОР «спеціаліст», «магістр» - 46,2% опитаних (2-3 курс – 29,6% опитаних).

Аналіз відповідей на питання «Вкажіть, будь ласка, мету Ваших закордонних поїздок за останній рік» відповідно до спрямування факультету та курсу навчання представлено на Діаграмах 46 та 47.

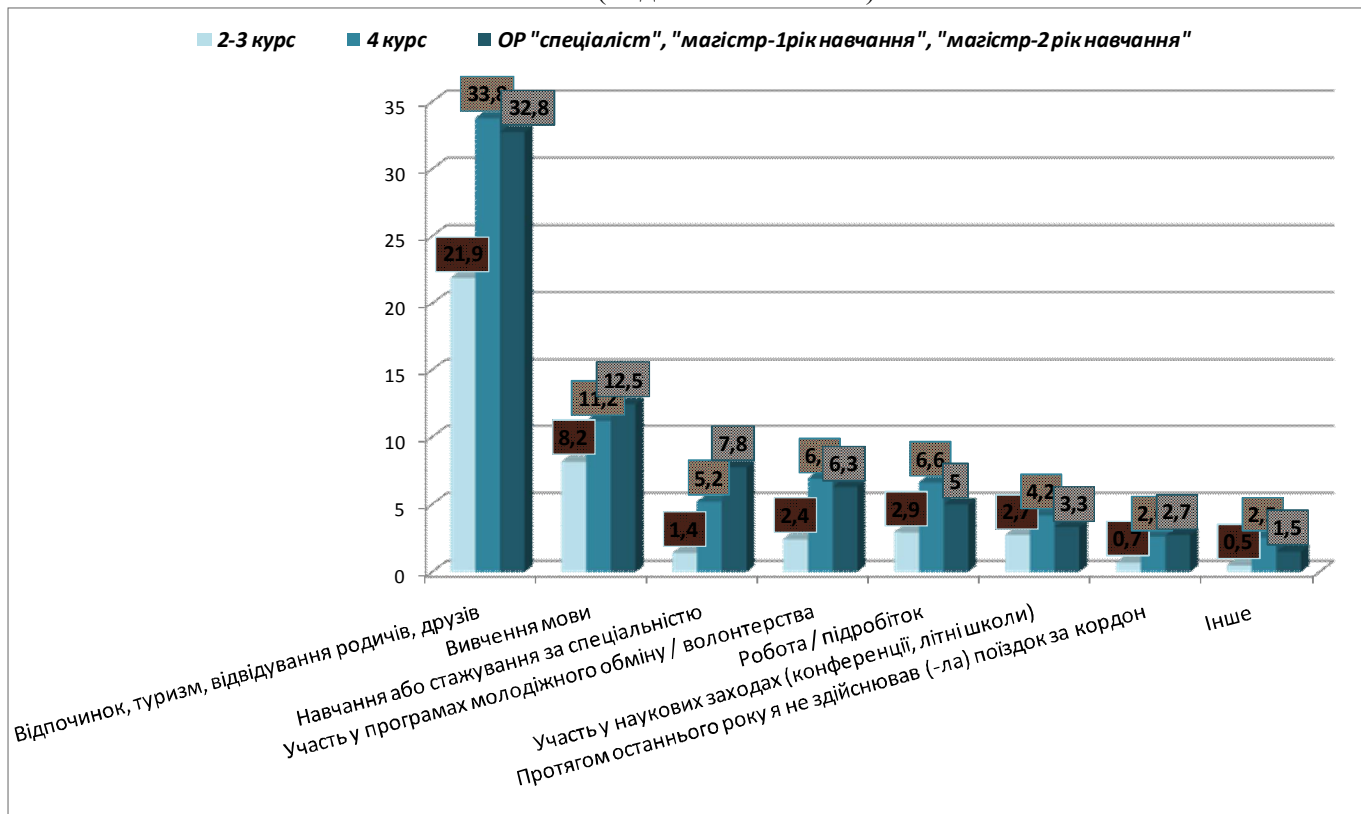
Діаграма 46

Мета закордонних поїздок за останній рік студентів факультетів різного спрямування (% до всіх опитаних)

Діаграма 47

Мета закордонних поїздок за останній рік студентів різного року навчання (% до всіх опитаних)

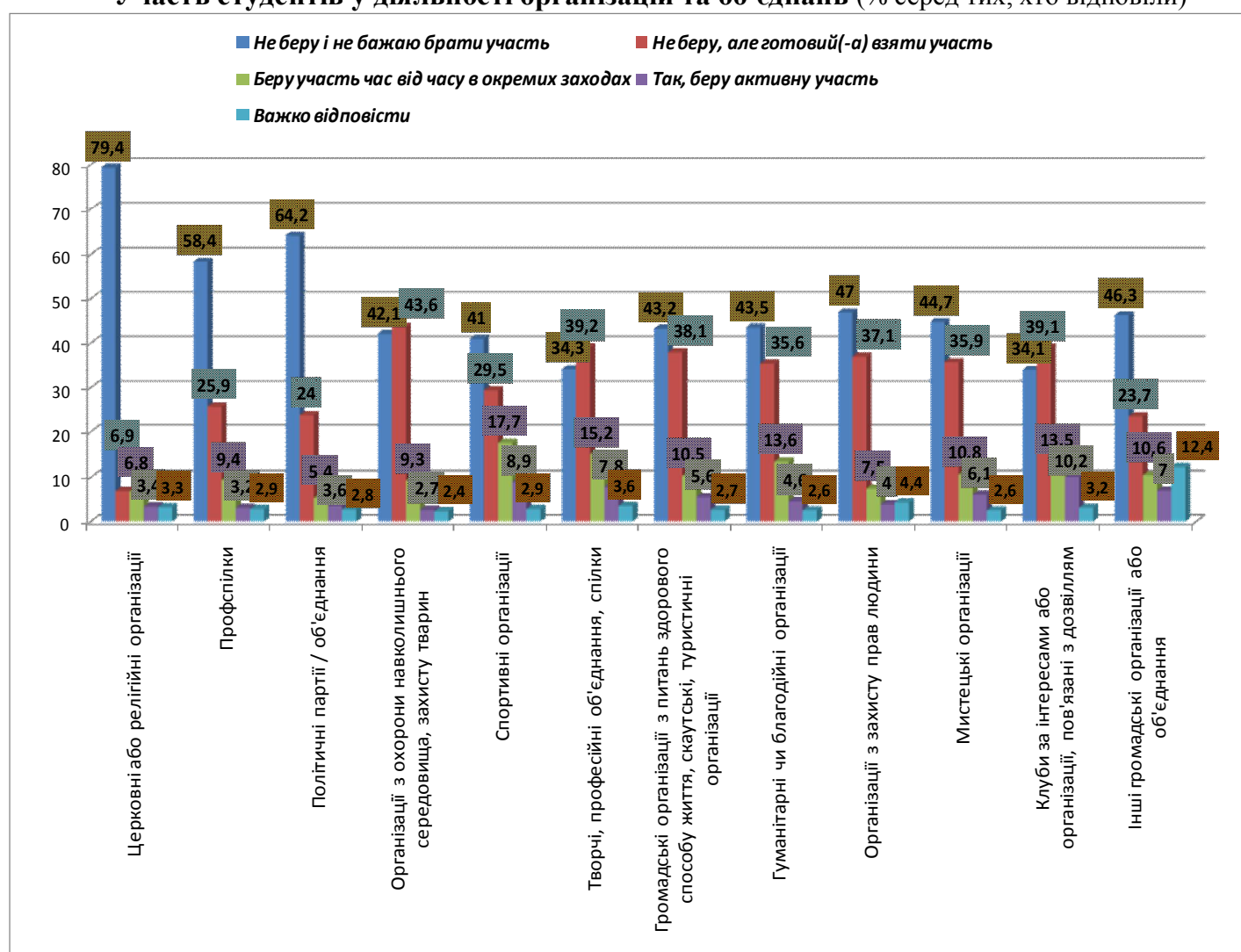

Задля виявлення громадської та політичної активності студентів з року в рік їм пропонується оцінити власну ступінь залученості до діяльності різноманітних організацій.

Найчастіше студенти беруть участь у діяльності спортивних організацій (8,9% беруть активну участь, а 17,7% беруть участь час від часу), на другому місці за популярністю клуби за інтересами або організації, пов'язані з дозвіллям (10,2% активних учасників та 13,5% тих, хто бере участь час від часу), далі – творчі, професійні об'єднання та спілки (7,8% та 15,2% відповідно). Найменше студенти залучені до діяльності організацій з охорони навколишнього середовища, захисту тварин (2,7% активних учасників), профспілок (3,2%), церковних або релігійних організацій (3,4%) (див. Діаграму 48).

Діаграма 48

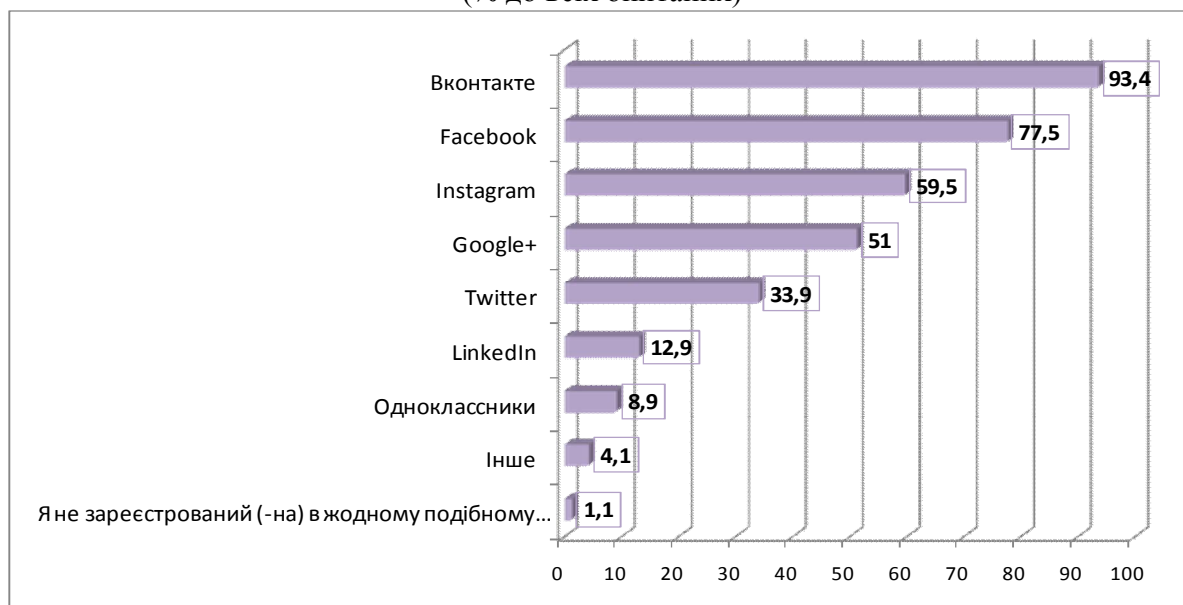
Участь студентів у діяльності організацій та об'єднань (% серед тих, хто відповів)

Серед соціальних мереж лідерами студентського користування залишаються *ВКонтакте* (93,4% студентів зареєстровані там), *Facebook* (77,5%), *Instagram* (59,5%) та *Google+* (51%) – Діаграма 49.

Діаграма 49

В яких соціальних мережах та інших Інтернет-ресурсах зареєстровані студенти
(% до всіх опитаних)

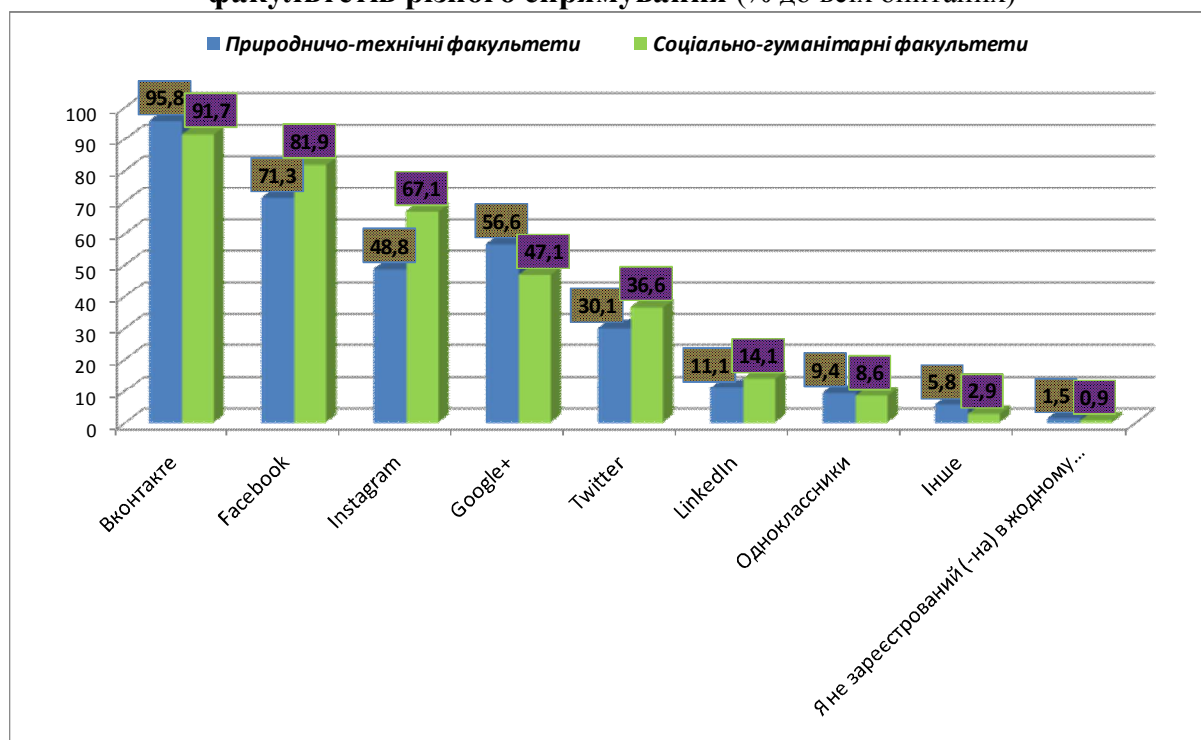
Помітно відрізняються вподобання вибору соціальних мереж студентами факультетів різного спрямування та року навчання (див. Діаграму 50 та 51).

Так, студенти соціально-гуманітарних факультетів надають в більшій мірі перевагу соціальній мережі Facebook, Instagram та Twitter, тоді як студенти природничо-технічних факультетів надають перевагу соціальній мережі Google+.

Студенти ОР «спеціаліст» та «магістр», на відмінну від інших курсів, надають перевагу соціальній мережі Facebook. Для студентів 2-3 курсів більш цікавою стала соціальна мережа Google+.

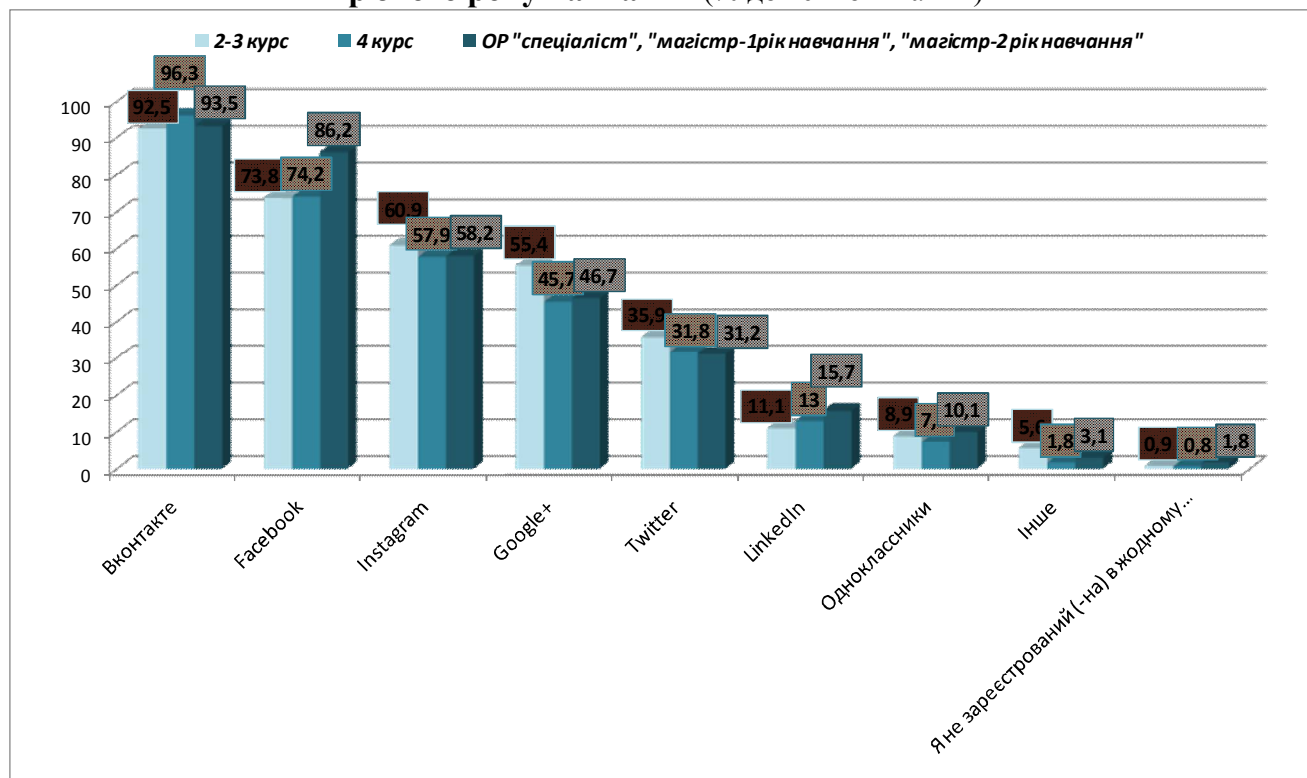
Діаграма 50

В яких соціальних мережах та інших Інтернет-ресурсах зареєстровані студенти факультетів різного спрямування (% до всіх опитаних)

Діаграма 51

В яких соціальних мережах та інших Інтернет-ресурсах зареєстровані студенти різного року навчання (% до всіх опитаних)

9. СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ПЛАГІАТУ

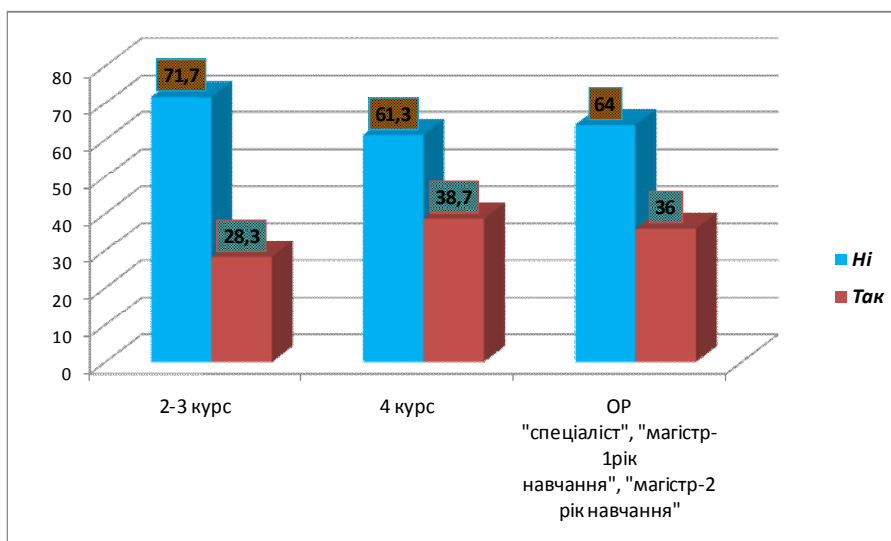
З технічно-інформаційним розвитком серед студентства помітно розповсюджується явище плагіату, тому ми запитали у студентів, яким є їх ставлення до даного явища та з яких причин вони можуть піти на таке порушення в навчальному процесі.

На запитання *«Виконуючи навчальні завдання, чи доводилося Вам особисто завантажувати готові студентські роботи (реферати, контрольні, курсові, дипломи) з Інтернету та видавати їх за свої?»* – 32,7% опитаних студентів зізнаються, що їм доводилось вдаватися до подібних вчинків (в минулому році їх кількість становила 30,6%).

Цікаво, що застосовувати плагіат довелось більше за все студентам 4 курсів (38,7% опитаних), найрідше до плагіату вдаються студенти 2-3 курсів (28,3% опитаних) (див. Діаграму 52).

Діаграма 52

Виконуючи навчальні завдання, чи доводилося Вам особисто завантажувати готові студентські роботи (реферати, контрольні, курсові, дипломи) з Інтернету та видавати їх за свої? (% серед тих, хто відповіли, розподіл за курсами)

З-поміж причин, що спонукають до плагіату студенти найчастіше вказують на *брак часу на виконання певної роботи* – 17,9% та *незацікавленість виконувати цю роботу* – 17,9% (див. Діаграму 53). Слід зазначити, що при порівнянні відповідей за статтю та за спрямованістю факультетів значних відмінностей не виявлено.

Діаграма 53

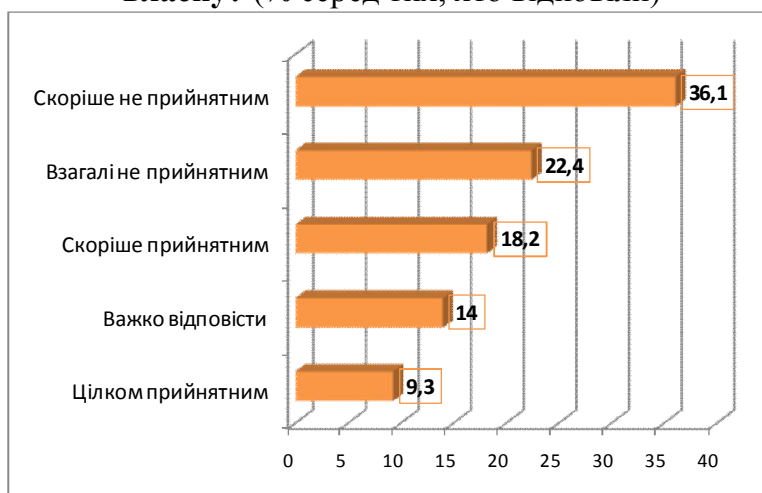
Причини, по яким студенти завантажують готові студентські роботи з Інтернету
(% до всіх опитаних)

52,9% опитаних студентів вказують, що їм відомі випадки застосування покарань на факультеті/інституті за використання завантажених робіт з Інтернету, і при цьому 36,1% опитаних студентів стверджують, що така практика є для них скоріше не прийнятною (у 2015 році – 22%) (див. Діаграму 54).

Діаграма 54

Наскільки для Вас є прийнятним явищем, коли завантажують готову роботу (реферат, контрольну, курсову, диплом) з Інтернету та подають викладачу як свою власну? (% серед тих, хто відповіли)

10. СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОРТРЕТ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Серед різних завдань університетського дослідження актуальним залишається завдання створення соціально-демографічного портрету студента університету. З цією метою були проаналізовані демографічні характеристики (вік, стать), виявлені соціальні параметри (приналежність до соціального прошарку тощо) та економічний стан студента (умови проживання, рівень доходу тощо).

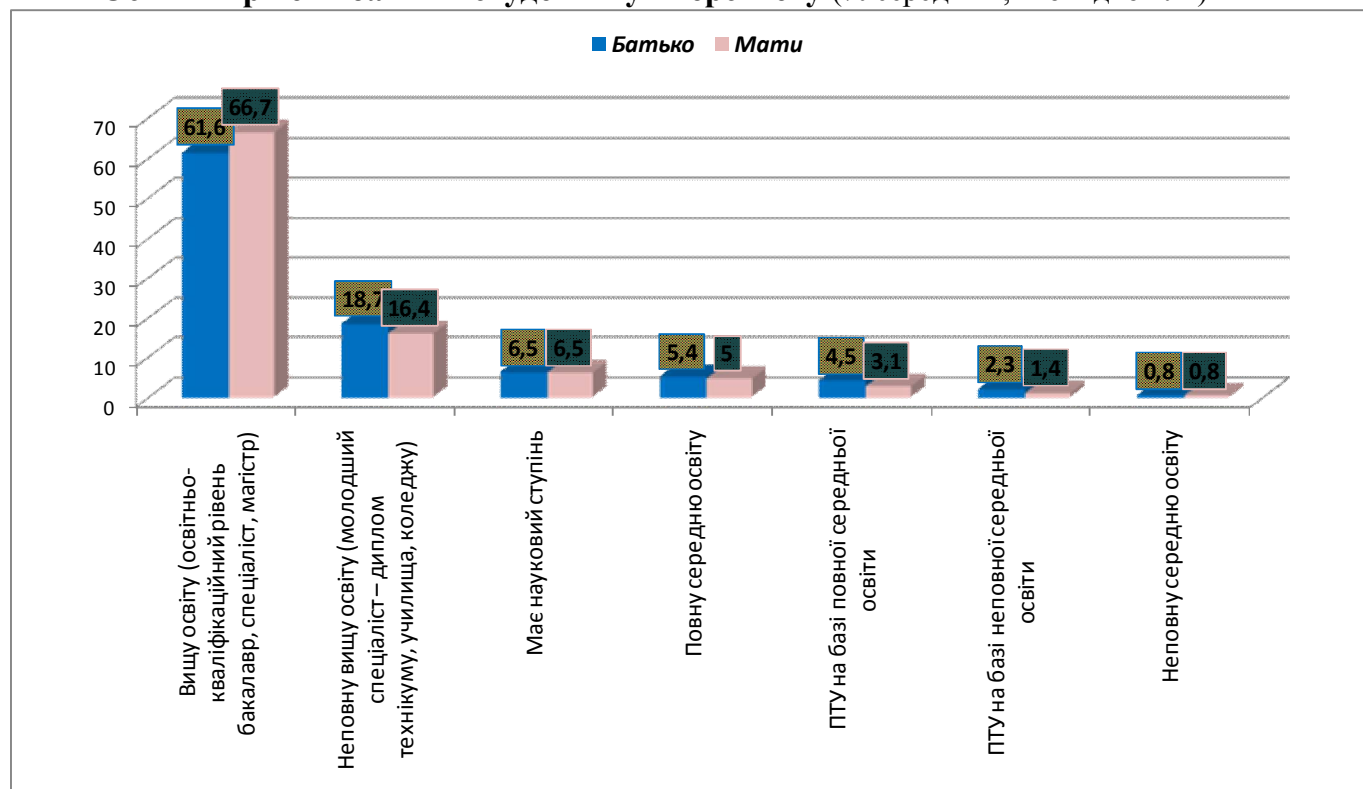
Таким чином, соціальний портрет студента – це інтегрований опис основних соціальних та демографічних властивостей особистості, притаманних усій сукупності тих, хто навчається.

Соціальна приналежність студента обумовлена соціальним прошарком, до якого належать його батьки. Тому для того, щоб визначити соціальний статус студента, в першу чергу необхідно охарактеризувати його *батьківську родину*: освіту батьків, їх соціальний статус, фінансовий стан, склад сім'ї, кількість дітей в сім'ї тощо.

Результати різних хвиль UNIDOS протягом кількох останніх років свідчать про те, що за освітнім рівнем батьки студентів – це переважно люди з вищою освітою, які отримали освітній рівень бакалавра, спеціаліста чи магістра. За даними останнього дослідження більше половини опитаних вказують, що в їх родині *обоє з батьків мають повну вищу освіту*. Так, вищу освіту у батька відзначили 61,6% студентів, у матері – 66,7%, мають науковий ступінь: батько – 6,5% та мати – 6,5%. Ці дані можуть слугувати підтвердженням думки про вплив батьківської родини на формування мотивації отримання вищої освіти (див. Діаграму 55)

Діаграма 55

Освітній рівень батьків студентів університету (% серед тих, хто відповіли)

Соціальний статус батьків опитаних можна розташувати в наступному порядку: 11,7% - займаються дрібним бізнесом, індивідуальні підприємці, 11,3% - спеціалісти технічного профілю, 11% - підприємці у великому або середньому бізнесі, 10,9% та 10,8% - керівники (заступники керівників) підприємств, установ, сільгосппідприємств та кваліфіковані робітники відповідно. За *соціальним статусом матері* респондентів розташувались наступним чином: 21,3% - це спеціалісти у галузі науки, культури, охорони здоров'я, освіти, дошкільного виховання, 12,2% - домогосподарки, 11,5% - кваліфіковані робітники, 8,2% - займаються дрібним бізнесом, індивідуальні підприємці (див. Таблицю 17).

Таблиця 17

Назвіть, будь ласка, тип зайнятості (роботи) Ваших батьків в даний час (% серед тих, хто відповіли)

	Батько	Мати
Професійний політик, керівний працівник держапарату	2,1	1,2
Керівник (заступник керівника) підприємства, установи, сільгосппідприємства	10,9	7,0
Службовець держапарату (посадова особа)	5,4	7,0
Спеціаліст технічного профілю (з вищою або середньою спеціальною освітою)	11,3	6,2
Спеціаліст у галузі науки, культури, охорони здоров'я, освіти, дошкільного виховання (з вищою або середньою спеціальною освітою)	7,4	21,3
Працівник правоохоронних органів, військовослужбовець	5,3	1,3
Підприємець у великому або середньому бізнесі	11,0	5,2
Займається дрібним бізнесом, індивідуальним підприємництвом	11,7	8,2
Службовець з числа допоміжного персоналу	1,7	2,4
Кваліфікований робітник	10,8	11,5
Різнороб, підсобний робітник	2,4	1,7
Працівник сільгосппідприємства	0,4	0,6
Фермер	0,8	0,4
Непрацюючий пенсіонер	3,1	2,3
Домогосподар (-ка)	0,4	12,2
Не має постійного місця роботи, але підробляє у різних місцях залежно від обставин	2,6	1,1
Не працює і не має ніяких джерел доходу	1,2	2,3
Зареєстрований безробітний	0,8	0,9
Інше	2,3	2,5
Немає батька/матері	3,9	0,6
Важко відповісти	4,5	4,3

За результатами дослідження слідує, що більшість опитаних з *повних сімей* і лише в 3,9% опитаних немає батька, а в 0,6% опитаних немає матері. В середньому, за *віком батьки* студентів – це люди 45-48 років. Родини опитаних студентів мають, як правило, двох дітей – 47,7% , рідше одну дитину – 37% і лише 11,4% мають трьох дітей.

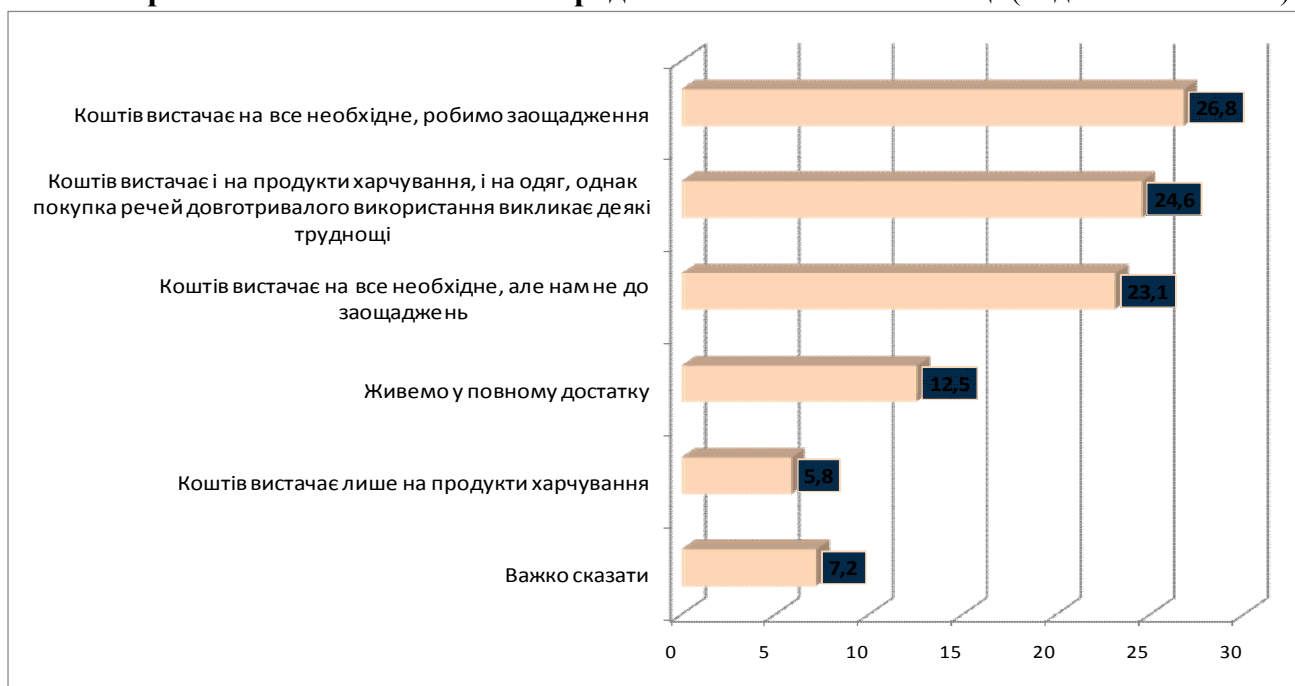
Родини студентів проживають переважно в *квартирах у приватній власності* – 61,7% та у *приватних будинках* – 36,4%.

Згідно результатів опитування цього року дещо змінився матеріальний стан батьківських родин студентів: *коштів вистачає на все необхідне, робимо заощадження* – 26,8% опитаних (2014 рік – 28,5%, 2015 рік – 24,4%), *коштів вистачає і на продукти харчування, і на одяг, однак покупка речей довготривалого використання (телевізора, холодильника тощо) викликає деякі складнощі* – 24,6% опитаних (2014 рік – 24,3%, 2015 рік –

27,9%), коштів вистачає на все необхідне, але нам не до заощаджень – 23,1% (2014 рік – 23,5%, 2015 рік – 24,7%). Зменшився відсоток тих студентів, які зазначили, що в батьківській сім'ї коштів вистачає лише на продукти харчування – 5,8%, тоді як у 2014 році відсоток таких студентів складав 4,2% до всіх опитаних, а у 2015 році – 6,7%. Також, суттєво збільшився відсоток тих, хто живе у повному достатку – 12,5% (у 2014 році частка становила – 11,3%, а у 2015 році – 9,1%) (див. Діаграму 56).

Діаграма 56

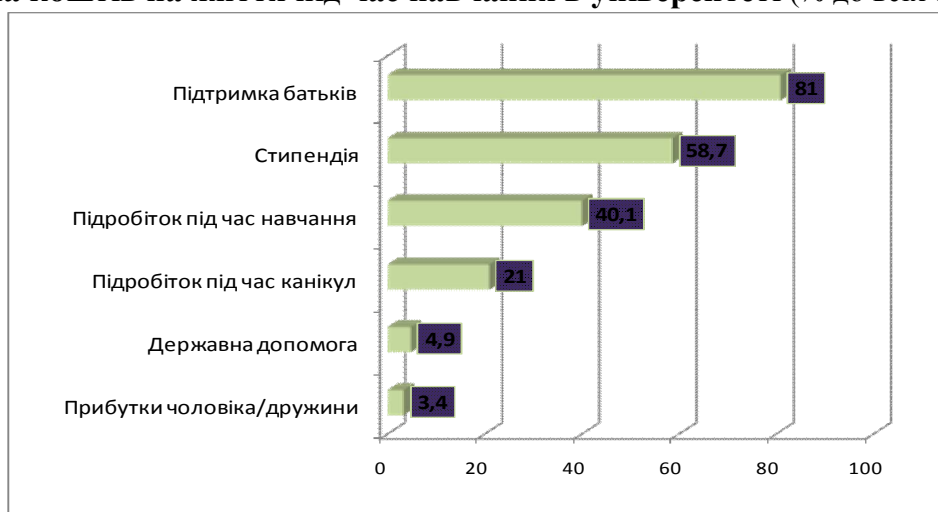
Матеріальний стан батьківської родини за останні 2-3 місяці (% до всіх опитаних)

На питання «Звідки Ви отримуєте гроші для життя під час навчання в університеті?» 81% опитаних назвали підтримку батьків (у 2014 році – 83%, 2015 році – 80,8%), 58,7% - стипендія (у 2014 році – 63,7%, 2015 році – 63,9%), 40,1% - підробіток під час навчання (у 2014 році – 31,4%, 2015 році – 33,5%) (див. Діаграму 57).

Діаграма 57

Джерела коштів на життя під час навчання в університеті (% до всіх опитаних)

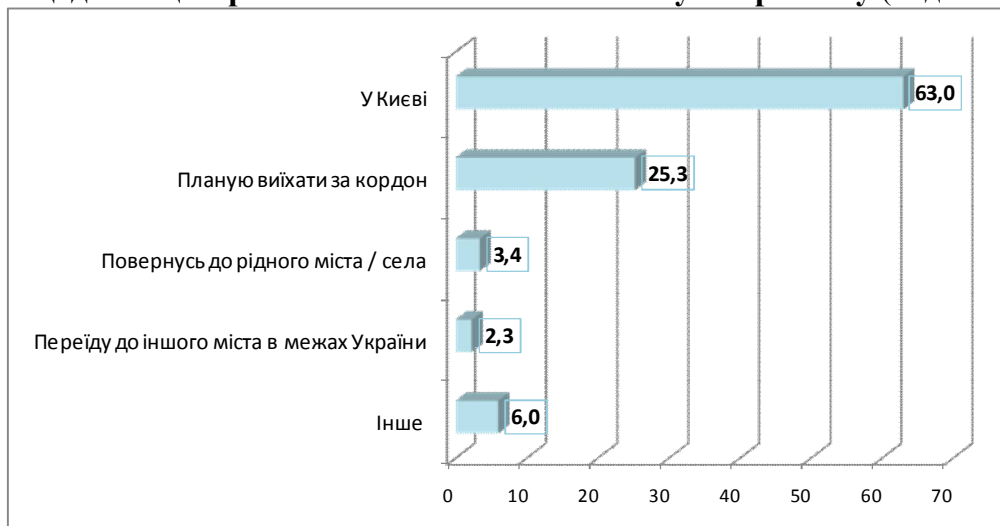
Житлово-побутові умови і місце проживання також є важливими критеріями визначення соціального портрета сучасного студента. Згідно дослідження на час навчання в університеті 43,6% опитаних студентів *живуть разом з батьками*, 39,6% - *проживають у студентських гуртожитках*, 9% - *винаймають квартиру / кімнату* і лише 7% *проживають у власній квартирі*.

Студенти, які проживають у студентському гуртожитку, найвищим середнім балом за шкалою від 1 до 5 балів оцінюють *студмістечко загалом* (3,7 бала), а найменшим – *умови проживання в гуртожитку* (3,44 бала). *Умови поселення в гуртожитки* студенти оцінили на 3,32 в середньому, а *якість роботи адміністрації* – 3,15 в середньому. Загалом, 83,3% від усіх опитаних студентів, що проживають в студентських гуртожитках, не мали проблем з поселенням у гуртожиток. Основними наріканнями на поселення до гуртожитку було те, що не селили вчасно, не вистачало місць, селили в гуртожиток іншого факультету.

Протягом декількох років, за які проводиться університетське дослідження UNIDOS, склалася певна тенденція, що в університеті навчаються переважно ті люди, чиє дитинство минуло у Києві (40,5%), в обласних або районних центрах України (18,8% та 15,9% відповідно). Жителі сіл становлять лише 7,9% опитаних. Отже, серед студентів університету *найбільше представлені жителі Києва* (43,4%) та *Київської області* (8,7%). При цьому планують проживати у Києві після закінчення університету 63% опитаних (див. Діаграму 58). Значною є і частка тих, хто висловив бажання виїхати за кордон – 25,3% (у 2014 році – 21%, у 2015 році – 26,7%). Загалом, більшість студентів – 65,5% до всіх опитаних – хотіли б проживати за кордоном, якби у них була така можливість.

Діаграма 58

Плани щодо місця проживання після закінчення університету (% до всіх опитаних)

На питання «*Якою мовою Ви спілкуєтесь у побуті?*» 34,8% студентів відповіли, що спілкуються українською мовою, 36,9% відповіли, що спілкуються російською мовою. Спілкуються українською і російською мовами в рівній мірі 27,1% опитаних студентів.

93,7% опитаних студентів неодружені, 3,6% - перебувають у громадянському шлюбі, 2,3% – в офіційному шлюбі.

В університеті навчаються студенти віком від 17 до 35 років.

Таким чином, підсумовуючи проведений аналіз, можна зробити висновок щодо соціально-демографічного портрету типового студента Київського національного університету імені Тараса Шевченка. За своїм соціальним походженням – це виходець із повної, добре освіченої родини, де обоє з батьків мають повну вищу освіту та займають досить високі позиції в суспільстві, і як правило, це виходець із забезпеченої родини. Типовий студент Університету – походить з великого міста або обласного/районного центру, який після закінчення навчання планує проживати в Києві або виїхати за кордон; неодружений; проживає у студентському гуртожитку або з батьками, основним джерелом коштів на життя під час навчання в університеті якого є підтримка батьків, стипендія та підробіток.

А також, студенти університету мають досить високу успішність, цього року студентам задавалося питання *«Оцініть, будь-ласка, в якому діапазоні найчастіше знаходяться Ваші оцінки на іспитах?»* в результаті чого ми отримали наступні дані: 60-70 балів мають 12,5% опитаних студентів, 75-89 балів – 52,8%, 90 балів і вище – 34,7%.

11. ОДНОВИМІРНІ РОЗПОДІЛИ ВІДПОВІДЕЙ НА ЗАПИТАННЯ АНКЕТИ

1. Вкажіть факультет (інститут), на (в) якому Ви навчаєтесь:

	Частота	% до всіх
Географічний факультет	46	4,1
Економічний факультет	89	7,9
Історичний факультет	47	4,2
Механіко-математичний факультет	46	4,1
Факультет інформаційних технологій(ФІТ)	47	4,2
Факультет кібернетики	48	4,3
Факультет психології	46	4,1
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем(ФРЕКС)	48	4,3
Факультет соціології	46	4,1
Фізичний факультет	47	4,2
Філософський факультет	47	4,2
Хімічний факультет	47	4,2
Юридичний факультет	93	8,3
Інститут геології	47	4,2
Інститут філології	135	11,9
Інститут журналістики	56	4,9
Інститут біології	47	4,2
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	99	8,8
Інститут високих технологій (ІВТ)	46	4,1
ВСЬОГО	1127	100

2. Вкажіть курс, на якому Ви навчаєтесь:

	Частота	% до всіх опитаних
Другий	320	28,4
Третій	250	22,2
Четвертий	237	21,1
ОР «спеціаліст»	1	0,1
ОР «магістр» 1-й рік навчання	212	18,8
ОР «магістр» 2-й рік навчання	102	9,1
Без відповіді	5	0,4
ВСЬОГО	1127	100

3. Для чого Ви отримуєте вищу освіту? Вища освіта є корисною для того, щоб...

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 7, ДЕ 1 – НЕ КОРИСНО, 7 – ДУЖЕ КОРИСНО)

	Не корисно						Дуже корисно	Важко сказати	Без відповіді
Отримати цікаву роботу	1,5%	2,5%	5,3%	9,2%	16,6%	18,8%	42,3%	2,7%	1,0%
Мати надійний прибуток	2,5%	2,4%	7,3%	9,7%	14,9%	17,6%	41,5%	3,2%	1,0%
Отримати високу соціальну позицію	3,1%	4,0%	8,7%	14,1%	20,5%	18,6%	26,5%	2,6%	1,8%
Розвивати власні ідеї та думки	2,5%	2,8%	6,2%	12,6%	18,6%	16,9%	35,3%	2,7%	2,4%
Дізнатися більше про обрану спеціальність	4,2%	3,6%	8,6%	12,0%	21,3%	19,8%	26,2%	2,3%	2,1%
Отримати гарну академічну освіту	2,6%	2,3%	5,4%	14,4%	18,1%	19,4%	33,2%	2,6%	1,8%
Загалом бути освіченою особистістю	1,6%	2,4%	3,6%	7,6%	13,9%	21,3%	44,5%	3,5%	1,6%
Відтягнути початок самостійної роботи	24,7%	14,7%	15,6%	11,3%	8,3%	7,3%	11,1%	5,2%	2,0%
Допомагати іншим людям	10,2%	10,5%	15,4%	17,8%	16,1%	12,4%	13,1%	3,6%	0,9%
Сприяти розвитку суспільства	7,2%	5,4%	12,6%	14,6%	19,6%	16,5%	19,3%	3,3%	1,4%
Під час навчання випробувати різні стилі життя	9,9%	8,6%	13,0%	16,5%	17,2%	13,7%	16,0%	3,9%	1,3%
Отримати вчений ступінь	15,8%	9,9%	12,3%	13,4%	14,7%	11,2%	17,5%	3,8%	1,4%
Не йти до армії	48,4%	4,7%	4,6%	6,6%	4,1%	5,3%	16,1%	6,9%	3,4%
Виїхати з власного міста / села	36,3%	5,7%	7,1%	9,8%	10,2%	9,1%	16,5%	3,8%	1,5%
Не відставати від друзів	34,6%	13,3%	13,0%	12,5%	9,5%	5,2%	6,9%	3,2%	1,7%

4. Оцініть, будь ласка, в якому діапазоні найчастіше знаходяться Ваші оцінки на іспитах?

	% до всіх опитаних
60-74 балів	12,2
75-89 балів	51,9
90 і вище балів	34,1
Нет Ответа	1,8

5. Чим Ви плануєте займатися після закінчення університету?

	% до всіх
Вступити на навчання до аспірантури	10,1
Працювати за фахом в держустанові/ на держпідприємстві	7,3
Працювати за фахом у науково-дослідницькому закладі	5,8
Працювати за фахом у комерційній установі	28,0
Працювати, але не за фахом	12,4
Відкрити "власну" справу	22,6
Отримати освіту за іншою спеціальністю	4,6
Виїхати за кордон з метою навчання або працевлаштування	24,5
Я не думаю поки що про це	6,0
Інше	2,4
Без відповіді	0

6. Яким чином Ви плануєте шукати роботу після закінчення навчання?

(ВІДМІТЬТЕ ВСІ ВАРІАНТИ, ЯКІ ВІДПОВІДАЮТЬ ВАШИМ ПЛАНАМ)

	% до всіх
Через біржу праці	13,7
За допомогою агентства зайнятості	23,1
За допомогою знайомих, родичів	46,3
За допомогою Інтернет-баз	70,5
За допомогою оголошень в ЗМІ	25,4
Інше	7,7
Без відповіді	0

7. Вкажіть, будь ласка, якої допомоги з боку Університету Ви найбільше потребуєте в питаннях із працевлаштуванням:

	% до всіх
Консультацій з пошуку першого робочого місця	28,2
Проведення тренінгів із проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної самопрезентації	31,0
Послуг інформаційного характеру щодо актуальних новин і тенденцій на ринку праці	18,7
Допомоги у пошуку відкритих вакансій	28,7
Допомоги у складанні резюме	13,0
Організації ярмарки вакансій	16,4
Організації зустрічей з колишніми випускниками КНУ	7,8
Інше	4,8
Без відповіді	0

8. Які фактори найбільше можуть вплинути на Ваш вибір місця роботи після закінчення навчання? (ОБЕРІТЬ НЕ БІЛЬШЕ ТРЬОХ ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДІ)

	% до всіх
Можливість кар'єрного зростання	53,9
Стабільна оплата праці	42,8
Соціальний пакет (наявність пільг та пенсійне забезпечення...)	11,7
Гнучкий робочий графік / неповна зайнятість	19,4
Робота в офісі	3,3
Престижність організації	18,2
Можливість працювати незалежно від колективу	5,9
Робота у команді	9,3
Престижність посади	17,7
Пропозиція довгострокового контракту	3,7
Офіційне зарахування до штату працівників	6,1
Близьке розташування місця роботи до місця проживання	5,2
Наявність родичів, знайомих, що вже працюють у даній установі	1,0
Офіційне нарахування заробітної плати	5,2
Міжнародні зв'язки організації	27,9
Розмір заробітної платні	44,6
Поради родичів та знайомих	1,6
Цільове направлення	4,9
Можливість працювати вдома	4,2

Інше	2,0
Без відповіді	0

9. На Вашу думку, які вимоги з боку роботодавця будуть впливати на Ваші шанси отримати роботу? (ОБЕРІТЬ ВСІ МОЖЛИВІ ВАРІАНТИ ВІДПОВІДЕЙ)

	% до всіх
Престижність закінченого Вами ВНЗ	40,6
Успішність у навчанні	17,6
Попередній досвід роботи	66,5
Рівень знань за спеціальністю	56,9
Неформальні зв'язки	13,0
Ваші особисті якості	57,0
Володіння іноземними мовами	70,9
Практичні навички, отримані під час навчання	44,5
Інше	1,4
Без відповіді	0

10. Яке з наведених висловлювань найкраще відповідає Вашим власним перспективам пошуку роботи після закінчення навчання?

	% до всіх
Я буду мати лише невеликі складнощі з пошуком роботи	24,2
Я буду мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала моїм запитам	37,5
Я буду мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала моїй освіті	12,5
Я буду мати значні складнощі з пошуком роботи	5,4
Я не знаю	19,2
Без відповіді	1,2

11. Чи задоволені Ви наступними аспектами студентського життя в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка?

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1- ЗОВСІМ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ, 5 – ЦІЛКОМ ЗАДОВОЛЕНИЙ)

	Зовсім незадоволений	Незадоволений	Важко сказати, задоволений чи ні	Задоволений	Цілком задоволений	Без відповіді
Умовами вступу до університету	2,1%	3,3%	21,8%	46,9%	25,5%	0,5%
Вашим розкладом занять	5,7%	16,1%	26,3%	36,4%	14,7%	0,7%
Роботою Ваших викладачів	1,8%	7,1%	27,3%	46,7%	16,0%	1,1%
Зміною, в яку навчаєтесь	11,5%	9,0%	13,6%	25,5%	38,6%	1,8%
Розміром стипендії	28,9%	27,5%	23,6%	12,3%	3,9%	3,8%
Обладнанням факультету (меблі, технічне оснащення)	9,5%	21,3%	32,0%	28,3%	8,2%	0,7%
Бібліотекою університету	4,2%	10,6%	33,2%	39,2%	11,5%	1,4%
Ставленням викладачів до студентів	2,4%	5,9%	25,7%	48,9%	16,6%	0,5%
Якістю отриманих теоретичних знань	2,8%	8,9%	25,4%	46,8%	15,4%	0,6%
Якістю отриманих практичних навичок	8,6%	19,3%	31,7%	29,9%	9,3%	1,2%
Можливістю реалізації себе в науковій сфері	5,3%	9,7%	41,4%	32,9%	9,4%	1,2%
Можливістю впливати на організацію навчального процесу	13,0%	22,2%	39,3%	19,8%	4,8%	0,8%
Переліком дисциплін, що викладаються	7,1%	16,4%	32,9%	35,0%	7,7%	0,9%
Оснащенням навчальних лабораторій	12,2%	18,6%	38,8%	23,9%	5,6%	0,9%

12. Які заходи, на Ваш погляд, є важливими для підвищення якості освітнього процесу на Вашому факультеті?

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 7, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕ Є ВАЖЛИВИМ, 7 – ДУЖЕ ВАЖЛИВО)

	Зовсім не є важливим						Дуже важливо	Важко сказати	Без відповіді
Розширити міжнародні зв'язки факультету	0,9%	0,6%	1,9%	5,4%	10,4%	14,6%	62,8%	2,4%	1,1%
Створити програми підготовки магістрів та бакалаврів, відповідні до європейських навчальних програм	1,6%	0,8%	2,2%	5,6%	11,6%	19,2%	55,8%	1,9%	1,3%
Приділити більше уваги вивченню іноземних мов	1,0%	1,3%	2,3%	7,2%	13,0%	18,6%	53,0%	2,8%	0,7%
Застосовувати іноземні мови у навчальному процесі (проведення занять іноземною мовою)	1,1%	2,2%	5,2%	10,6%	13,0%	19,8%	44,2%	2,6%	1,2%
Зменшити розмір навчальних груп	13,3%	9,5%	11,2%	15,5%	13,7%	13,7%	17,2%	4,1%	1,7%
Посилити зв'язок теоретичних знань з практикою	0,9%	0,9%	3,0%	6,1%	12,0%	18,1%	53,5%	2,7%	2,8%
Надати студентам більше можливості самостійного вибору навчальних курсів	1,4%	1,6%	3,6%	9,9%	14,5%	18,3%	45,2%	4,7%	0,8%
Запровадити систематичне оцінювання студентами якості викладання	3,0%	3,8%	7,5%	15,3%	18,3%	19,3%	26,9%	4,8%	1,0%
Вдосконалити зміст і форми проведення практик	1,3%	2,3%	4,5%	10,2%	17,2%	23,0%	35,8%	4,0%	1,9%
Запровадити анонімне оцінювання знань під час іспитів	11,1%	7,4%	9,5%	14,7%	15,6%	13,0%	21,2%	5,8%	1,7%
Збільшити кількість часу для самостійної роботи студентів	11,6%	8,6%	12,1%	17,0%	13,7%	13,5%	16,9%	4,5%	2,1%
Підвищити вимоги до дисципліни студентів	13,8%	10,8%	17,1%	20,2%	13,1%	9,0%	10,4%	3,9%	1,7%
Оновити матеріально-технічну базу факультету (інституту)	2,2%	2,9%	5,3%	13,1%	15,0%	17,0%	38,5%	4,3%	1,7%

13. Оцініть Вашу задоволеність наступними заходами, які проводяться в університеті:

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1- ЗОВСІМ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ, 5 – ЦІЛКОМ ЗАДОВОЛЕНИЙ)

	Зовсім незадоволений				Цілком задоволений	Не відвідую	Без відповіді
Святкування Дня університету	8,1%	7,9%	19,9%	15,1%	18,5%	28,6%	1,8%
Святкування Нового Року	10,0%	9,6%	18,3%	14,4%	16,2%	29,2%	2,3%
Святкування Дня факультету	4,9%	5,3%	16,5%	20,5%	31,7%	18,0%	3,1%
Спартакіади, спортивні змагання	5,7%	8,5%	20,1%	19,5%	16,7%	27,8%	1,8%
Благодійні акції, волонтерство	4,4%	6,0%	20,2%	22,6%	19,4%	25,6%	1,8%
Зустрічі з діячами науки та культури	4,8%	6,8%	17,9%	26,1%	26,2%	16,5%	1,5%
Наукові конференції / круглі столи	4,3%	6,4%	18,2%	22,8%	25,7%	20,9%	1,8%
Олімпіади з навчальних дисциплін	6,8%	8,3%	19,3%	15,5%	12,6%	35,5%	1,9%
Ігри KBK	7,1%	5,2%	15,1%	16,6%	21,7%	32,2%	2,2%

14. Вкажіть, в яких з нижче наведених способів проведення вільного часу Вам не вистачає допомоги з боку університету? (ОБЕРІТЬ НЕ БІЛЬШЕ ТРЬОХ ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ)

	% до всіх
Спорт	22,6
Художня самодіяльність, концерти	25,0
Подорожі, екскурсії	57,0
Дискусійні клуби, лекторії	24,1
Вечірки у гуртожитку, в студмістечку	29,1
Інше	5,6
Без відповіді	0

15. Визначте, будь ласка, наскільки Ви задоволені діяльністю наступних підрозділів:

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ, 5 – ЦІЛКОМ ЗАДОВОЛЕНИЙ)

	Зовсім не задоволений				Цілком задоволений	Не знаю про існування такого підрозділу	Без відповіді
Методисти Вашого факультету (інституту)	5,4%	8,6%	18,3%	28,5%	30,3%	8,0%	1,0%
Деканат Вашого факультету (інституту)	5,5%	7,6%	17,6%	26,8%	39,5%	2,1%	0,9%
Студентський парламент Університету	4,2%	9,0%	23,6%	29,6%	27,7%	5,0%	1,0%
Студентський парламент факультету (інституту)	4,8%	8,6%	23,3%	27,8%	29,2%	4,7%	1,5%
Студентська Рада Вашого гуртожитку	7,8%	8,7%	16,9%	20,5%	18,9%	23,1%	4,1%
Рада молодих науковців	4,6%	5,5%	17,7%	15,1%	14,3%	40,2%	2,5%
Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА)	3,5%	5,3%	16,3%	19,9%	15,6%	37,6%	1,9%
Відділ академічної мобільності	4,9%	7,2%	15,5%	17,5%	13,1%	39,4%	2,3%
Відділ міжнародного співробітництва університету	6,3%	9,3%	18,3%	22,0%	15,6%	26,6%	2,0%
Профспілкове бюро факультету (інституту)	5,7%	8,1%	20,6%	24,8%	21,9%	17,3%	1,5%
Молодіжний центр культурно-естетичного виховання	4,8%	7,2%	15,6%	16,3%	12,8%	41,2%	2,0%
Кафедра фізичного виховання та спорту	4,7%	7,1%	17,9%	27,2%	33,0%	8,9%	1,1%

16. Як би Ви загалом оцінили якість вищої освіти в Україні?

	% до всіх
Дуже низька	4,6
Скоріше низька	18,7
Середня	48,1
Скоріше висока	23,4
Дуже висока	2,5
Важко сказати	2,6
Без відповіді	0,2

17. Як Ви оцінюєте якість освіти, яку здобуваєте у КНУ імені Тараса Шевченка?

	% до всіх
Дуже низька	1,4
Скоріше низька	5,5
Середня	28,2
Скоріше висока	48,9
Дуже висока	13,4
Важко сказати	2,3
Без відповіді	0,4

18. Чи знайомі Ви із Законом про вищу освіту, який в 2014 році був ухвалений Верховною Радою України?

	% до всіх
Так, я читав цей закон	14,6
Закон не читав, але знаю його основні положення	16,5
Дещо чув про цей Закон	25,4
Нічого про цей Закон не знаю	42,1
Без відповіді	1,3

19. Чи достатньо Ви розумієте Закон про вищу освіту для захисту своїх прав і можливостей?

	% до всіх
Так, розумію і не потребую додаткових роз'яснень	13,8
Так, розумію, але потребую роз'яснень деяких положень Закону	26,1
Ні, не розумію і потребую роз'яснень положень Закону	13,0
Ні, не розумію, але роз'яснень не потребую	2,7
Без відповіді	44,4

20. Як Ви оцінюєте наступні новації в системі вищої освіти?

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1 – ПОВНІСТЮ ПІДТРИМУЮ, 5 – ЗОВСІМ НЕ ПІДТРИМУЮ)

	Зовсім не підтримую				Повністю підтримую	Важко сказати	Без відповіді
Обмеження двома термінами перебування на посаді ректорів та деканів	6,0%	12,8%	20,5%	12,8%	27,5%	18,1%	2,3%
Наділення органів студентського самоврядування більшим обсягом повноважень (вплив на організацію навчального процесу та наукової діяльності студентів, вирішення питань житлово-побутового характеру, захист прав студентів у конфліктних ситуаціях тощо)	6,3%	11,5%	16,5%	22,1%	34,3%	6,7%	2,6%
Збільшення годин для самостійної роботи студентів при зменшенні кількості аудиторних занять	15,5%	15,6%	21,9%	16,5%	23,3%	4,5%	2,6%
Можливість самостійного вибору студентами значної кількості навчальних дисциплін	6,1%	9,0%	11,8%	17,1%	49,2%	3,8%	2,9%
Можливість при вступі на магістратуру обрати іншу, відмінну від бакалаврату, спеціальність	6,5%	6,9%	10,4%	15,9%	51,9%	5,0%	3,4%
Збільшення розміру стипендії, за умови що отримувати її зможуть лише найкращі студенти (високі бали навчання, активна наукова діяльність)	17,3%	10,3%	18,3%	15,5%	30,5%	5,6%	2,6%
Залежність обсягу держзамовлення на спеціальність від кількості та «якості» (бали ЗНО та зазначений пріоритет) заяв вступників	8,5%	9,8%	19,5%	20,8%	28,3%	10,6%	2,6%

21. Чи хотіли б Ви, щоб навчальні курси викладалися іноземною мовою для можливості отримання подвійного диплому?

	% до всіх
Так, хотів би	63,4
Так, хотів би, але у мене недостатньо знань з іноземної мови	29,0
Ні, не хотів би, мене це не цікавить	7,0
Без відповіді	0,6

22. Чи вірите Ви, що процес реформування системи вищої освіти України буде успішним?

	% до всіх
Цілком впевнений(-а)	7,1
Скоріше впевнений(-а)	14,5
Важко сказати впевнений(-а) чи ні	42,3
Скоріше не впевнений(-а)	23,7
Зовсім не впевнений(-а)	11,5
Без відповіді	0,9

23. Чи поєднуєте Ви навчання в університеті з роботою?

	% до всіх
Так, працюю постійно	20,8
Так, працюю час від часу	34,9
Ні, не працюю	43,7
Без відповіді	0,6

24. Чи пов'язана Ваша робота з фахом, який Ви отримуєте?

	% до всіх
Так	24,5
Ні	30,3
Без відповіді	45,1

25. Вкажіть причину, чому Ви працюєте не за фахом?

	% до всіх
Більш вигідна пропозиція в іншій сфері не за фахом	11,2
Незадовільний розмір заробітної плати за фахом	4,3
Нецікавий зміст роботи за фахом	2,7
Відсутність пропозицій за фахом на ринку праці	9,6
Відсутність можливості кар'єрного росту за фахом	1,5
Недостатня кількість знань та навичок для роботи за фахом	9,9
Без відповіді	0

26. Чи погодилися би Ви працювати в університеті під час навчання, якби була така можливість?

	% до всіх
Так, я вже мав/маю такий досвід	11,1
Так, погодився би	57,5
Ні, мені це нецікаво	29,4
Без відповіді	2,0

27. Як би Ви оцінили достатність отримуваних в університеті знань, вмінь, навичок для Вашої майбутньої професійної діяльності?

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕ Є ДОСТАТНІМИ, 5 – ЦІЛКОМ ДОСТАТНІ)

	Зовсім не є достатніми				Цілком достатні	Важко сказати	Без відповіді
Навички спілкування, встановлення контактів	6,0%	9,1%	25,6%	23,2%	32,2%	2,2%	1,8%
Вміння працювати із комп'ютером (Word, Excel, Power Point)	7,5%	11,1%	20,3%	21,5%	34,4%	3,3%	1,9%
Вміння систематизувати та аналізувати інформацію	2,7%	7,6%	22,0%	35,0%	28,5%	2,4%	1,8%
Навички публічних виступів, переговорів	8,7%	13,9%	26,1%	26,1%	20,1%	3,2%	1,9%
Знання іноземної мови	8,4%	13,6%	27,7%	25,2%	20,5%	2,7%	2,0%
Знання та вміння в сфері управління	14,4%	21,7%	27,7%	18,9%	10,7%	4,4%	2,2%
Знання юридичних норм в сфері майбутньої професійної діяльності	22,3%	21,7%	23,6%	13,8%	12,6%	4,3%	1,7%

28. Яку іноземну мову Ви вивчали до вступу в університет?

	% до всіх
Англійську	86,6
Німецьку	3,6
Французьку	1,0
Іншу	3,2
Без відповіді	5,6

29. Яку іноземну мову Ви вивчаєте в університеті?

	% до всіх
Англійську	81,7
Німецьку	5,5
Французьку	2,0
Іншу	5,0
Без відповіді	5,9

30. Наскільки Ви задоволені викладанням іноземної мови в університеті?

	% до всіх
Цілком задоволений (-на)	18,9
Задоволений (-на)	28,9
Важко сказати, задоволений (-на) чи ні	25,2
Не задоволений (-на)	15,1
Зовсім не задоволений (-на)	6,4
Без відповіді	5,5

31. Як вплинуло вивчення іноземної мови в університеті на Ваш рівень володіння нею у порівнянні із тим рівнем, з яким Ви вступили на навчання до університету?

	% до всіх
Значно покращився, ніж був до навчання в університеті	18,3
Скоріше покращився	31,9
Важко сказати, щось змінилося чи ні	32,0
Скоріше погіршився	8,4
Значно погіршився, до навчання в університеті моє знання іноземної мови було набагато кращим	3,5
Без відповіді	5,8

32. На Вашу думку, в університеті має викладатись:

	% до всіх
Одна іноземна мова – англійська	9,0
Одна будь-яка іноземна мова за вибором студента	24,2
Англійська мова обов'язково, інші іноземні мови факультативно	57,6
Важко відповісти	3,9
Без відповіді	5,3

33. Чи доводилось Вам протягом навчання в Університеті здійснювати поїздки за кордон?

	% до всіх
Ні, не доводилося	61,4
Так, доводилося	36,9
Без відповіді	1,7

34. Вкажіть, будь ласка, мету Ваших закордонних поїздок за останній рік:

(МОЖЕТЕ ОБРАТИ ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ)

	% до всіх
Вивчення мови	10,0
Навчання або стажування за спеціальністю	4,0
Відпочинок, туризм, відвідування родичів, друзів	27,5
Участь у наукових заходах (конференції, літні школи)	3,2
Участь у програмах молодіжного обміну / волонтерства	4,5
Робота / підробіток	4,3
Інше	1,2
Протягом останнього року я не здійснював (-ла) поїздок за кордон	1,7
Без відповіді	0

35. Скажіть, будь ласка, чи береже Ви участь у діяльності наступних організацій:

	Не беру і не бажаю брати участь	Не беру, але готовий(-а) взяти участь	Беру участь час від часу в окремих заходах	Так, беру активну участь	Важко відповісти	Без відповіді
Церковні або релігійні організації	77,8%	6,8%	6,7%	3,4%	3,3%	2,0%
Профспілки	57,1%	25,3%	9,2%	3,2%	2,9%	2,4%
Політичні партії / об'єднання	62,0%	23,2%	5,2%	3,5%	2,7%	3,4%
Організації з охорони навколишнього середовища, захисту тварин	41,1%	42,5%	9,1%	2,7%	2,3%	2,4%
Спортивні організації	39,8%	28,7%	17,3%	8,6%	2,8%	2,8%
Творчі, професійні об'єднання, спілки	33,1%	37,8%	14,7%	7,5%	3,4%	3,5%
Громадські організації з питань здорового способу життя, скаутські, туристичні організації	42,3%	37,3%	10,3%	5,4%	2,6%	2,1%
Гуманітарні чи благодійні організації	42,6%	34,9%	13,3%	4,5%	2,5%	2,2%
Організації з захисту прав людини	45,6%	36,0%	7,3%	3,9%	4,2%	3,0%
Мистецькі організації	43,4%	34,9%	10,5%	5,9%	2,5%	2,8%
Клуби за інтересами або організації, пов'язані з дозвіллям	33,3%	38,2%	13,2%	10,0%	3,1%	2,2%
Інші громадські організації або об'єднання	43,9%	22,5%	10,0%	6,7%	11,8%	5,1%

36. В яких соціальних мережах та інших Інтернет-ресурсах Ви зареєстровані:

(ВІДМІТЬТЕ ВСІ МОЖЛИВІ ВАРІАНТИ)

	% до всіх
Вконтакте	93,4
Facebook	77,5
Однокласники	8,9
Google+	51,0
Instagram	59,5
Twitter	33,9
LinkedIn	12,9
Інше	4,1
Я не зареєстрований (-на) в жодному подібному Інтернет-ресурсі	1,1
Без відповіді	0

37. Виконуючи навчальні завдання, чи доводилося Вам особисто завантажувати готові студентські роботи (реферати, контрольні, курсові, дипломи) з Інтернету та видавати їх за свої? (ОПИТУВАННЯ ПРОВОДИТЬСЯ АНОНІМНО)

	% до всіх
Так	32,3
Ні	66,4
Без відповіді	1,2

38. Вкажіть, будь ласка, причину, чому Ви завантажували студентські роботи з Інтернету: (МОЖЕТЕ ОБРАТИ ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ)

	% до всіх
Не було часу	17,9
Було не цікаво виконувати цю роботу	17,7
Я знав(-ла), що цю роботу не будуть перевіряти	6,3
Я знав(-ла), що не будуть застосовані покарання, якщо я завантажую роботу з Інтернету	3,6
Інше	1,2
Без відповіді	0

39. Чи знаєте Ви випадки застосування покарань на Вашому факультеті (Інституті) (зниження балів, догана, відрахування) за використання завантажених робіт з Інтернету?

	% до всіх
Так	17,1
Ні	15,2
Без відповіді	64,8

40. Наскільки для Вас є прийнятним явищем, коли завантажують готову роботу (реферат, контрольну, курсову, диплом) з Інтернету та подають викладачу як свою власну?

	% до всіх
Цілком прийнятним	8,9
Скоріше прийнятним	17,4
Скоріше не прийнятним	34,6
Взагалі не прийнятним	21,4
Важко відповісти	13,4
Без відповіді	1,5

43. Який найвищий рівень освіти отримали Ваші батьки?

	Батько % до всіх	Мати % до всіх
Неповну середню освіту	0,8	0,7
Повну середню освіту	5,1	4,7
ПТУ на базі неповної середньої освіти	2,2	1,3
ПТУ на базі повної середньої освіти	4,2	3,0
Неповну вищу освіту (молодший спеціаліст – диплом технікуму, училища, коледжу)	17,5	15,6
Вищу освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр, спеціаліст, магістр)	57,4	63,4
Має науковий ступінь	6,0	6,2
Без відповіді	3,9	2,1

44. Назвіть, будь ласка, тип зайнятості (роботи) Ваших батьків в даний час:*ВІДМІТЬТЕ ПО ОДНОМУ ВАРІАНТУ В КОЖНОМУ ЗІ СТОВПЧИКІВ*

	Батько %до всіх	Мати %до всіх
Професійний політик, керівний працівник держапарату	1,9	1,1
Керівник (заступник керівника) підприємства, установи, сільгосппідприємства	10,1	6,6
Службовець держапарату (посадова особа)	5,0	6,6
Спеціаліст технічного профілю (з вищою або середньою спеціальною освітою)	10,5	5,8
Спеціаліст у галузі науки, культури, охорони здоров'я, освіти, дошкільного виховання (з вищою або середньою спеціальною освітою)	6,9	20,1
Працівник правоохоронних органів, військовослужбовець	4,9	1,3
Підприємець у великому або середньому бізнесі	10,2	4,9
Займається дрібним бізнесом, індивідуальним підприємництвом	10,8	7,7
Службовець з числа допоміжного персоналу	1,6	2,2
Кваліфікований робітник	10,0	10,9
Різнороб, підсобний робітник	2,2	1,6
Працівник сільгосппідприємства	0,3	0,5
Фермер	0,7	0,3
Непрацюючий пенсіонер	2,9	2,2
Домогосподар (-ка)	0,3	11,5
Не має постійного місця роботи, але підробляє у різних місцях залежно від обставин	2,4	1,0
Не працює і не має ніяких джерел доходу	1,1	2,1
Зареєстрований безробітний	0,8	0,9
Інше	2,2	2,3
Немає батька/матері	3,6	0,6
Важко відповісти	4,1	4,0
Без відповіді	4,8	2,8

45. Вкажіть, будь ласка, вік Ваших батьків:

	Середній вік	Наймолодший вік	Найстарший вік
Батько	48	18	48
Матір	45	19	45

46. Яка кількість дітей у Вашій батьківській родині?

	Середня	Найменша	Найбільша
Кількість дітей	2	1	18

47. Вкажіть тип житла Вашої родини (МОЖЕТЕ ОБРАТИ ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ):

	% до всіх
Приватний будинок	36,4
Частина приватного будинку	2,4
Квартира у приватній власності	61,7
Спільна (комунальна) квартира	1,6
Гуртожиток	0,6
Орендована квартира	3,4
Інше	0,6
Без відповіді	0

48. Зазначте, будь ласка, матеріальний стан Вашої батьківської родини за останні 2-3 місяці:

	% до всіх
Коштів вистачає лише на продукти харчування	5,5
Коштів вистачає і на продукти харчування, і на одяг, однак покупка речей довготривалого використання (телевізора, холодильника тощо) викликає деякі складнощі	23,3
Коштів вистачає на все необхідне, але нам не до заощаджень	21,9
Коштів вистачає на все необхідне, робимо заощадження	25,4
Живемо у повному достатку	11,9
Важко сказати	6,8
Без відповіді	2,3

49. Звідки Ви отримуєте гроші для життя під час навчання в університеті?*МОЖНА ОБРАТИ ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ*

	% до всіх
Підтримка батьків	81,0%
Прибутки чоловіка/дружини	3,4%
Стипендія	58,7%
Підробіток під час навчання	40,1%
Підробіток під час канікул	21,0%
Державна допомога	4,9%
Без відповіді	0

50. Вкажіть, будь ласка, де Ви проживаєте на даний момент?

	% до всіх
Проживаю у студентському гуртожитку	37,2
Живу разом з батьками	40,9
Винаймаю квартиру / кімнату	8,4
Живу у власній квартирі	6,5
Інше	0,8
Без відповіді	3,3

51. Оцініть, наскільки ви задоволені (питання для тих, хто проживає в гуртожитку):

	Повністю не задоволений	2	3	4	Повністю задоволений	Важко відповісти	Без відповіді
Умовами поселення в гуртожитку	4,7%	6,2%	7,8%	10,0%	8,9%	0,5%	61,9%
Якістю роботи адміністрації гуртожитку	3,7%	7,4%	11,2%	9,9%	5,2%	0,6%	62,0%
Умовами проживання в гуртожитку	2,7%	6,1%	8,6%	12,8%	7,5%	0,2%	62,1%
Студмістечком загалом	1,5%	3,1%	8,6%	13,8%	8,8%	1,9%	62,2%

52. Чи були у Вас проблеми з поселенням у гуртожиток? (питання для тих, хто проживає в гуртожитку)

	% до всіх
Ні	30,8
Так	6,2
Без відповіді	60,1

53. В якому населеному пункті пройшла переважна частина Вашого дитинства?

	% до всіх
В Києві	37,9
В обласному центрі України	17,5
В районному центрі України	14,9
У невеликому місті в Україні	7,7
В СМТ в Україні	5,7
В селі в Україні	7,4
За межами України, в місті	0,7
За межами України, в селі	0,1
Через часті переїзди в мене не лишилось вражень про місто / село мого дитинства	0,2
Інше	1,2
Без відповіді	3,7

54. Вкажіть область, в якій Ви проживали до вступу в університет:

	% до всіх
АР Крим	0,5
Вінницька область	2,8
Волинська область	2,0
Дніпропетровська область	1,8
Донецька область	3,2
Житомирська область	3,1
Закарпатська область	1,1
Запорізька область	1,0
Івано-Франківська область	1,3
Київська область	7,9
Кіровоградська область	0,8
Луганська область	1,9
Львівська область	1,6
Миколаївська область	0,9
Одеська область	1,4
Полтавська область	2,7
Рівненська область	3,0
Сумська область	2,1
Тернопільська область	1,5
Харківська область	1,1
Херсонська область	0,9
Хмельницька область	2,7
Черкаська область	2,5
Чернівецька область	0,7
Чернігівська область	2,6
м.Київ	39,4
м.Севастополь	0,3
Без відповіді	6,3

55. Де Ви плануєте проживати після закінчення університету?

	% до всіх
В Києві	59,8
Повернусь до рідного міста / села	3,2
Переїду до іншого міста в межах України	2,2
Планую виїхати за кордон	23,9
Інше	5,7
Без відповіді	2,3

56. Чи хотіли б Ви проживати за кордоном, якби у Вас була така можливість?

	% до всіх
Так	62,9
Ні	10,3
Важко відповісти	22,8
Без відповіді	1,2

57. Якою мовою Ви спілкуєтесь в побуті?

	% до всіх
Українською	33,4
Російською	35,5
Українською і російською в рівній мірі	26,1
Інше (вказіть)	1,1
Без відповіді	1,1

58. Форма Вашого навчання в університеті:

	% до всіх
Бюджетна	74,4
Контрактна	21,0
Без відповіді	1,8

59. Вкажіть Ваш вік:

Середній вік	Наймолодший вік	Найстарший вік
20	17	35

60. Ваша стать:

	% до всіх
Чоловіча	34,6
Жіноча	61,2
Без відповіді	1,3

61. Ваш сімейний стан:

	% до всіх
Одружений / заміжня	2,2
Перебуваю у громадянському шлюбі	3,5
Неодружений / незаміжня	89,5
Розлучений / розлучена	0,1
Вдівець / вдова	0,2
Без відповіді	1,6